

20-7-73

ఆంధ్రసచిత్రవారపత్రిక

50 రూపాయలు

వి. వి. సిం. వారి “పుట్టినిల్లు—మెట్టినిల్లు” లో కృష్ణ, చంద్రకళ.

జూలై
12
విడుదల!

పి.వి.యమ్. ప్రొడక్షన్స్

పుట్టినిల్లు మెట్టినిల్లు

మహానాటకమైన
ఉత్తమ కుటుంబ చిత్రం

దర్శకత్వం
పట్టు

మాటలు

ఎన్.టి.ఆర్. నంది

సంగీతం
సత్యం

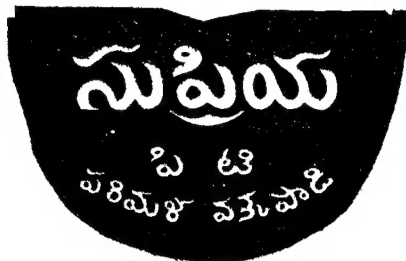

విజయ రిలీజ్ VITAYA

దానిని ఎనిమిది మాసాలక్రితం ప్రారంభమైన ఆంధ్రసమస్య యిప్పటిదాకా ఒకకొత్త రోజేదంటే విస్తరణ, విస్తరణ కలగకపోవుమరి. ముఖ్యసమస్యతో ప్రారంభమైన ఈ సంక్షోభం విషయ పరిస్థితులలో ప్రత్యేక రాష్ట్ర ఉద్భవంగా రూపొంది, తెలుగువాళ్ళ మంచితనాన్ని, గౌరవప్రతిష్ఠను ఇంతవరకు దిగజార్చింది. యిది ఎప్పుడో 1969లో నాయకుల అసమర్థతకు వాందిగా ఏదో తప్పు పుట్టిన మనస్తత్వంతో వ్యవహరించి వేసిన తప్పుడుగు, నాలుగు కోట్ల తెలుగు ప్రజలమధ్య లేనిపోని అపోహను, అనేకకారణాలను సృష్టించింది. అప్పుడే ఈ సమస్యకు ఒక ఖచ్చితమైన పరిష్కారమార్గం కనుగొని ఉంటే ఈనాడు ఈ సమస్య యింత జటిలంగాక పోయి, ఉద్రిక్త పరిస్థితి ఏర్పడక పోయి కొన్ని అమాయకపాదాలు అప్పుటి కాకుండా ఉండేవి. ఈ సమస్యను ఒక రాజకీయ తగువుగా పరిష్కరించాలని ఆనుకున్న కేంద్ర నిర్ణయం ఈనాడు అసహ్యం పాలైంది. మొట్టటి మంత్రవర్గం తప్పనిసరిగా రాజీనామా సమర్థులలో నిర్ణయం ఏమైనప్పటికీ రాష్ట్రపతిపాలనలో సమస్యను ఒక కొత్త రేఖలలోకి తరలించడం ఇదివరకు రోపాదకారి అవుతుందని కేంద్రం పాటుకులు, మామూలు ప్రజాంతలకే ఏర్పడిన సమస్యమైనప్పటికీ, మైన సంప్రదింపులు జరపలేదు. ఇటీవల గుర్తించుకుంటే రాష్ట్రపతిపాలనలోనే త్వరగా సాంఘిక కార్యక్రమాలు, హరిజన, గిరిజనోద్ధరణ, క్రమవివరణ సహాయ కార్యక్రమాలు ఎప్పుడూ లేనంత చురుకుగా, చొరవగా ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం చేపట్టింది. (విస్త)

ఎప్పుడూ ఒకే రుచి
బోదు కొట్టును కదా !
అందుకని కొత్త

వారం. మాటిక ౧1 కుటుంబములకు
లాగా నచ్చుచి. రుచికి, మాలుకు
ఇప్పుతమైనది. కాస్తోక్తంగాచేయబడినది.
ఉచితం : ప్రతి 100 గ్రా. సుపీయతో
ఒక ప్రత్యేక చెందిన డయమండ్ అవుడముల
ప్రకట. మూడో బజారులో మరీ కొన్ని
ముఖ్య దుకాణములలో లభింనును.

ఉత్తరం

తంగా చేపట్టిన ఈ కార్యక్రమాలు యింత త్వరలో
పొగడం మంత్రవర్గం ఉంటే పొగడమా? అనే
విషయం పరిశీలకుల దృష్టికి రాకపోదు. స్వార్థాన్ని
స్వప్రయోజనాలను కొదులు కోలేక ఈమధ్య
కొందరు నాయకులు రాష్ట్రపతిపాలన రద్దు
చేయాలనే కోరడం తప్పించి రాష్ట్రపు పరిస్థితికి
చిత్తశుద్ధితో పాటుపడే ఉద్దేశ్యం మాత్రం
కాదు. యిక ఈ సమస్య పరిశీలించుకుంటే కేంద్రం
ఉద్భవం ప్రారంభం నాటినుండి నేటివరకు రాయ
బారాలు అప్పుడప్పుడు పంపుతూనే ఉంది. పంపిన
రాయబారాలు సరాసరి రాజధానికి రావడం, వారు
వీరు, అని కాకుండా అందరితో మంతనాలు
జరిపి పాపనాపురం చేరేముందు మీరు—
మీరు ఒకరినొకరికి రావడం తప్పించి యిక
వేరే మార్గాంతరం లేదని చెప్పడం పరిపాటి.
ఈలాగే కదలానిగా ఈవిషయంపై శ్రీ పంత్
చెప్పినమాట కేంద్రం వస్తూ మైన వైఖరి ఏమిటో
అవగతం కాదు. సో ఆంధ్ర, తెలంగాణా ఎమ్.
ఎల్. ఏ. లు ఒకచోట చేరి సరైన సహాయక
మైన నిర్ణయం తీసుకుని 'యిదిగో యిది మా అభి
ప్రాయం. యిది ప్రజల అభిప్రాయం' అని
కేంద్రానికి ఎరుకపరచవలసిన బాధ్యత వారి భుజ
స్కంధాలపైన ఉంది. కాని చురచున్నవకాళ్ళు
ప్రజలచే ఎన్నుకోబడిన ప్రజాప్రతినిధులు ఏదో
ఒక కూటమిలో చేరి తమ పుష్కమైన వైఖరిని
అవలంబించలేక, బాధపడలేకనే ఎన్నుకున్న
ప్రజల ఆగ్రహానికి గురి అయ్యారు. ప్రజల మంచి
చెడ్డలను కూడా అలోచించలేని అమాయకులని
ప్రజల్లో నమ్మకం ప్రబలిపోయింది. ఈమధ్య
తెలంగాణా ప్రముఖనాయకులు షరతులు లేని
సమైక్య రాష్ట్రాన్ని కోరడం ఆనందించవలసిన
విషయం. అటా యిటూ కూడా 'ఏదీపోదాం'
అని కొందరు, —'కలసిఉందాం' అని మరికొందరు
కోరుతుంటే ఎటుతెలియని కేంద్రం కార్య
క్రమం ఏమిటో అర్థం కావడం లేదు. ప్రత్యేక
రక్షణలు, అదేతర సదుపాయాలు ఒక రాష్ట్రంలో
ఒక ప్రాంతం వారికి కల్పించిన విగిరిన ప్రాంతం
వారికి కంటక ప్రాయం కాక తప్పదుమరి. రాష్ట్రం
ప్రతి పొరుగు ఒకేమాదిరి రక్షణలు పొక్కలు
ఉండాలి. హైదరాబాద్ ఒక్కటే స్వచ్ఛా
మండలంగా ప్రకటించినంత మాత్రాన, ఈ సమస్య
సంపూర్ణ పరిష్కారానికి వోపాదం కాదు. యిప్పు
టికే ఎంతో ఆలస్యమైనా, యిరుప్రాంతాల
ప్రజలకు ఆమోద యోగ్యమైన ఒక నిర్ణయాన్ని
కేంద్రం శీఘ్రగతిని ప్రతిపాదించాలి. అప్పుడే
ఈ సమస్యకు తుది రూపం చేకూరగలదు.

—కె. వి. వి. బ్రహ్మానందరావు, విశాఖపట్టణం.

అజిత్ సింగ్ జిందాబాద్

మార్కండేయ గుటు తప్పనా ఆశ్చర్య
పడేదామి కాదు. సిటికోసం నల్ల దగ్గర, కిరీసీన్
కోసం నడిరోడ్డులో, రేవన్ బియ్యంకోసం వంతుల
వారిగా మాయావిడపి, మా అబ్బాయిని పిచ్చు
ముందు వరుసలో— గంటల తరబడి, తిండితిప్పలు
మాని, కాళ్ళు రాక్కుపోయేట్టు నిలబడ్డాను—
ఇంతగా దిగజారి పోయిన మన జీవితాల్ని తలుచు
కుని కించిత్తు సహితం ఆశ్చర్యపడలేదంటే
నమ్మండి. కాని, ఇప్పుడు . . .? బస్సులో, అందు
లోనూ సిటీ బస్సులో ప్రయాణికుల నమ్రతలు,
విధేయతలు మానీ కొయ్యబారి పోయాయి. నేను
వాళ్ళని చేరేవరకే మునుపే డబ్బులు — 'పై'గా
'టికెట్'కి సరిపోయే అంత' నిర్లక్ష్య డబ్బులు
చేతిలో పెట్టి టికెట్ కోసం చేతులు చావుతున్నారు.
'టికెట్ కట్టాయించారా?' అనడిగితే వెకిలి
సప్పులు నవ్వే ఈ ప్రయాణికులేనా ఈనాడు
టికెట్ కోసం ఇంత ఆరాటపడుతున్నారు?
నాకుమటుకు నాకు నమ్మకం కుదర లేదు. ఇది
ఎలా జరిగింది . . .? ఎక్కడ జరిగింది??
ఎందుకు జరిగింది?

ఈ విషయం ఒక తెలిసిన ప్రయాణికుడు
అడిగాను.

'ముందు నాకు టికెట్ ఇవ్వ . . . తరువాత
చెబుతాను—' అన్నాడు ఆతంగా.

పది పైసలు చేతిలోపెట్టి 'జరుపు కాలంలో
టికెట్లెందుకయ్యా. మేము బ్రతకాలా, లేదా—'
అంటూ ఒక వెకిలి చప్పునా ముఖాన పారేసి దిగి
పోయే ఈయన కూడా ఈనాడు టికెట్ కోసం
ఆల్లాడు తున్నాడంటే—

అయినిచ్చిన ఇరవై పైసలు తీసుకుని టికెట్
'కట్టాయించాను.'

ఏమిటి విశేషం? అన్నట్టుగా ఆయన ముఖం
లోకి ప్రశ్నార్థకంగా చూశాను.

'అజిత్ సింగ్ వచ్చాడుగదా! అన్నాడు
టికెట్ ని కళ్ళకడ్చుకుని జేబులో చొప్పుకుంటూ.

నా సందేహం తీరిపోయింది. ఆయన సమా
దానం నా మనసుకి రిబిట్ నిచ్చింది. పామ్మయ్య—
అనుకుంటూ 'పెద్ద నిట్టూర్పు నోకదాన్ని నది
లాను.

ఎన్నాళ్ళకీ చూశాను ఈ పరివర్తనా పరిజ్ఞానం!
సంచార వ్యాధిని నాలు వచ్చాయి.
ప్రయాణికుల్లో సంచలనం లేవదీశాయి.
టికెట్ 'కట్టాయించకపోతే' ఇప్పుడు బాధ్యుడు
కండక్టర్ కాదు.

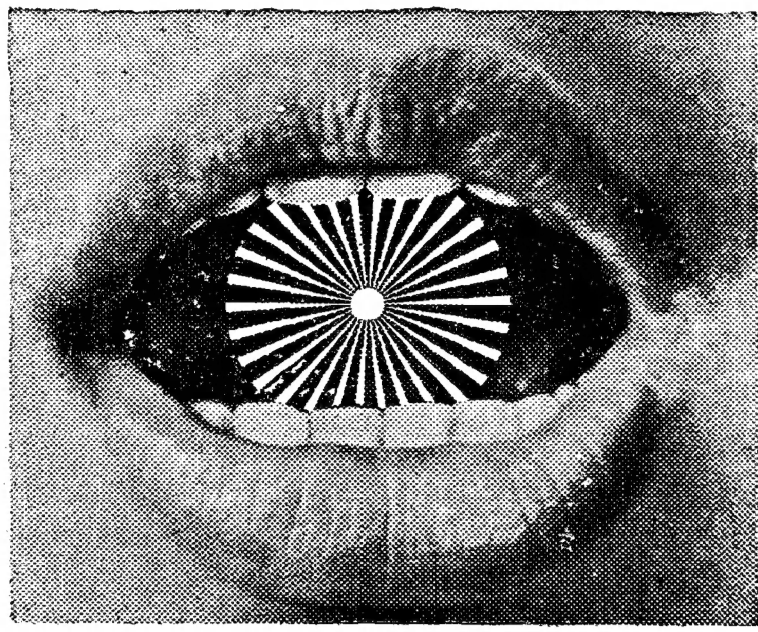
టికెట్ లేకుండా ప్రయాణం చేస్తున్న ఆ
ప్రయాణికుడే బాధ్యుడు.

తమ దాకా పవ్వరకూ తెలవ దంటారు.
ఇక్కడ కూడా అదే జరిగింది.

టికెట్ ఇవ్వకపోతే (తీసుకోపోతే) మనదేం
పోయింది. కండక్టర్ నోట్స్ మట్టి పడుతుంది.
మనకి పది పైసలు మిగులు తున్నాయి.— అను
కుంటూ ఇంతకాలం గడిచిన (కొందరు) ప్రయాణి

సంపూర్ణమైన నోటి రక్షణ

ఒక్క బినాకా టాప్ మాత్రమే మీకు సంపూర్ణమైన నోటి రక్షణ నిస్తుంది. ఎందుచేతనంటే బినాకా టాప్ లో మాత్రమే మీ నోటిలో అన్ని మూలలకు చొచ్చుకొని పొగల ఒక ప్రత్యేక పదార్థమున్నది. దంతక్షయ కారకములైన సూక్ష్మ జీవులను నిర్మూలిస్తుంది. దుర్వాసనను తొలగిస్తుంది. సంపూర్ణమైన నోటిరక్షణ తప్ప మరొక దానికి ఉప్పుకోకండి.

మీకు మీరుగా చూడగల విదర్శనం ఇదిగో! ఈ రేఖరేఖరీ ప్రయోగాన్ని మీ ఇంటిలోనే ప్రయత్నించండి; వేడే!

 <p>ఒక గాజు గిన్నెను తిసుకుని అందులో నీరు పోయండి. ఆ నీటిలో పొడి చేసిన బొగ్గు లేక రంగు పొడదను చిలకపించండి.</p>	 <p>బినాకా టాప్ ను కొంచెము నీటిలో కలిపి ఈ ప్రావకము యొక్క ఒక బొట్టును గాజు గిన్నె మధ్యలో వేయండి.</p>	 <p>మీ ముఖకు మీరే చూడండి, ఎంత వేగంగా బినాకా టాప్ అన్ని వైపులకు వ్యాపిస్తుందో... మలినమును విడగొట్టి, స్వచ్ఛమైన, తేలిమైన ఉపరితలాన్ని కల్పిస్తుందో!</p>
--	--	--

బినాకా® టాప్

గుండని కుంచ-బవళ్ళు కలిసిన బినాకా టాప్ బ్రష్ వెనుకను దీరడు.

mcm/cU22 1m

కుల ఇప్పుడు ఎందుకలా మారారు?

పుట్టోర్డుం మీద కమ్మిలని పట్టుకుని ప్రేలాడుతూ స్టేజీల తరబడి ప్రయాణం చేసే ఆ గుంపులు ఇప్పుడు చెదిరి పోయాయందుకు? ఇంతకీ మునుపు 'హెబికోర్ ఇన్స్పెక్టర్' చలాన్ చేస్తే డ్రైవర్ నోట్స్ మట్టి పడేది. ఇప్పుడు అలాకాదు. పుట్టోర్డుం మీద ప్రయాణం చేసే (పెద్ద) మనుషుల్ని పెడలు వంచి తీసుకెళ్లి సంచార వ్యాయస్థానాల్లో విచారణ జరుపుతున్నారు.

'టికెట్ ఇన్వాలిడ్ కంప్లీటింగ్ పాయింట్స్' దగ్గర ఏకదాటిగా బస్సుని కదల్చమని గంటలు కొట్టే ఆకటాయి మూకల చేతులు పైకి లేవడం లేదెందుకు? కండక్టర్ ప్రశాంతంగా టికెట్లున్నీ ఇచ్చేవరకూ లేనిపోని వాటికి చూపుతున్నారెందుకు? అసీనుకు పది నిమిషాలు ఆలస్యం అయినా ఫరవా లేదు, పెళ్లి ముహూర్తం దాటిపోయినా ఫరవా లేదు, ఈ రైలుకి కాకపోతే మరో రైలుకి వెళ్ళు చ్చుకో— అని ఎందుకు ఎరిపుచు కుంటున్నారు? ఇన్ని ప్రశ్నలకీ సమాధానం పైనే పేర్కొన్నాను.

తమదాకా వచ్చేవరకూ తెలవడంబారు— అని.

ఉపశ్చరి

ఇది వ్రాయడానికి ప్రోత్సహించిన 29.6.73 హైదరాబాద్— నోట్సుక్ శ్రీ తిరుమల రామ చంద్రగారికి ధన్యవాదాలు.

శై అలిల్ సింగ్.

పండిట్ రాంబాబు, కండక్టర్, కూకట్‌పల్లి డి.సి., (హైదరాబాద్)

వ్యాసాలు

22—6—73 ఆంధ్ర పత్రిక వారపత్రికలో శ్రీ మోహన్ రామమూర్తిగారి ఉత్తరము పదివిన తరువాత ఇది వ్రాయకుండ ఉండలేకపోయాను.

ఆ ఉత్తరంలో రామమూర్తి గారు శ్రీ. కే. శ్రీ ఎన్. మోహన్ కుమార్ మంగళగిరిపై హాస్యా వృధమైన మరియు సత్యదూరమైన వ్యాఖ్యలు చేశారు. ఎవరైనా ఒక్క తమిళుడు ప్రాంతీయ, కుల, మత తత్వ వాదము లేకుండా ఉన్నాడంటే మనకు గుర్తు వచ్చేది కుమార్ మంగళం గారు. ఉక్కుగనులకాని శ్రీ మోహన్ తీసికొన్న తరువాత ఆ కాఖలో ఎన్నో అభివృద్ధికరమైన మార్పులు జరిగినవి.

మోహన్ ఒక వ్యక్తి కాదు. ఒక మహత్తర సంస్థ. ప్రాంతీయ, కుల, మత, తత్వాలకు అతిత మైన ఒక ఆధ్యత్వమ శాస్త్రీయ సోషలిస్టు ఆదర్శ ధృవజీవి.

దేశంలో మేధావి వర్గం ఎక్కువగా పెట్టుబడి దారులకు అనుకూలంగా ఉన్న రోజులలో పీడిత ప్రజలకు అంకితమైన మార్క్సిస్టు మేధావుల్లో ఒకడు.

ఉక్కు గనులకాలో పనిచేసిన ఇద్దరు ఆంధ్ర మంత్రులు శ్రీయుతులు చెన్నారెడ్డి, సంజీవరెడ్డి చేయలేని ఎన్నో పనులు శ్రీ మోహన్ చేశారు. ఒకాదు సోషలిస్టులకు మాతృగడ్డయైన తెలుగు

ఉ త రాలు

నాడు ఈనాడు ప్రాంతీయ, కుల తత్వ వాదుల చేతులలో ముగిసేతున్నది.

"తెలుగు వాళ్ళకు కావలసింది మోహన్ మీద ద్వేషం కాదు, మోహన్ లాంటి మింకోమంది మేధావులు తెలుగునాడులో ఉదయించాలని."

రామారావు, (చిరునామం)

ముఖచిత్రం

29—6—73 వ నాటి ఆంధ్రపత్రిక వార పత్రిక అట్టమీద, 'విజయగిరి బాబుల' ముఖచిత్రం ఆకర్షణీయంగా ఉండి అమితానందాన్ని కలిగించింది.

—సి. పాండయ్య (హైదరాబాదు)

* * *

ఈవారం (29.6.73) నాటి 'విజయ—గిరి బాబుల' ముఖచిత్రంతో ముచ్చటగా వెలువడిన 'ఆంధ్రపత్రిక వారపత్రిక' చాలా ఆకర్షణీయంగా వుంది.

'ప్రజాప్రతినిధులు?' వ్యాసం ప్రస్తుత ఆంధ్ర తెలంగాణ వేర్పాటు సమస్యలకు అనుగుణంగావుంది. శ్రీమతి ఇందిరాగారి 1972వ సం.లో వ్యవస్థించిన 'సంచలనము' వధకు' కొంతవరకు మేలుకరంగావున్న పదిమందికీ నచ్చకపోవడం ఆ పథకాన్ని దూరంచేశారు కదా! మరి 1956లో ఆంధ్రపదేశ్ అవతరణకి పీలు కలిపించిన పెద్దమనుషుల అప్పందం కూడా (తోసిపుచ్చుటల జరిగినందువలన ఈ ఆంధ్ర—తెలంగాణ సమస్య ఈలాగే ఇప్పుడప్పుడే పరిష్కార మార్గం దొరకబోదని వ్యక్తమగుచున్నది. ఇకదీనికి 'గమ్యం' ఎలా వుంటుందోనని ప్రజలంతా ఎదురు చూస్తూ కూర్చోవటం తప్పక పోదుమరి...

ముఖ్యంగా ఈ మధ్య పత్రికలోని ఉత్తరాలశీర్షికలో పాతకులు కొందరు ప్రాంతీయ అభిమానాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని వారి ప్రాంతానికి చాలవరకు లోటు పాట్లు జరిగినాయని వ్రాయకపోతే, వారికి లోపన రీతిగా ఈ సమస్యకు పరిష్కారమార్గమును ఇరువక్కాలానికి వ్యాయస్థానమృతంగా ఉండేటట్లుగా వ్రాస్తే కొంత వరకు మేలా జరగవచ్చు నేమో యని ఆశిస్తున్నాము.

రామరాజు వేంకటేశ్వరరావు,

అక్కిరాజు విజయ కుమార్,

రామగిరి కాలనీ, (నల్లగొండ)

కార్టూన్

22—6—73 వారపత్రికలో నాకు ఉత్తరం వ్రాయగల అంతగా ఉండేకరమింది, 54వ పేజీలో శ్రీ బాబుగారి కార్టూను. పప్పుకొని కాలక్షేపం చేస్తానని అయినా ఆకార్యుల్తో ఆపేదవాని పరిస్థితి కన్నులకు కట్టినట్లుగా ఉంది. ఆకార్యును వేసిన శ్రీ బాబుగారికి వా కృతజ్ఞతలు.

జయదాసు, (చిత్తూరు)

ఆంధ్రపత్రిక వారపత్రిక

వ్యవస్థాపకులు :

దేశోదారక కాశీనాథుని

నాగేశ్వరరావు వంతులుగారు

శివరెంక శంభుప్రసాద్

సంపాదకుడు

(1938—1972)

కుక్రవారం : 20-7-73

శ్రీవ్రమాదినామ సం॥ ఆషాఢమాసం. బ. సంవత్సరము

వంపుడుము : 66 సంవత్సరము : 44

స్థాపితం 1908

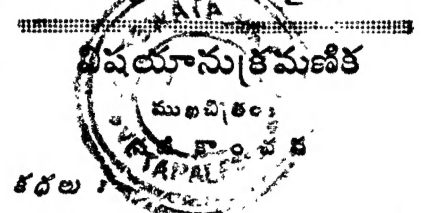
సంపాదకుడు :

శివరెంక రాధాకృష్ణ

ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము

7. తంజుచెట్టి వీధి, మద్రాసు-1

వికి 50 రూపాయలు

కథలు : 12

ప్రవృత్తి కావ్యానికి : 12

తెరచి మూసిన తలుపు (పెద్ద కథ) : 26

సంది సమయం : 51

దిబ్బు చుట్టూ తిరుగుతోంది : 61

కూగోళం : 61

వీరియల్ నవలలు :

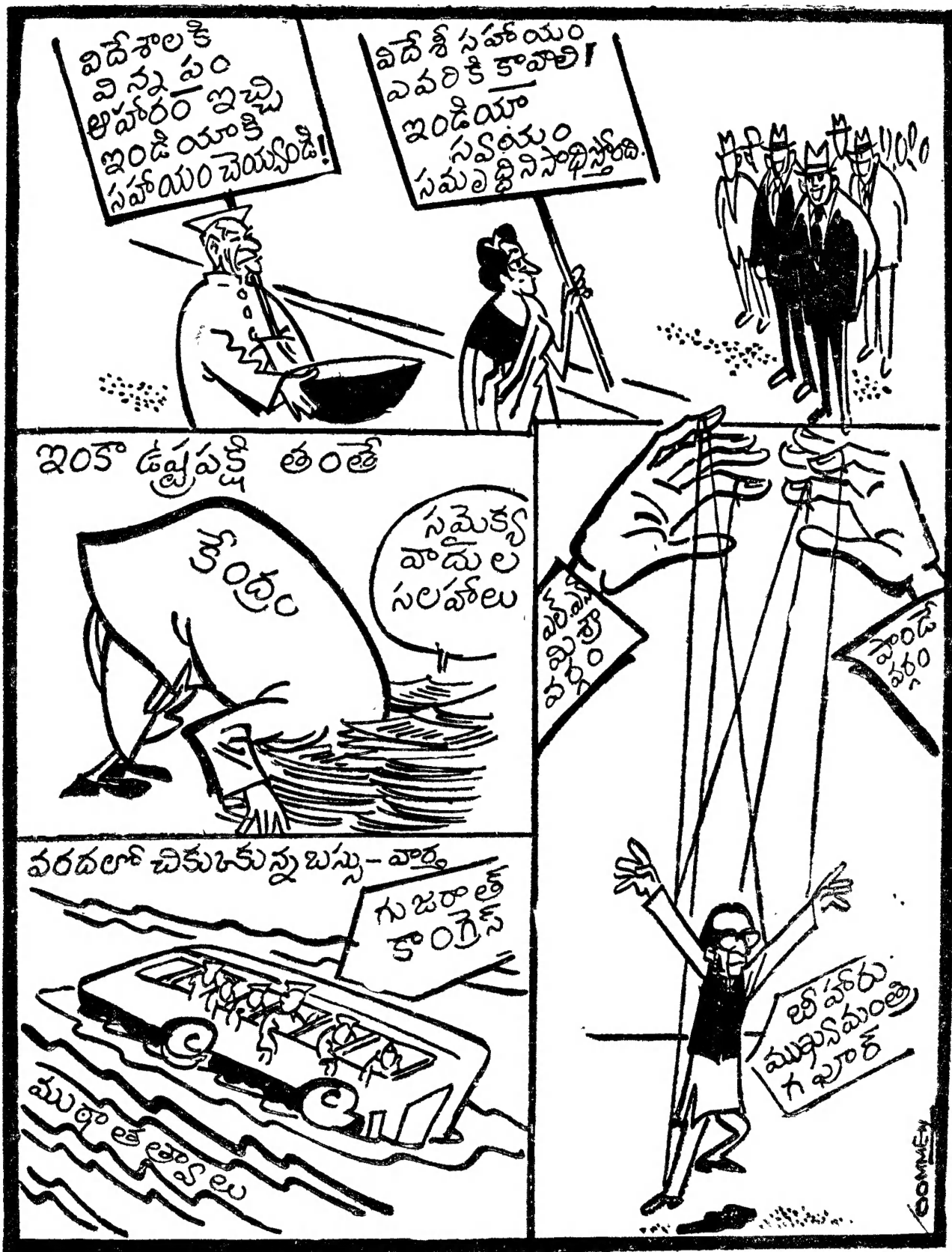
వీడిన ముద్దులు : 20

చరిత్రాక్షరాలు : 42

వ్యాసాలు, శీర్షికలు, నిమిషా :

ఉత్తరాలు—2, ఊమెన్ కార్టూన్—5, హైదరాబాద్ నోట్సుక్—6, ముగ్గురు మూర్ఖులు—8, క్విక్స్—9, ఒక వారం వివరాలు—11, వారం—19, ద్వేషం (గేయం)—22, భారతీయ చిత్రకళలు—24, దాక్టర్ నలహా—25, పినిమా—32, పినిమావ్యాటి బుర్రెట్—40, ధర్మవర్ధం—50, ప్రాచీన వైద్య పద్ధతులు—56, నిధులకోసం పేట—57, ప్రశ్నాపరి—58, మేము మూసిన అమెరికా—59, క్విక్స్—60.

హైదరాబాద్ నాటకమండలి

చిరుమలరామచంద్రు

భీషాస్మాత్ వాతఃపవతే :

✱ భయం లాం నమఃకు మూలకారణ మన్నారు మనస్తత్వవేత్తలు. భగవంతుని భయంతో గలి విస్తున్నది; భగవంతుని భయంతోనే మూర్ఖుడు ఉదయిస్తున్నాడు— భీషాస్మాద్యాతఃపవతే, భీషాదేతి సూర్యః— అని ఉపనిషత్తులు అంటున్నాయి. ఈ భయపీడ్వంతం రాష్ట్ర రాజకీయాలకు నేడు బాగా అన్వయించవచ్చు. సమైక్య సమైక్యవాదుల వర్గాలలో ఏవరు నాయకులవుతారో ఏమో, నాయకత్వం తమ ముఠా నుంచి జారిపోతుందో ఏమో అనే భయం, రాష్ట్రపతి పరిపాలన మిగియ వస్తుండుటగా మితిమీరిపోతున్నట్టు కనిపిస్తున్నది. ప్రతి ముఠాలోను 'దోకనోజీ తీస్ చూల్లే'— ఇద్దరు కనోజీ స్వయం పాకాలు, మూడు పాయిలు—అన్న సామెతగా స్వయంపాకాలు ఉడకడంలో ఎదుటవారి వాదమో, ప్రకటనో చూడకుండా, వినకుండా, ఎవరికివారు పరిష్కారమార్గాలు, మూలములు చేయడంవల్ల జంటనగరాల పోరులు—ఆ సూటికవస్తే ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజలు— విసిగిపోయి, రాష్ట్రపతి పరిపాలనే కొనసాగితే తప్పేముందని అనుకుంటున్నారు. ఇక ఈ వర్గాల పరస్పర విమర్శలు, ప్రకటనలు ఒక ప్రకటన అచ్చుతడి ఆరేలోపలే మరొక ప్రకటనగా పుంజుకుంటున్నాయి. ప్రత్యేక వాదుల నాయకుడు డాక్టర్ చెన్నారెడ్డి, శ్రీ బి. వి. మల్లారెడ్డి కలుసుకొని పరిస్థితిని పర్యవేక్షించగా, తెలంగాణా సమైక్యవాది ఉపసంఘ నభ్యులు 'శ్రీ రాజారాం' తమకు తెలియకనే శ్రీ కె. సి. పంతులు ఏదో సమైక్యపథకం అందించారు. రక్షణలు లేకుండా హైదరాబాద్ ను స్వేచ్ఛామండలం చేయడానికి 'వీలులేదు' అని శ్రీ ఉమాశంకర్ రిక్షితకు విజ్ఞప్తి అందారట. అబ్బ! భయం వీల చేస్తున్నదో!

మురికి పేటలు

మూడుకోట్ల రూపాయల వ్యయంతో ఆంధ్రప్రదేశ్ గృహనిర్మాణ సంస్థ ఈ సంవత్సరం కొత్త కట్టల కడుతుందని సంస్థ చెయిర్మన్ శ్రీ బి. లోకనాథం జూన్ 23 న పత్రికా ప్రతినిధులతో అభిప్రాయం, నాకు మురికిపేటల సంగతి జ్ఞానకం వచ్చింది చప్పన. తమిళనాడు ప్రభుత్వం మద్రాసు నగరం మధ్యన మెలికలు తిరుగుతూ పారే మురికినీటి కువ్వం నదిని నౌకా విహారయోగ్యం చేసి, మురికి పేటలను తొలగించి, మురికిపేటల నివాసుల కోసం వాడలు నిర్మించినప్పుడు మన ప్రభుత్వమూ ఏందుకు చేయగూడదు— అని వివరిస్తూ అనుకోవచ్చు. మన నగరాలు వీలంత నుండరావు? కాని కనీసపు పౌర సౌకర్యాలు లేవు. ఇరవై యేళ్ళుకీతం వచ్చిన ఒక ఇటలీ పత్రికారచయిత విజయవాడను చూచి 'అహ' చెప్పినవలె వుంది. ఊరి మధ్యన కాలువలు, కొండలు, పక్కన నది వీలంత అండం! అన్నాడు. మనం వాటిని ప్రాతఃకృత్యాలకు వాడుతున్నాము. జంట నగరాల మధ్యన మన్న మూసీ నగరాల

డాక్టర్ అరిపిరాల వెంకటం
(విశ్రాంతి : శ్రీ కొంజుల్లి శేషారావు)

అందాన్ని వీలగా వీక్షించేయవచ్చు. విప్లవ కొత్త ఇళ్లు కట్టినా, మురికిపేట వారిని మనసుతో పెట్టుకోకపోతే జంటనగరాలు కలకత్తా లాగే తయారవుతాయని నా భయం.

మేనేజర్ ఆఫ్ ది ఇయర్ :

హైదరాబాద్ మేనేజ్మెంట్ అసోసియేషన్ వారు ఏర్పాటు చేసిన 'మేనేజర్ ఆఫ్ ది ఇయర్' బిరుదం ఈ యేడు ఆంధ్ర పుగర్స్ చెయిర్మన్ శ్రీ ముళ్ళపూడి పారిశ్రామిక పరిశోధనాభివృద్ధి అయిన నిర్వహణ నైపుణ్యశీతార్థాన్ని. ఇది తొలి అవార్డు కావడం మరొక విశేషం. శ్రీ ప్రసాద్ వివిధపరిశ్రమలను నిర్వహిస్తున్నారే కాక, సాహిత్య సంస్కృతులకు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో అంజనమయినవారు, ఈ బిరుద ప్రదానం చేసిన కేంద్ర భారీ పరిశ్రమల మంత్రి శ్రీ టి. వి. సాయి అప్పలబ్బ పార్థిశామికలు తమ వస్తువులతో కొనుగోలుదారులను సంతృప్తిపరుస్తూ, తాము తయారు చేసే వస్తువుల నాణ్యం తగ్గకుండా, లభించిన లాభాలను ప్రజాసామాన్య శ్రేయస్సుకు వినియోగించ గలిగితే, సాధన సంపత్తి అపారంగా వున్న ఆంధ్రప్రదేశ్, పరిశ్రమల విషయంలో వీలంతో సైనుకబడిన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వీలంతో ముందంజ వేస్తుంది.

ఇదా హస్తక్ష !

మంచి భోజనం, వసతి, విశ్రాంతి వున్నప్పుడే విద్యార్థులు చదివి పైకి రాగలుగుతారు. కానీ, కొన్ని హస్తక్ష పరిస్థితి చూస్తే, పాపం, విద్యార్థులు ఏలా చేసుకున్నారో, అనిపిస్తుంది. గవర్నరు నెహ్రూ శ్రీ వరీష్ చూచిన ఒక హస్తక్ష సంగతి జగద్విదితం. అయినప్పుడు జూన్ 26న సరోజినీదేవి హాల్ లో జరిగిన విద్యార్థి యువజన సమావేశం హస్తక్ష ప్రభుత్వం నాయకత్వం అనే వంతుకు

దార్శిన్య వ్యాప్తిని ప్రభుత్వ స్వరీతిలో చేసుకోవాలని కోరడం వింతో సమంజసం. హస్తాభివృద్ధి పరిశీలనకు ప్రత్యేకంగా శాసన మండలి ఏర్పాటుచేసిన సభకు సభ్యులు శ్రీముతులు పి. వి. రామరాధ్యలు, కె. బి. మహేంద్ర మొదలయినవారి ప్రసంగాలు విన్న తర్వాత శత్రువు పిల్లలకు కూడా ఇలాంటి హస్తాభివృద్ధి పిల్లల తరీదండ్రులు భావించారు.

మరి రెండు సన్మానాలు

ఆంధ్రప్రదేశ్ వారినిద్దరిని వర్మో పాయటి సాఫ్ట్ టెక్స్టైల్ ఇంటర్నేషనల్ ఈ సంవత్సరం సన్మానించడం జంటనగరాల వారికి చాలా సంతోషకరమయింది. ఈ సంస్థ వార్షిక సమావేశం జూన్ 16, 17 న మద్రాసులో జరిగింది. అన్ని రాష్ట్రాలనుంచి 50 మందికి పైగా ప్రతినిధులు అంటే, ఆంగ్లకవిత చెప్పే భారతీయులు, హాసరయ్యారు. డాక్టర్ చల్లా రాధాకృష్ణశర్మ, పి. బి. శ్రీనివాస్ శ్రీమతి హేమలతా అంజనేయులు, ప్రొఫెసర్ సైయిన్ అమీరుద్దీన్, శ్రీమతి బానోతాహినయ్యాద్, డాక్టర్ అరిపిరాల విశ్వం మొదలయిన వెలుగువారు ప్రసంగించారు; డాక్టర్ శర్మ ధృవీకరణలు చేశారు; అనే వ్యాసం చేశారు. వడకొండు మందికి 'వర్మో పాయటి అవార్డులు' ఇచ్చింది. వీరిలో ఇద్దరు హైదరాబాద్ వారు - శ్రీమతి బానోతాహినయ్యాద్, డాక్టర్ అరిపిరాల విశ్వం. అక్టోబరులో ఆల్ వర్మో పాయటి మీట్ (ఆంగ్లంలో కవిత చెప్పేవారి) జరుగుతుంది. తాహినయ్యాద్ బిగ్ డియర్ నయ్యాద్ సతీమణి. ఇలాన్, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో పెక్కు సన్మానాలు పొందింది అంగ్ల ఉరుదూ కవితకు.

డాక్టర్ అరిపిరాల విశ్వం

'రివర్ మెగురు' అనే ఆంగ్లకవితా కదంబానికి వర్మో పాయటి సాఫ్ట్ టెక్స్టైల్ ఇంటర్నేషనల్ అవార్డు పొందిన డాక్టర్ అరిపిరాల విశ్వం సందీత వంశంవారు. స్థానిక మ్యూజిక్స్ కాలేజీలో ఆంధ్రాచార్యులు. భాషలో అపూర్వోన్మతులు. పరిశీలనలో గంభీరంగాధాకు సత్తా విశ్వం ఇదివరకే తెలుగులో సుప్రసిద్ధులైన

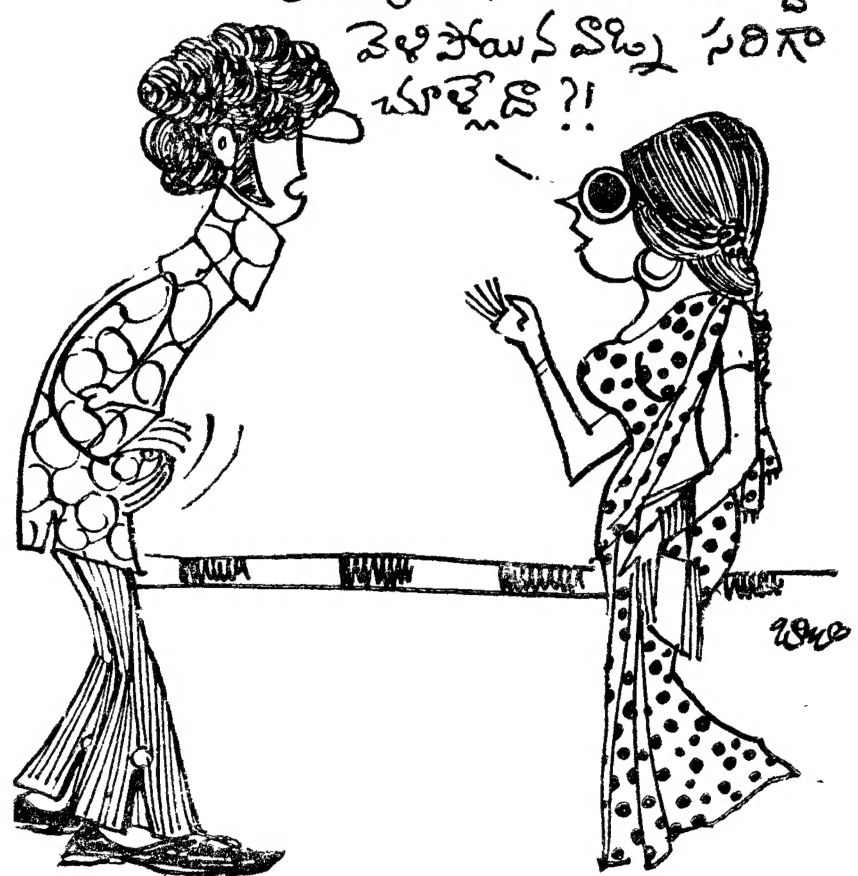
అధునిక కవి, విదురకవ్యలు, తాతా గిమ్మన్న గీత, రేపటి వ్యవస్థ, మనస్సు వంటి రచనలతో వచనకవితను మరింత ముందుకు తీసుకు వెళ్లినవారు. ఈయన హాసేభిళా కావ్యం శివరూపాలను భూతుల అవరణి వెలుగు. దర్శన విప్లవీకమయిన ఆధునిక కవితాసంకలనం. ప్రాణవంజరం, అగ్నికిరీటం, జంబేవత అనే నవలలు మాతవరీతులు, వందరాత్రులు - చెయ్యి జ్ఞాపకాలు అనే నవలను, ఆస్తిక నాస్తిక తటస్థ యుగకుల జీవితదర్శనంగా, అనుభూతితత్వంగా వ్రాస్తున్నారు. ఆంగ్లంలో వేలవంభున ఖండికలు రచించారు. ప్రతికలో. పుస్తకమహం పొందింది; బెంటన్ అవార్డు పొందింది ఈ 'రివర్ మెగురు.' భావుకతకు తోడు పరిశోధన పరాయణము. ఆధునికాంధ్ర కవిత్వంలో ప్రకృతి - మానవుడు అనే సిద్ధాంత వ్యాసం వ్రాసి డాక్టర్

రెడ్ పొందినవారు; తాతాత్రిక సంబాలిజం త్రానిజెన్ షన్ ఇండియా. సంబర్న్ డైలెక్ట్ అనే గ్రంథాలు ఆంగ్లంలో రచిస్తున్నారు. సంఖ్యా శాస్త్రంలో 23 నూతన సిద్ధాంతాలు కనుగొన్నారు. డాక్టర్ విశ్వం ఇంకా 36 సంవత్సరాల వయసుకు ఉండే గనుక ఆంధ్రాంగ్ల కవితా ప్రపంచం లోను, పరిశోధనలోను విండు చెన్నైలు వండించుకుంటారు.

ఉపశ్రుతి

'అబ్బ! వాన రెండు చినుకులు వడిందా అడుగువేయలేమండీ గల్లిలో' అని గొణుక్కున్నాడు తోటి పొరులలో ఒకరు వెళ్తుంటూ, జాంవాగ్ ప్రాంతంలో. 'నర్కం మీరు చూస్తారోలేనని ఇక్కణ్ణి నర్కం చూయిస్తుండరు మున్సిపల్స్!' అంటూ ఒక శ్రమైకమందరి నెత్తిమీద చెత్తగంపను విత్తిపోసింది. ●

అదేవిటి రాజు! ఎదుగుండో పట్న కడుపులో నెలగు సార్లు గుడ్డి వెళితోనున వీళ్ళు సరిగొ చూల్లేడొ??

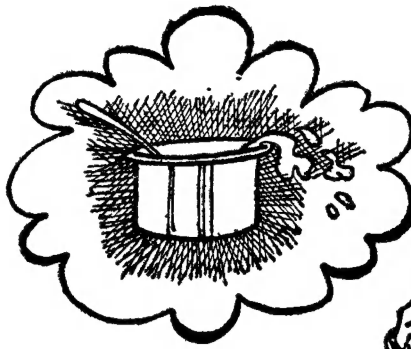

29/4/00

మహేష్

మొగురు
మూర్ఖులు

హిమ్మగారి యెనాదకె

Myra

✱ 'మనదేశం' ప్రజాస్వామిక విధానం బట్టిగా అమలు జరుగుతున్నదని యిప్పుడు మనం తాయాజా చెప్పవచ్చును' అన్నాడు టిడోబరం.

'ఏం? యెందులేటి?' అని అడిగాడు చూడమట.

'ఉత్తరప్రదేశ్' రాష్ట్రం - సాయుధ పోలీసు దళాలు తిరుగుబాటు జరిపాయి. అది రాష్ట్రప్రభుత్వం యొక్క దౌర్జన్యం కి ఉచ్చాంతం కాదా? అందుచేత ఉత్తర ప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి కమలావతి త్రిపాఠి రాజీనామా చేశాడు. మన దేశంలో ప్రజాస్వామ్య విధానాలు అచ్చితంగా అమలు జరుగుతున్నాయనడానికి యంతకంటే నిదర్శనం యింకేం కావాలి?'

'తన ప్రభుత్వం విఫలమైపోయినందు చేతనే కమలావతి త్రిపాఠి రాజీనామా చేశాడని నువ్వు చెప్పరావే, యిదివరకు ఒక పుల్లయ్య చెప్పినట్లుగా ముక్కు దుడ్డు

వెట్టింది' అన్నాడు చూడమట.

'ఏమిటా పుల్లయ్య చెప్పిన మాట?' అని చంపలాపు ప్రశ్నించగా చూడమట చెప్పడం ప్రారంభించాడు.

'ఒక పుల్లయ్య యెల్లయ్యనద్ద నంద రూసాయలు అన్న పుచ్చుకోన్నాడు. తరువాత యెల్లయ్య యెప్పిసార్లు అడిగినా, పుల్లయ్య అన్న తీర్మానేడు. అందుచేత యెల్లయ్య గ్రామపెద్ద దగ్గర తగయిదా పెట్టాడు.

పుల్లయ్య, తాను యెల్లయ్యనద్ద అన్న పుచ్చుకోలేదని గ్రామపెద్ద దగ్గర డబా యించాడు.

యెల్లయ్య అన్నడు కొంతమంది సెతులను తీసుకోని వచ్చాడు. వారందరూ కూడా 'పుల్లయ్య యెల్లయ్యనద్ద అన్న తీసుకోవడం మాత్రం ను ని సాక్ష్యం చెప్పారు.

సాక్ష్యం విన్న తరువాత గ్రామపెద్ద

'ఇప్పుడేమంటారా?' అని - పుల్లయ్యను అడిగాడు.

'యెల్లయ్యనద్ద నేను అన్న తీసుకున్న మాట నిజమేనండి' అంటూ పుల్లయ్య యదార్థాన్ని అంగీకరించాడు.

'మరి యామాట మొదట యెందుకు చెప్పలేదు?' అని గ్రామపెద్ద పుల్లయ్యను ప్రశ్నించాడు.

'నేను యెల్లయ్యనద్ద అన్న తీసుకోవడం యింతమంది మాత్రాని అన్నాడు వాకేం తెలుసండి' అన్నాడు పుల్లయ్య. అంటూ పుల్లయ్య చెప్పిన మాట ను వివరించాడు చూడమట.

'అయితే ఆ పుల్లయ్యమాటకు, కమలావతి త్రిపాఠి రాజీనామా చేయడానికి పోలిక యేమిటి?' అని అడిగాడు చిదంబరం.

'మొట్టమొదట పుల్లయ్య తాను యెల్లయ్యనద్ద అన్న తీసుకోలేదని డబా యిచ్చాడు అని సాక్ష్యం తనకు వ్యతిరేకంగా

ఉండడంవల్ల ఆకలికి ఆతను యెల్లయ్య వద్ద అప్పుపుచ్చుకొన్నట్లుగా అంగీకరించాడు. అలాగే కమలావతి త్రిశతీనాదా రాష్ట్రసాయుధ పోలీసుడళాలు తిరుగుబాటు జరిపినా కూడా, అధికారాన్ని అంటిపెట్టుకొని ఉండడానికి నయమైచాడు కాని ఆతను రాజీనామా చేయాలని కాంగ్రెసు అధిష్టానవర్గం వట్టువట్టింది. అందుచేత కమలావతి త్రిశతీ రాజీనామా చేశాడు. ఈ పరిస్థితిలో ఆ పుల్లయ్య మాటకూ, ఈ త్రిశతీ రాజీనామాకు తేడా యేమిటి? అని తిరిగి ప్రశ్నించాడు చూడమణి.

‘జూన్ 12 న తేదీని కమలావతి త్రిశతీ రాజీనామాచేస్తూ ఈ ‘రాజీనామా చేయాలనే నిర్ణయం నేనే తీసుకొన్నాను. రాష్ట్రసాయుధ పోలీసుడళాల తిరుగుబాటుకు రాష్ట్రమంత్రిగారు, హోం మంత్రిగారు తనకు నైతిక బాధ్యత ఉన్నదని చెప్పాడు. ఈ పరిస్థితిలో కాంగ్రెసు అధిష్టానవర్గం వట్టువట్టుడంవల్లనే త్రిశతీ రాజీనామా చేశాడని మ్యూయిలాగ చెప్పడంవు?’ అని అడిగి చూడమణి.

‘నైతిక బాధ్యత ఉండడంవల్లనే తాను రాజీనామా చేశానని కమలావతి త్రిశతీ అన్నాడనదా? నాకు ఒక బామ్మగారు చేసిన యేకాదశి ఉపవాసం జ్ఞాపకం వచ్చింది.’

‘ఏమిటా బామ్మగారి యేకాదశి?’ అని ప్రశ్నించాడు చిదంబరం.

‘ఒక బామ్మగారు పొద్దున్నే ‘రామా! కృష్ణా!’ అంటూ దైవనామస్మరణ చేస్తూ కూర్చున్నాడు. బామ్మగారి దొడ్డు పువ్వులు కోసుకోవడానికి వక్రింటి అమ్మాయి బామ్మగారింటికి వచ్చింది.

‘నిం బామ్మా! యింకా వంటయడం లే?’ అని ఆ అమ్మాయి బామ్మగారిని అడిగింది.

‘ఈనేక యేకాదశి. వింతకాలంనుంచో వేసు యేకాదశిగారు ఉపవాసం ఉండమని అనుకుంటున్నాను. కాని యింతవరకు ఉండలేదు. అందుచేత ఈ యేకాదశిగారు ఉపవాసం చేస్తాను.’

‘నరే, అమ్మా!’ అంటూ ఆ అమ్మాయి పువ్వు కోసుకోవడానికి రోపంకు వెళ్ళి, తిరిగి వచ్చేసరికి బామ్మగారు పొయ్యి వెలిగించి, అడవుడిని వెంట ప్రయత్నం చేస్తున్నాడు.

‘భర్తతో కాపురం చేసుకోవడమే

నా ఫుల్ టైమ్ జాబ్’

‘ఓన్ లైవ్ ఫస్ట్ నెట్ అనేదాన్ని వేసు వమ్మను. బస్సుల్లో అమ్మాయిలు అల్పాయిలూ నవ్వుకోవడం శుద్ధ పార్స్. బాగా తెలిసేవుండడంవల్లనే ‘వేసు ఫుట్టుకొన్నాంది’ అంటుంది కుమారి లలితా ఆరుద్ర. ‘వెసి డెస్టిన్’ బియ్యే ఫస్టియర్ (సైకాలజీ) న్నాడెంటు.

‘అందరూ చేస్తున్న పని చెయ్యడం తనకి ఇష్టం లేదట. కష్టమైన పని చెయ్యడమే ఆనందమట — అందుకే సైకాలజీ నల్లైట్లు తీసుకుందట.

‘కట్టుం అడక్కుండా, తిండిపెట్టి మర్యాదగా మనిషిమనిషిగా చూసేవాడిని పెళ్ళిచేసుకుంటాను. పెళ్ళయిన తర్వాత ఉద్యోగం చెయ్యను. కాపురం చేసుకోవడమే నా ఫుల్ టైమ్ జాబ్’

క్రైశ్చియన్ టెక్నో

పువ్వగం. వన్ను రాషింపడం ఆత డ్యూటీ...’ అన్నది.

‘నా కంటే పాడవుగా వుండాలి. నల్లగా వుండాలి. శరీర దౌర్భ్యం కలిగివుండాలి. అందంగా వుండక్కర్లేదు’ — ఈ క్రైశ్చియన్స్ పుస్తకాడినే చేసుకుంటుందట.

పాడవుగావు అమికావో బచ్చన్ అంటే ఇష్టంలేదు. ఆతనిజాట్టు అసవ్యంగా వుంటుందట. ‘నాకు ధర్మేంద్ర అంటే మితో అభిమానం. ‘హియూజ్ ది మాన్ ఆఫ్ మై డ్రిమ్స్’ కాని కొంసం కిరీ వుంటాడు అదే చిక్కు...’ అంది.

ధర్మేంద్ర సినిమాలకి మంచిబట్టి లేసుకుని స్టూయర్ట్ గా వెళ్తుంది.

‘డ్రస్సు వేసుకున్నంతమాత్రాన అధునాతనంగా కనిపించదు. వ్యక్తిత్వం మారాలి. అప్రోప్రీ మారాలి. అప్పుడు ఆ డ్రస్సు బాగా వచ్చుతుంది’ అంటుంది.

లలితకి పువ్వులంటే ఇష్టంలేదు. వగలంటే అసవ్యం.

సినిమాల్లో నయసుకుతగ్గ వేషాలు వేసేవాళ్లంటే నాకు అభిమానం ఉదాహరణకి: ఆశోక్ కుమార్. ‘రామా రావు, నాగేశ్వర రావు రిటయరు సోనాలి.’ అనే ఈ ‘డెసింగ్ డెస్’ సెలోకి తెలుగు హీరోల్లో కృష్ణ అంటే ఇష్టం. హీరోయిన్స్ లో వివర్ధనా యిష్టంలేదు.

కథలు రాయడం, టెన్ డబ్బింగ్, పామిస్ట్రీ, ఫ్యాచర్ టెల్లింగ్ అమెజాబిలు.

పామిస్ట్రీ తను నమ్మదు. విడుటి

లలితా ఆరుద్ర

వాళ్లని నమ్మించడంలోనే తనకి ఆనందం!

‘మగవాడికి ఆడది నిప్పుడూలోయి వుండాలి’ — అనేది స్త్రీ స్వాతంత్ర్యం మీద లలిత అభిప్రాయం.

పూర్వం, సులోచనారాణి రచన అంటే నచ్చేదట. రామకృష్ణ మామూలు ప్రేమకథలు రాస్తుంటారట. ఆరుద్ర జీవీయన్. ఇప్పుడు పురాణం సుఖ ప్యాట్టాకర్న అంటే వల్లమాలిన అభిమానం.

అభిరుచుల్లోనూ, నడకలోనూ నిలతో ప్రత్యేకత నంతరించుకున్న లలిత చదువు పూర్తయ్యేదాకా పెళ్ళికాకపోతే లెక్కయిదుగా స్థిరపడకుండా!

— సికరాజా.

'గా న క ళ'

అంధుల పితైక సంగీత మాసపత్రిక

సంపాదకుడు :

మునుగంటి శ్రీరామమూర్తి

రంగయ్య వాయుడు వీధి, కాకినాడ-1.

సంగీతాభిమానులందరూ

చందాదారులుగా చేరండి.

చందా చందా - పోస్టేజీ సహా రూ. 6/-

మూలశంకకు

త్వరగా

నమ్మకమైన

హెడన్ సా

విరేపనముతో

చికిత్సను పొందండి

- శస్త్రచికిత్స

అవసరములేదు!

Bensons-2141-TEL.

రూ. 100/- కే. 4 బ్యాండ్ ప్రాసెస్సింగ్

"హూషి-కా" 4 బ్యాండ్ ఆల్ వలరెడ్. పోర్టబుల్ ప్రపంచంలో అందమైనది. అందరు వర్ణించేది, కోరేది. మీరు అభిమాన సిలోన్, వివిధభారతి, లండన్, న్యూయార్క్, లాహోరు, డాకా వగైరా ప్రపంచపు శ్రేష్ఠమైన బిల్లులు విని బడును. అత్యంత ఆధునిక సమూహా. వగలదు. బిల్లులను సర్క్యూట్, పురుషులధరం, విన్నపంగా వివరించును. దీనికి మీ విరామ కాలంలో అత్యధిక పొంది నెలకే రూ. 300 పొందండి. మా డరును విలసిల్లుతున్న వేద ప్రాయుడి.

Atlas Enterprises,
2194, Kalyanpura, Delhi-6.

ముగ్గురు మూర్తులు

అమ్మాయి అది చూసి 'ఏం బామ్మా! ఉపవాసం ఉంటానన్నావు కదా! మళ్ళా వంట చేస్తున్నావేమిట?' అని అడిగింది.

'ఏం లేనీ, నువ్వు తోవలకు వెళ్ళిన తరువాత మా పాతెలు జాన్సు పాలు తేవ్వాడు. ఆవు జాన్సు తిని యెన్నాళ్ళయిందో! ఏకాదశంటే ప్రతి వదిపాసు రోజులకూ వస్తుంది కాని జాన్సు పాలు అన్నమానూ వశా యా? అందువేత యీ నేళ జాన్సు తినేసి. నువ్వు యేకాదశికి ఉపవాసం ఉండమనుకొన్నాను' అంది బామ్మగారు.

'అలాగా బామ్మా! అయితే నాక్కూడా కొంచెం జాన్సు పెట్టవా?'

'కొంచెం సేపు అయిన త. వాత రావే! నీక్కూడా జాన్సు పెడతాను.'

కొంచెం సేపు అయిన తరువాత జాన్సు కోసం అమ్మాయి బామ్మగారింటికి మళ్ళా వెళ్ళింది. ఆ సమయంలో బామ్మగారు తిరిగి, 'రామా! కృష్ణా!' అంటూ దైవ నా న్మరణ చేస్తూ కూర్చున్నారు.

'బామ్మా! మళ్ళా నువ్వు 'రామా! కృష్ణా!' అంటూ కూర్చున్నావు. జాన్సు తినలేదా?

'లేదే, ఉపవాసం చేస్తున్నాను. ఈ యేకాదశి చాలా గొప్ప యేకాదశిని విన్న పురాణంలో శాస్త్రములుగలకూడా చెప్పారు. అందువేత యీ యేకాదశినాడే ఉపవాసం చేస్తామనుకొన్నాను' అన్నారు బామ్మగారు.

'అయితే, జాన్సు నాకు పెట్టు బామ్మా! అని అడిగింది అమ్మాయి.

'ఇంకెక్కడి జాన్సు, పిప్పిపిల్లా! పాం దిన్నే మీద పిల్లి యెగిరివడింది. పాంట్స్ ఒలికిపోయాయి. అందువేతనే ఉపవాసం చెయ్యాని తిరిగి నిర్ణయించుకొన్నాను' అంది బామ్మగారు.' అంటూ చూడమణి బామ్మగారి యేకాదశి ఉపవాసాన్ని గురించి చెప్పాడు.

'నైతిక బాధ్యతవలన తాను రాజీనామా చేశానని కమలావతి త్రిపాఠీ చెప్పాడనగానే నీకు బామ్మగారి యేకాదశి యెందుకు గుర్తు వచ్చింది' అని చంద్రలాల్ ప్రశ్నించగా చూడమణి చెప్పడం ప్రారంభించాడు.

'రాష్ట్రపతియైన పోలీసుదళాలు జరిపిన తిరుగుబాటుకు - రాష్ట్రముఖ్యమంత్రిగా

హం మంత్రిగా తనకు నైతిక బాధ్యత ఉన్నదని కదా! త్రిపాఠీ తాను ముఖ్యమంత్రివదనికి రాజీనామా చేశానని అంటున్నాడు. అదెంతవరకూ నిజమో కొంచెం పరిశీలిద్దాం.

1973 వ సంవత్సరం వే నెల 21-24 తేదీలమధ్య ఉత్తరప్రదేశ్ సాయుధ పోలీసుదళాల తిరుగుబాటు జరిపాయి.

మే 30వ తేదీని వైతికా విలేఖరులతో మాట్లాడుతూ కమలావతి త్రిపాఠీ తన మంత్రివర్గాన్ని పునర్నిర్మించే ఉద్దేశం తనకు లేదని స్పష్టంగా చెప్పాడు. కాని సాయుధ పోలీసుదళాల తిరుగుబాటుకు తనకు గల నైతిక బాధ్యతను గురించి కొంచెం కూడా చెప్పలేదు.

జూన్ 3 వ తేదీని కమలావతి త్రిపాఠీ ఢిల్లీలో వైతికా విలేఖరులతో మాట్లాడుతూ 'తాను మంత్రివర్గంలో మార్పులు చేయబోతున్నా'ననే వార్తలను ధృవపరిచాడు కాని అప్పటికూడా తన నైతిక బాధ్యతను గురించి యేమీ ప్రస్తావించలేదు.

కాంగ్రెసు అధిష్టానవర్గంలో యెన్నో సమావేశాలు జరిపిన తరువాత కమలావతి త్రిపాఠీ జూన్ 12 వ తేదీని ముఖ్యమంత్రి వదనికి రాజీనామా చేశాడు. ఆ సందర్భంలో మాత్రం త్రిపాఠీ రాష్ట్రసాయుధ పోలీసుదళాలు జరిపిన తిరుగుబాటుకు నైతిక బాధ్యతతనకు ఉన్నదని సెకటించాడు.

రాష్ట్ర సాయుధ పోలీసుదళాలు తిరుగుబాటు జరిపిన తరువాత యిరవై రోజులకు గాని, త్రిపాఠీకి తన నైతిక బాధ్యత గుర్తుకు రాలేదు.

ఈలోపున కాంగ్రెసు అధిష్టానవర్గం త్రిపాఠీ రాజీనామా చెయ్యాని ఒత్తిడి చేసేదని వైతికా రాశాయి.

అప్పుడు త్రిపాఠీ రాజీనామా చేయవలసిన పరిస్థితి యేర్పడింది. వెంటనే త్రిపాఠీ తన నైతిక బాధ్యత గుర్తువచ్చింది. అందువేత ఈ కమలావతి త్రిపాఠీ, జాన్సు పాలు ఒలికిపోగానే, యేకాదశి ఉపవాసం చేయదలుచుకొన్న బామ్మగారికి తేడా యేమిటి? అని అడిగి చూడమణి.

'అయితే, ఈ విషయంలో కాంగ్రెసు అధిష్టానవర్గం మొక్క నైతికత మాట యేమిటి?'

'దాన్ని గురించి మరొకసారి చెప్పతాను' అంటూ చూడమణి లేవగానే మిగిలిన యిద్దరూ అతన్న అనుసరించారు.

దేవుళ్ల బరగారం!

రాష్ట్రంలో వున్న దేవాలయాలలోని దేవుళ్ళ బరగారు ఆభరణాలతో అనవసరమైన ఆభరణాలుగా కొన్నిటిని కేటాయించి ఆ ఆభరణాలవన్నిటిని సమీకరించి, కరిగించి బంగారు కడ్డీలుగా చేసి దాచిన ఎట్టుండును అన్న విషయం మీద మైనూర ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందట - ఇంకెట్టుండును, బంగారు కడ్డీలవలెనే కదా!

విగ్రహాల వోరీ

దక్షిణభారత దేశం నుంచి గత ఏడు సుమారు 111 విగ్రహాల అనేక దేవాలయాలలోంచి తస్కరింపబడె యట. వీటిలో సుమారు 50 విగ్ర

హాలు, దొరికాయట. ఈ విషయాలను ఈ శాఖ దీవ్యుటి సూపరింటెండెంటు మిస్టర్ చంద్ర మౌళిగారు కలకత్తాలో బయట పెట్టారట - మర్నా.

వీలలు వుట్టలేదని
భార్యాభర్తల ఆత్మహత్య

నివాసమయి మూడేళ్ళయినా యింకా తమకు సంతతి కలగక పోదాన్ని తమ చుట్టూలు, నెక్కాలు అయిన వారు, కానివారు, అవబోయిన వారు, అవు తూవువారు.. అంతా కలసి అనుమానించి పడేపడే మాట్లాడ్తూన్న తట్టుకోలేక, ఏవనచేరి గ్రామంలో వా భార్యభర్తల ఆత్మహత్య చేసుకున్నారు.

ఇంక నొరం నిసకేరం ఫలాక్షుడు

ఈ విషయం వో పుత్తరం ద్వారా వారు తెలియ బరచారట.

అట్టలతో బట్ట!

వెస్ట్ బర్మిన్లో అట్టలతో యిళ్ళు కట్టి అవి మామూలు యిళ్ళకు విమాతం తీసిపోవనీ, ఆ మాటకొస్తే వాటికన్నా గొప్పవేననీ నిరూపించారట. ఈ యిల్లా మొత్తం బరువు రెండవేల తొమ్మిది వందల పౌనులు కన్నా వుండడట ఈ యింటికి మామూలు తరహా కిటికీలు, ద్వార బంధాలు, ద్వారాలూ కూడా పెట్టుకోవచ్చుట. ముగ్గురు మనుష్యులు నాలుగు రోజుల్లో మనాయనంగా యీ యింటిని నిర్మించవచ్చునని, యిల్లా వానకు, ఎండకు, నిప్పుకు, నీరుకు (సముద్రపు నీరు) కూడా ఏమీ పాడవదని వారన్నారు. ఈ అట్టలకు ఒకరకం ప్యాస్టిక్ రోటింగ్ వుంటుందట.

మాది - అట్ట యిల్లు మోహారూ!!

విగ్రహాల

బావితవ్విత బంగారం

కోవలకుంట్లకు చెందిన బనగానికల్లెలో చెలి మాను మకంలో వో సాధుగారు నుయ్యి త్రవ్వనీం దగా అందులో 21 బంగారు మట్టెలు దొరికాయట. వాటి నాయన బనగానవల్లి వనీశ్వరస్వామిగారు, ఆ నదీనస్వామిగారు వాటిని కర్నూలుజిల్లా కలెక్టరు వారికిచ్చాడట - వారవరికిచ్చిరి... ఎవరికి విమాయెను!

దేవీమతలని కలిపిన న్యాయం

జేరతు చెందిన కొచ్చినో బాంగోప్పో అనే వో డాక్టరుగారు 22 ఏళ్ళ ఇందిర అనే ఆమెను ప్రేమించి, ప్రేమించబడ్డాడట. వారి వివాహం

మళ్ళీ ఇంట్లోని నించి పెద్దబావో తీల్చెడు!!

ఇందిర తల్లితండ్రులు నాపేరిరా అని, మరు కులం వానిని పెళ్ళాడ విల్లేదని, అదెందు కంటే ఆమెను ఇంట్లోనే నిర్బంధించి, ఆమెకు చేరే పళ్ళి సన్నాహాలు చేయ నారంభించారట. ఈ విషయం అనుమానించిన బాంగోప్పో తన పెళ్ళాది దల్లుకున్న అమ్మాయినివానే తలిదండ్రులూ బలవంతాన్ని యింట్లో బంధించారని, న్యాయం కావాలని కోర్టును ఆడిగారట. కోర్టువారు ఆమెను విడుదల చేయమని ఆమె తల్లితండ్రులకు జ్ఞాపకం, ఆమెను విచారించి, ఇందిర వానితోగా నిర్బంధించే అధికారం ఆమె తలిదండ్రులకు లేదని, ఆమె తన యిష్టం వచ్చిన వారిని పెళ్ళాడే అధికారం కలిగి వున్నదని కూడా తీర్పు నిచ్చారు. లాంటి ది లా!

764వ పేజీ చూడండి)

కృష్ణుని కావగలది? మల్లాది సూరిబాబు"

పువరసి జననం!

పువరసి మరణం!

ఈ మాట రోజుకు లెక్కలేనన్నిసార్లు
జంటూ వుంటాడు పువరసి సాహెబ్
అబ్బు బాయాన్! ఎప్పుడు తొమ్మిది

వదులు దాటినా యింకా పసివాణ్ణి గానే కని
పిస్తాడు. ముస్లింల యింట జన్మిస్తావా,
బిందుకన్ అతగడు చివ్వుప్రటినుంచి
అందికా భక్తుడైయ్యాడు. ఈ ధోరణి
మాణి తల్లి తండ్రులు, గలి ధూళి సోకం

దేహాగని భయపడి ఫకీరుల సాధులకు
చూపించాడు. వాళ్ళు శరణినిదూపి రోగం
లేనివాడికి నైద్యం చెప్పుకుని అన్నారు.
అంతటితో ఆ ఆగడం తీరలేదు తాకు
ఉపవస్తువం చెప్పుకుని తల్లి తండ్రులని

పోరడం మొదలు పెట్టాడు.

అటు క పిరు కాదన్నాడు: ఇటు మోళ్ళిలు కాజీలు ఏలేద్దన్నారు. ఈ సంది ద్గంలో యింటింటి చూయమెయ్యాడు యీ వేదార్థి. ఏమి అనాయత్నం శా డేమోనని కొండల కోవలు మాతులు బావులు అన్నీ వెదక వేసిరిపోయారు ఇంటి దగ్గరవాళ్ళు.

కాలం అనాటి కానాడు గడవగా గుండె రాయిచేసుకుని అతన్ని మరిచి పోవటం మొదలు పెట్టారు.

కాలం విస్మరికోసం అగలేదు. మతి భ్రష్టుడు జాతిభ్రష్టుడైన పుత్రుడికోసం బెంగ పెట్టుకుని కృణి కృణించి కాలగర్భంలో కలిసిపోయారు తల్లి డండలు.

కాలం మారింది. దేశం మారింది. తరాలు మారిపోయాయి: చాలా రోజుల తరువాత వచ్చింది మెడపులాంటి వార్త. ఆ రోజు సాయంకాలం స్వాములవారు వస్తున్నారు తం గ్రామానికి!!

తమ మహిమతో, వాగ్ధూరితో దేశ దేశాన్నితా ఉర్బాతలూగించిన నమ్మోహన చక్రవర్తి. ఆ కుగ్రామానికి విచ్చేస్తున్నారంటే, అక్కడి ప్రజలు విస్మయా నమ్మ లేదు ఆయనకు అతిధ్యం యిచ్చి ఒక్క రోజు పాదపూజ చేయగల అర్హతగాని ఆర్థిక స్థితుతగాని యీ గ్రాంలో విస్మరికే లేదు. శ్రీచరణులు విచ్చేస్తే వారి విడిదికి కావలసిన వసతికూడా ఆ పూజానే కాదు చుట్టుప్రక్కల నాలుగైదు గ్రామా లోకూడా లేదు.

ఈ సమస్యకు పరిష్కారం, సమాధానం లభించేలోపలే స్వాములవారు రావడం జరి గింది చెరువు గట్టున బసవెయ్యడం జరి గింది. శ్రీవారిని చూడటమేమిట! ప్రజ లలో విక్కడలేని ఉత్సాహం పెల్లుబికి వచ్చింది. చూస్తూండగానే సాకలు వండిల్లు లేయాయి. ప్రదోవకాలం అయ్యేసరికి అమ్మ వారి పూజ పూర్తికావటమే కాదు. భక్తు లకు తీర్థ ప్రసాదాలకూడా ఇవ్వడం జరి గింది! కోలాహలం తగ్గింది, నద్దు మణిగింది.

అంతలోనే అకస్మాత్తుగా: సంచలనం, కలవరం. శ్రీచరణులు ఇటే విచ్చేస్తు న్నారు. మళ్ళీ విళ్ళబ్బం!! ఏటుమాసినా అనమెత్తత!

అయిన జక్కోక్క అడుగే ముంగుతు వస్తున్నారు. అందరినీదాటి వివరికోసమో మాశారు. ముఖంలో మందహాసం వెయ్యి వెలుగుల వెలిగింది, ఒక మనిషివంకమాసి దగ్గరకు రమ్మని పైగచేశారు.

ఆ వ్యక్తి దగ్గరకువచ్చి పిష్టాంగ ప్రమాణం చేశాడు.

ప్రజలంతా ఒక్కసారి అతని వంక అవాక్కుగా మాశారు. ఏనాడో యిల్లు వదిలి వెళ్లిపోయిన అబ్బా భాయీన్ సోలికలు పుష్టంగా కనిపిస్తున్నాయి.

కాని ఇతను పిలక పెట్టుకున్నాడు. వెడలో య జ్ఞా న పీ తం వుం ది. ముందుకు సాగిపోతున్న స్వమివారి వెంట అతనూ వడుచుకుంటూ వెళ్ళాడు. శ్రీచరణులు స్వయంగా అతనికి తీర్థ ప్రసాదం యిచ్చారు.

అతనివంకమాసి 'మోక్ష'ద్దికి స్వధ ర్మమే 'శ్రేష్టము' అని అన్నారు. శ్రోత ముఖం పుబ్బలతో నిండిపోయింది. మెరు పులు మెరిసినాయి. చెన్నైల వచ్చింది.

'అంతేనా?' అని విదురుప్రశ్న చేశాడు.

'ఉత్కృష్టమైన గమ్యం చేరాలంటే 'శ్రేష్టమైన మార్గమే అవలంబించాలిగా!'

'కాదని అంటే?'

'సగుణంనుంచి నిర్గుణం క్రమబద్ధం. నిర్గుణంనుంచి సగుణం లోక విరుద్ధం. కొన్ని జన్మల సాధన, తపస్సు వ్యర్థం.'

'ఏందుకని?'

పైమెట్టు మీదనుంచి క్రిందకు దిగి వస్తే, పైకి వెళ్ళాలంటే మళ్ళీ ఈ మెట్లన్నీ విక్కాలిగా! అప్పుడు ఈ జన్మ చాలకపోవచ్చు. మరుజన్మలో ఉత్కృష్ట మైన ఈ మానవజన్మ రాకపోవచ్చునా. గమ్యం చేరడానికి ఆలస్యం అంతకంతకు అధికం కావటంలేదా?

'మనం పైమెట్టుమీద ఉన్నామను అని కోవటం పారబాటేమో?'

'తన ఉనికిని గ్రహించలేనివాడు. తన స్థితిని గుర్తించలేడు. గమ్యాన్ని ఓక్షింప లేడు. అక్షాన్యసి సాధించలేడు.'

అంటే ఈ తపస్సంతా వ్యర్థమా?

తపస్సు వస్తున్నామని చేసే తపస్సు విస్మయా వ్యర్థమే!

కారణం.

తపోలక్ష్యం మోక్షసాధనకే అంతేకాని,

అంతేకాని?

తపస్సు ఒక లక్ష్యం మౌఖికమే. గమ్యం కాదు.

అంతేనా?

అంతే!!

తక్షణ కర్తవ్యం?

బాధ్యతలను గుర్తించడం.

విటువంటి బాధ్యతల?

వైతిక వ్యక్తిగత సాంఘిక బాధ్యతలు!

అని మోక్షానికి దారిచూపించుతాయా?

శ్రీచరణుల ముఖంలో మందహాసం కని పించింది.

లాభ నష్టాలకు ఇది పువ్వుల జేరం కాదుగా?

సాపాబ్ కూడా వచ్చాడు.

ఏ కార్యం చెయ్యడం వల్ల మోక్షం లభిస్తుందో గ్రహించగలిగితే ఇన్ని రకాల సాధనలు, ఇన్ని రకాల పూజా పునస్కారాలకు అవుసరం వుండేదే కాదేమో! ప్రపంచంలో ఏందరు వ్యక్తులున్నా ఒకరిని ఒకరు పోలనట్టుగానే మోక్షమార్గం కూడా ఎవరికి వారికి ప్రత్యేక మార్గం కావలసిందే. ఈ మార్గం అవలంబించూ మోక్షం లభిస్తుందని ఘంటాపదంగా చెప్పగలవాడు ఆ సర్వేశ్వరు డొక్కడే.

ఆయనను ఆ రాధించడమే ముక్తి మార్గము!

'బహుశా: కావచ్చును.'

అబ్బా భాయీన్ ఈసారి దిగ్గరగానే వచ్చాడు. శ్రీచరణులకూడా వచ్చారు.

వా ప్రశ్నకు సమాధానం అది కాదు సమాధానం ఏనాడో మీ కదిలే చెప్పి డుగా.

ఏమని?

బెల్లం తిన్న మూగవాడిని రుచి ఏల్లా వుందని అడిగితే

అడిగితే ఏమన్నాడు?

మూగవాడేమంటాడో అదే అన్నాడు!

అప్పుడేమైయింది.

వాడి భాష ఏవరికి అర్థం అవుతుంది: రుచికి సంజ్ఞ ఏమింది?

అర్థమైంది స్వయం అనుభవమే ముక్తి

మార్గాన్ని చూపిస్తుంది.

కావచ్చును.

శ్రీచరణులు అనంతలోకి చూస్తున్నారు అబ్బాభాయీన్ ఒక్కక్షణం సంకయితి.

మెలి గా:

‘ఐతే, ఇస్లామే శరణ్యమా?’ అని అడిగాడు.

మతము వర్ణాశ్రమధర్మం సామాన్య గృహస్థులకు — ముముక్షువులకు కాదు. మరి...

వెన్నెన మార్గాన్నే నడు. తెలిసి న దైవాన్నే కోలు. మోక్షంకోసం వెతుక్కుంటూ వెళ్ళావా అది మరిచిక అవుతుంది. విఘ్న రించావా స్వయంవరమై వస్తుంది.

మరి నా కర్తవ్యం ?

నిరంతర మానవసేవ, అనుక్షణం దైవ స్మరణ.

అబ్బాభాయాన్ ఏం మాట్లాడలేదు. వంగి యువ పాదాకు నమస్కరించ పోయాడు.

శ్రీ చరణులు ఉక్కిరిచి ‘అవచారం’ అని అన్నారు.

‘ఏందుకని?’ అని విదురు ప్రశ్న వచ్చింది.

‘దైవ నిస్పృహిలో యింకొక మానవడికి నమస్కారం చెయ్యడం సహజ అవచారం!’

నిన్నయంతో ఒక అడుగు వెనక్కు వెళ్లి ‘ఇది అయం కాదుగా?’ అని సాహెబ్ అన్నాడు.

ఈసారి నవ్వుడం శ్రీచారింతు-దైవం లేనిచోటు వుందా.

చిలిపి పిల్లలలాగా యిద్దరూ వకసారి అల్లరిగా నవ్వుకున్నారు.

అనందానికి అవధి-ధరహాసానికి క్షణం విశ్రాంతి. అంతలోనే ముద్ర గంభీరం. అలోచన తీవ్రం. అందుకు కారణం!

‘విదురుగా నిలచిన అవతారం

విపణ్ణ నిషేధ వదనం.’

అలవాటుగా మనస్సు అభయ ముద్ర వహించింది. కాని ఏదో అవశకునం లీలగా హృదయానికి పాపురిక చేసింది. అందరి లాగా ఆ మనిషి తనకు నమస్కరించలేదు. వరమిమ్మని అర్థించలేదు.

వరమ భక్తుడే తనకు అవచారం చేసిన వరమ కాళిలాగా వుంది.

అస్పృటికన్నా భయంకరం ఆమె మౌనం. శ్రీచరణులు క్షణం మౌనం వహించారు. అంతలోనే చిరువత్స్రుతో ‘అమ్మా ఏం కావాలి?’ అని అడిగారు.

ఆ కాళీమాత వదనంలో కాశ్యపంకన్నా కన్నీరు కనిపించింది.

భ్రమన్యకావాగతి:

‘ఉత్తమగతి!’ ఆవాక్కు అర్థించి

నట్టుగా లేదు. అజ్ఞులగా వుంది.

వీ బోటి ఉత్తమ సతికి అది సులభమే

‘తమ దీవేన కోరింది యీ దీనురాలి

కోసం కాదు’ అంది ఆ కళం కన్నీరు

మున్నీరు అవుతూ.

‘ఏవరి కోసం?’

ఐవ వారిచే వంచించబడి కృంగి కృశించిన

నా కన్నతల్లి కోసం.

‘ఆ కన్నారి విక్కడ వుంది?’

‘ఇక్కడ మాత్రం లేదు. అక్కడికి చేర

లేదు.’

శ్రీ చరణుల దృష్టి అందరిని దాటి

అనంతాన్ని దాటి చూస్తోంది. ఈ భయం

కర నిశ్శబ్దాన్ని చిన్నా భిన్నం చేస్తూ ఒక

మాట వెలువడింది.

వైతరణి!

అదేమాట మారు మోంది. వైతరణి!!

బ్రహ్మాండమైనది. అందులో కొట్టుకు

నేతున్న వేగది జీవులు. అద్భుత నిలబడి

ప్రశాంతంగా చూస్తున్న మంచు కన్నా తెల్ల

నైన కామధేనువు. చీకటి కన్నా నల్లని

వేలాది కాకులు. పీడ కంఠకన్నా భయంకర

మైన పూర్వ స్మృతులు. కాటు వేయడా

నికి సిద్ధంగా వున్న తీరం కొరికల విష

వాగులు. అంతస్తులు అంతస్తులుగా నిల

బడి అలమటించి పోతున్న ఆత్మ. రుద్ర

బ్రహ్మ స్వరూపాలు — ఆ నది ఒడ్డున.

మలెకన్నా తెల్లనైన వలువలు. పరువమే

యింకా ఏన్నో వసంతాలు మిగిలిన కన్నె

వయస్సు. దేవతా సాదృశ్యమైన అపురూప

స్వరూపం — కాని ఒకటే భేదం.

మాయమైన చిరవత్సర.

మాయం కాని బ్రతుకు.

ఆ లోకం నుంచి యీ లోకానికి తిరిగి

వచ్చిన తరువాత ఆయన చేసిన మొదటి

ప్రశ్న—విల్లా జరిగింది యీ అన్యాయం?

సమాధానం వచ్చేలోపలే ఒక్క సారి

గుండె ధుల్లు మున్నది.

కంచి వెళ్తున్న కథ తిరిగి వచ్చింది.

గతం వర్తమాన మైంది. మనస్సు

క్షణం వరాధీనం అయింది. అసాధారణం!

తనవల్ల ఏత పాపాలు జరిగింది!

ఆలోచన అక్కడే ఆగింది. అంతులేని

దుఃఖం కలిగింది.

‘నర్కవంగ పరిత్యాగి! నరున్న బాధ కాకు అతీతులు — అన్న ఆ వరం యీ నాటితో వెల్లిపోయింది. — సేమా అనే ఆలోచన నాది అనే అపాంభావం వచ్చింది. ఇంత కన్న వత్సం ఏం కావాలి?

స్వయం తీర్మా: పరాం స్మరయంతి! — జీవన సాగరంలో తానే మునకలు వేస్తూ వుంటే యితడలవేం దాటించగలడు? —

వరమిచ్చడానికి గాని కావం యిచ్చడానికి తనకు హక్కు లేదుగా!

మరి నీండుకిల్లా జరిగింది?

నిర్దృష్టాదననే అపాంభావం వల్లనా?

ఏవరివల్ల యీ సమస్య పరిష్కారం అవుతుంది!

తనకెందుకు యీ అపాంభావం!

అందుకేనా యీ శృంగ భంగం?

ఐనా అల్లా ఏందుకనీ కోవాలి? జరిగి వది—పూజ్యజన్మ కృతమని ప్రార్థన వశ మని ఎందుకు అనుకోకూడదు?

మనశ్శాంతికి ఏదో వెచ్చుకుని సమాధాన వరుచుకోవాలిగా!

అంతేనా?

అంతే బోలు!!

మళ్ళీ అదే జ్ఞానం. మళ్ళీ అదే అనివేకం!

ఏందరు భక్తులు తన దర్శనానికి రాలేదు! ఏందరు అమ్మవారి తిర్ణ ప్రసాదాలు పొందలేదు. ఏందరు తన ఉపసేవాన్ని ఆజీంచి భక్తిమార్గం మీద వడివడిగా ముందుకు సాగిపోలేదు?

ఏందుకిల్లా జరిగింది?

ఆ తన ఆంచనా సరియైనది కాక పోవటమా? లేకపోతే చిన్నదాని మూర్ఖత్వమే తను భక్తిగా ఆర్జం చేసుకున్నాడా!

తన అజ్ఞానం వల్ల ఒక అమాయకురాలు బలియై పోయింది? నం సుం దృష్టిలో మానవుల దృష్టిలో కాక పోవచ్చు!

దైవదృష్టిలో తను పాపంకాక డేమా!! — నాలగు రోజులుగా ఆ కళ్యాణి భక్తి శ్రద్ధలు తనకు మువ్వలు కలిగించాయి.

ఏంత ప్రయత్నం చేసినా లీలా ఆ విగ్రహమే మనస్సులో మువ్వలేది.

తులసి మాలలు తీసుకువచ్చి అమ్మవారి నిస్పృహిలో వుంచుతూ, తనవంక చూసి ఆ మదక్ష్టిణ మందహాసం చేస్తూ, కుమార

స్వమిని పలకరించే ఈశ్వరి స్మరణకు వచ్చింది. అంతలేని ఫలాలు తనకు కానుకగా అర్పించి తనను బుజ్జగించి పెన్నడ, గణపతిని లాలించిన పర్వతరాజు సందిని తన ఆలోచనలో ఒకటికి పది పార్లు సునలేది.

దశ రక్షులలో అష్టవిద్యలు రేలు దుర్గాభిషాః పూజచేస్తూవుంటే వివరిద్దామో అమ్మవారిని కన్పిలేనోంది. వివరిద్దామో దగ్గరను తనమ్మకు భంగం కలిగిపోయింది.

తపోభంగమైనందుకు తనకు కోపం రాలేదు. సాక్షాత్కారమైన వ్యక్తిని పోల్చుకోలేక 'వివరమ్మా మీరు?' అని ప్రశ్నించాడు.

గౌరవంకర శిఖరంనుంచి ప్రసరించిన పీటి గలగల. చందమామకన్న చక్కనైన ఓంకార స్వరూపుని ప్రసన్న ముద్ర కమల విదుట కనబడగానే, ముకుళిత హస్తాలతో, వత మనకంతో, పూదినిండిన ఆనందంతో, దీక్షలు నిండిన స్వరంతో— భవాని స్తోత్రం ఆలాపన చేస్తూవుంటే — ప్రకృతి అంతా నిశ్శబ్దం—ప్రపంచం అంతా నిశ్శబ్దం—భువన భాండమంతా నిశ్శబ్దం — ఈ ఆలాపనకు అలంబనగా లీలగా, లయగా వటరాజ స్తుత్యం.

ఒక్కసారి ఆమె చూసినా నిశ్శబ్దం! మనస్సుని వెడరకట్టే నిశ్శబ్దం. నిశ్శబ్దాన్ని భంగం చేస్తూ యుగ యుగాలుగా దాగిన వివరివో కన్పిళ్ళు. తపోభంగమైంది. ఆలోచనకు అంతరాయం వచ్చింది. ఆలాపన ఆగిపోయింది. వటరాజ స్తుత్యంలో అనశ్చరి నలికింది.

ఏమిట కని !
కన్ను తెరిచి చూస్తే మనస్సు తరచు చూస్తే, విదుట నిలిచింది. వెక్కి వెక్కి విడుస్తున్నది ఏమిటి ?

అమ్మ అనిపించే అమ్మ. పూర్వయం గుర్తించినా మనస్సు గర్జించలేక 'ఏమిటమ్మా విలసిస్తున్నావు?' అని ప్రశ్నించారు.

నీకు తమరు నమస్కారం చేస్తున్నారా. ఇంతకన్నా అవచార మేముంది ?

మళ్ళీ ప్రశ్ని వచ్చింది 'వివరమ్మా మువ్వ ?'

'వేసు గారిని' అని అన్నది,

'ఈశ్వరుని ఇల్లాలునేగా ?'
'కాదు, మానవిని. నను భక్తురాలిని.'
'భగవంతుడికేమ్మా మనమంతా భక్తులం. మువ్వ నాకు అల్లివి జగన్నాథపు సమస్కారం చేస్తూనే కిరికలా వచ్చింది చిన్నది. దగ్గరను పెద్దలు 'అవచారం' అని అన్నారు.

ఆ క్షణంలో తనను ఏదైనా శక్తి అల్లా ప్రేరేపించిందేమో ? తను నిత్యం కుంకుమ పూలో విశ్రాంతిగా బంగారు విగ్రహాన్ని ఆ చిన్నదాని చేతిలో పెడుతూ

'ఈనాటినుంచి ఇదే నీ పర్యవసం తల్లి' అని అన్నారు.

అనందంతో పూర్వయం మైమరచిపోగా గాలిలో తేలిపోతూ భక్తురాలు కనబడటం పోయింది.

ఆ సీమనుంచి తాము యింకొక సీమకు తరలిపోగానే తను మనస్సుకే దూరమై యింది. స్మృతిలో అన్నవ్వు మైయింది.

విగ్రహం లేనంత మాత్రాన అమ్మవారి పూజకే అంతరాయం కలగలేదు, భక్తుల మనస్సులోని మాట అవిడకు విప్పడూ ఏరికేగదా ! తను చేరిన చోటకు తనకంటే ముందుగానే చేరుకుంది. భక్తి నవమ్మలైన భక్తులు తమకు అర్పించిన మొదటి కానుక.

అంబికాదేవి విగ్రహం. విగ్రహం అదే ! రూపం అదే ! కాని ఏదో రహస్యం భేదం...

మూర్తి ప్రసన్న వదనంలో చిన్నపాటి అవనవ్వం.

ఆరోజు ఏంత ప్రయత్నంచేసినా పూజ వేళలో మనస్సు విశ్వలంగా నిలవడం లేదు. వినో ప్రశ్నలు. వినో సమాధానాలు. వివరివో అన్నవ్వు కర్మక న్యరాల, వివరివో వివరణని కన్పిళ్ళు. ఏవో అనశ్చరులు ఏవో పీడకలలు. కల చెదిరింది. గుండె ఝల్లు మన్నది.

అమ్మవారి దగ్గర దీపం కొండ విక్రీణి — అన్నయ్యలగా పూర్వయం వరికింది అమ్మా గారి!

ఇన్ని సంవత్సరాలుగా తను ఏ ప్రదేశాలో రెండవసారి పర్యటన చెయ్యలేదు. ఏ గృహాన్ని దగ్గర రెండవసారి భిక్ష స్వీకరించలేదు.

కారణం? ఇడభరతుడి కథ అనుక్షణం గుర్తుకు రావటం ఈసారి ప్రతభంగం అయింది. వియమ విరుద్ధంగా విర్ణయం జరిగింది.

'శంకరా!' అని శిష్యుడిని పిలిచారు అమ్మను చూసి 'ఏంతకాలం అయింది?' అని ప్రశ్నించారు.

ఆ ప్రశ్నకు సమాధానం అది శంకరుడే సమాధానం చెప్పాడు.

వదనం వెలుగు :
భిక్షార్థంమై తిరిగి నేనెచ్చుచున్నాను

వార మనం చూడండి.

దామువేగంగా వార వేల్చింది; మన దేకంగా, వదివార సమేతంగా ఆ సీమ పొలి మేర చేరేసరికి ఆమెకు సుస్వగతం యివ్వడానికి ఆదాగోసాలం తరలి రా లేదు. పూర్ణకుంభాలలో విడుదు రాలేదు. వ్యస్తి వనంలలో సుస్వగతం వలక లేదు.

వారి మనం వారి వదనాలలో గంభీర్యం చెప్పే వందేశం తనకు తెలుసు. తన రాక యీ సీమవారికి వంతపెన్ని యివ్వదు.

ఈ వల్లెలో తనకు భిక్ష లభించదు. ఏందుకని! ఏందుకని!

అశనిపాతం లాగా సమాధానం వచ్చింది — గౌరి పురజించింది!! ముఖ దుఃఖాలకు అతితప్పేన ఆ పూదయం సామరులలాగా శోకించింది.

ఏప్పుడు? ఏప్పుడు జరిగింది మౌర్యం. ముప్పది ప్రాద్దులకు ముందు.

ఏల్లా జరిగింది యీ మౌర్యం??

సమాధానం చెప్పటానికి జనం శంకించారు. వారి మనం వెయ్యి గొంతుకలలో తన నేరార్పి ముల్లోకాల చాటివెబుతోంది.

‘ఈవాటినుంచి నీ నర్వర్యం ఇదే!!’ యీ మాట మనస్సులో మెరపులా వెలిసింది. తన ఇచ్చిన అపురూపమైన నరం అంతులేని కావంగా మారింది.

దుఃఖం వెనువెంట అంతులేని పశ్చాత్తాపం కలిగింది — ఇన్ని జన్మల దీక్ష, తనస్సు వ్యర్థమైపోయింది — తన ఇతరుల కన్న అధికుడనని, మానవులకు వర్తనదానం చెయ్యగల దైవతుల్యుడనని అపాంధానం, అజ్ఞానం ఆకరించుకున్న తన యీ నాడు జ్ఞానభమ్మడే కాదు, స్థానభమ్మడు కూడా!!

నర్వర్య శిఖరంనుంచి దోర్లిన రాయి నేలను దాటుకుంటూ అగధంలో నడి పోయింది. ఆ శిలను తిరిగి శిఖరంమీదకు చేర్చగల శక్తి తనకు వుందా?

లేదని తెలుసుకోగల జ్ఞానం మాత్రం మిగిలింది.

భార్యకు భర్తకన్న వేరే యింకొక నర్వర్యం, యింకొక ఆరాధ్య దైవం కల్పించిన తన మీద అనివేకి?

దైవం, భర్త వేరని భావించి, భర్తని ఏడుపించి యీ దైవాన్ని కొలిచి, తనకూ

భ్రష్టర్యకావాగతి:

తనవారలకూ దూరమై ఐనవారికి శత్రుత్వం అని నభాన్ని కోల్పోయి — మందులేని యీ వ్యాధికి మరణమే శరణమని వమ్మిన అమాయకురాలి చరణానికి శారణం — కారకులు ఎవరు?

ఈ నర్వర్యం నరిత్యాగి!!

తనపురు త్యజించినా యీ బ్రహ్మ పాత్యా పాతకం దూరమవుతుందా? తెలియక చేసిన యీ నేరానికి నిమిత్త కల్గుతుందా? ‘ఈవాటి పూజ?’ అని ఎవరో ప్రశ్నగా మనవి చేశారు.

ఆలోచనలకు అంతరాయం కలిగింది. ‘సమీప గ్రామం’ అని నిర్ణయించారు.

వరివారం ప్రయాణానికి వస్తద్దమై యింది.

‘మరి భిక్ష?’ అంటూ ఇంకొక మనవి వచ్చింది.

మనస్సు క్షణం సంకోచించింది.

నిత్యం భిక్షార్థులమే. యాచనకు, ఏప్పుడూ లేని సంకోచం యీ నాడు ఏందుకు కలుగుతోంది? దైవనిర్ణయం విటావుంటే అల్లా జరుగుతుంది.

కనురప్పలలో వెలిగే వరివారం మనస్సు గ్రహించి ముందుకు సాగిపోయింది.

కన్నీరు విసిరించింది. దిగ్మండలాలు దాటిన ఆలోచనలు బెదిరిన యీ మనంతో యీ భయంకర నత్యాన్ని తనకు మళ్ళీ గుర్తు చేశాయి.

తన విత్తిన అపాంధానం అప్పుది.

‘జాతిన్య మరణ ధృవం!!’

వ్యధ నిండిన హృదయం ప్రార్థించింది.

‘త్యమేన శరణం! త్యమేన శరణం.’

ఆ శోక మూర్తి వంక మాసి అభయ ముద్ర వహించారు. ‘ఆ దేవతకు ఉత్తమ గతి తప్పక కలుగుతుంది’ అని అన్నారు.

‘ఎల్లా స్వమి! స్వజనమంతా పుండి కూడా నా తల్లి దిక్కులేనిదైంది’

అమెను చేపట్టిన వాడు.

తన ఏడుటకు రావడానికి నిరాకరిస్తున్నాడు.

ఏందుకని?

తనబోటి వారి యడల అంత తులేని ద్వేషంతో.

శారణం!

తమరే గ్రహించాలి

శ్రీ చరణాలు అనంతంలోకి చూస్తున్నారు. వరివరిదాం ప్రయత్నించేసి నా మనస్సు గ్రహించలేక పోయింది.

వారి హరులు తమకు అభేద్యులు కావచ్చును. ముముక్షువులకు సులభ సిద్ధులు కావచ్చును. కాని తాను, క్రోధ బాధ మద మాతృర్యాంబో పతమతమైయ్యే సామాన్య మానవులకు ఇంతటి విశాల ధృక్పథం ఏల్లా సిద్ధం?

అందుకేనా యీ అన్యాయం జరిగింది! అబ్బాభాటాన్ వంక తిరిగి ‘ఆ తల్లికి ఉత్తమగతి కలిపించమని మనం ప్రార్థించుకొ’ అని అన్నారు.

దైవవిచ్చినంత సులభంగా మానవులు వరమిచ్చురేమో!

యల్పే కరుణేయది స సిద్ధ్యతి...

దోషదోష విచారణ కాదు — ప్రస్తుత కర్తవ్యం. సమస్య వరిస్మారం.

పాదం ముందుకు సాగింది. వరివాతం వెంట నడిచింది. ఆదాగోసాలం అమనరించారు. వారి అంతర్యం గ్రహించి కాబోలు అంతా శృద్ధి.

మేనా వచ్చింది. వెనువెంట గజవాహనం కూడా వచ్చింది — కాని వారి మనం చెప్పిన మాట సాచారాలుగానే వెడదాం!

ప్రజావాహిని వెల్లెలాగా సాగింది. సాలిమేర దాటి వరిసీమ చేరి, శ్రీమంతుల మూడంతస్తుల పాదంముందు ఆగింది.

వారి రాకకు స్వాగతవచనం — తల్లి లేక్క తండ్రివే నిర్లక్ష్యం చేయబడ్డ సనీవాడి ఆక్రందనం.

ఒక్కొక్క అంతస్తో దిగి కిందకు వచ్చి నిలబడడాడు గౌరివాడు. అతని మావుతో వెయ్యించి తక్షకులున్నారు. సమస్త లోకాలు భన్మంచెయ్యగల ద్వేషం కంది.

మళ్ళీ ఏందుకువచ్చారు యీ సీమకు? ఇతరులకోసం యాచించడానికి.

సమస్తం సోగొట్టుకుని సర్వవిధాల నాశనమైన నాదగ్గరేముంది ఇన్వడానికి?

ప్రేమించగల హృదయం వుంది. క్షమించగల స్థామత వుంది.

నాటిని నగవారికోసం నెచ్చు బెట్టే మూర్ఖుడిని మాత్రం కాదు.

కాదని తెలుసు అందుకనే.

మీరు అడగబోయేది దెచ్చబోయేది నాకే

తెలుసు:

మీరు వేయబోయే (నల్లలు) నాకు తెలుసు.

సమాధానం : కాదు నేను అర్థించేది. అత్తయ్యల అత్తకు ఉత్తమగతి కనిపించటం మన ముఖ్య కర్తవ్యం ... అని మనవి చేయవలె.

ఏవరు అత్తయ్యలు? ధర్మ అర్థ కాను మీశ్రమల నన్ను తప్పి చరించవని. అగ్ని పాక్షికా బాసవేసిన భర్తను కాదని — కడుపున పుటిన బిడ్డను కాదని — భర్త మతం చేరని తన మతం చేరని —

సంసార బాధ్యతలను అనబంధాలను అర్థం చేసుకోలేని ఒక నవ్యాని యిచ్చిన బంగారు విగ్రహమే సర్వస్వమని ప్రచారం చేసి,

మా వంశ మర్యాదను కూలద్రోసి, మా అందరి బ్రతుకూ నశుబాట్లు చేసిన ఆ మనిషి, మమకారాలని, మనస్సుని తెంచి చేతుకుని యుగయుగాల బ్రతుకుని ఒక రూములోనే తెల్లవార్చుకన్న మనిషిని ...

...తప్పలన్నీ శ్రమించి నీ ఇల్లా లికి ఉత్తమ గతి కలిగించమని ప్రార్థన. ప్రార్థనలకు కరగడానికి నేను దైవాన్ని కాదు. నేను శ్రమించవను.

ఆవిడని శ్రమించవద్దు. గ్రహస్థం తెలిసిన తరువాత నీ బిడ్డకు నిజం తెలుస్తే, తల్లికి ఉత్తమ గతి కల్పించని తండ్రివని ఆ పసివాడి ఏడుపు వినరైవా విన్నుండి పొసుకుంటే?

నన్ను విడిచి వారి సంఖ్య యింకొక అంకె పెరుగుతుంది...

అంజలి మట్టియింది ప్రార్థిస్తున్నాను. మమ్మల్ని దిక్కులేకుండా చేసి — తన స్వార్థం కోసం ఆయుధ తీరకుండానే అవతారం వాణించిన ఆ వ్యక్తి ఆత్మ పశ్చాత్తాపంతో తపించి తపించి ఆయుధ తీరి మూఢనమ్మకాలలో నుంచి మనస్సు విముక్తి పొంది తనకు తానుగా వైతరణి దాటవలసిందే. ఈ ప్రయత్నంలో నేను చేయూత వివ్వను. ఆ ఆత్మకు శాంతిని ప్రసాదించమని నేను ప్రార్థించను.

అదేనా నీ నిర్ణయం? అదే నా నిర్ణయం. నమ్మక మధనంలో పాతాళంమే లభించింది. అమృతం అభివరణేడు, పరాజయం

వశ్యాత్వం వెంజిరాగా వరసారా తిరిగి వచ్చారు.

రాత్రి అంతా ఒంటరిగా మానంగా అస్సవారి నవ్వుధిలో గడిచింది. ఉదయ భాస్కరుడు వస్తున్నాడని కాబోలు తారలన్నీ పారిపోయాయి. చందమామ కమలాల్పయింది. వక్షిగణం కంకలమని బెదిరింది.

చిన్న కృష్ణయ్య నిదురలేచే వేళ అయింది.

నిదుర లేని శ్రీ చరణాలు అమ్మవారి నవ్విధి నుంచే చంద్రమాదా! అని పిలిచారు.

'స్వామీ!'
ఈ నాటి నుంచి పీతాధిపతిని మవ్వ స్వామీ!!

'కాదనకు అని అంచ అజ్ఞా'
అమ్మవారి విగ్రహానికి సాక్షి అగ ప్రణామం చేసి చంచ మాడుడు శ్రీవారికి నమస్కరించాడు.

'తను అజ్ఞా' అని అన్నాడు.
ఈ మాటలు వారిద్దరి మధ్యనే జరిగినా లూ కుభవార్త అశేష జనానికి విస్తా తెలిసిందో ఏమో!! సాయంకాలం ఆయ్య నరికి నేల యావిజట్టు జనం. మాతన పీతాధిపతిని మాడగానే జయజయవాదాలతో దిక్కులు పిక్కటిల్లివాయి.

విటు చూపినా విటు విన్నా వేదనాదం.

అందరి మేకమ్యేలో మేకలిని అశ్శర్యం ప్రశ్నవరంవర ఇంత అకస్మాత్తుగా శ్రీ చరణాలు వదలి నిరమణ విందుకు చేశారు?

మరునాడు అంతకన్న అశ్శర్యకరమైన విషయం

శ్రీ చరణాలు తిరిగి ఉపనయనం చేసుకుంటున్నారు. క్రొత్త స్వాములవారు బ్రహ్మోపదేశం చేస్తారు.

ఈ విద్యార్థంలో ఏం లోక ప్రళయం వస్తుందోనని జనం భీతి చెందారు. మనస్సు నిలవక ఒకరిద్దరు అబ్బాబాటూనోసి అడిగి చూశారు.

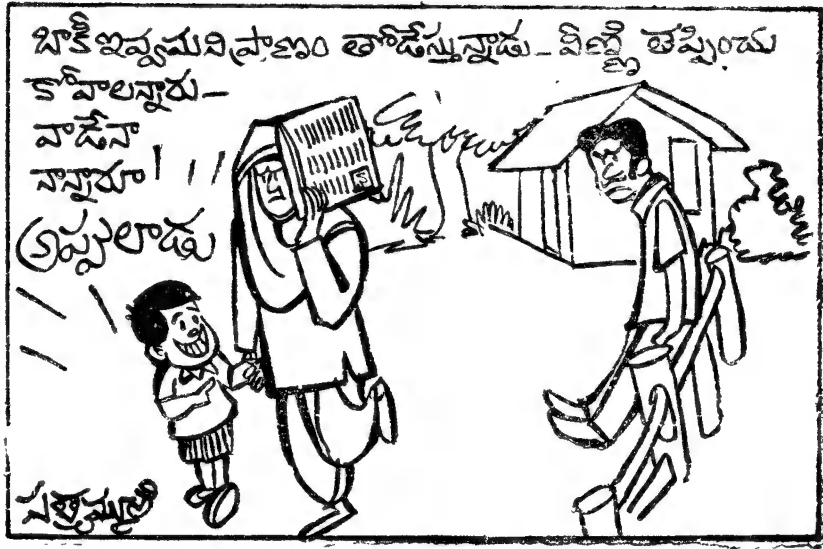
అక్కడ సమాధానం తావ్యం:
ఉపనయనం. వేదపండితుల ఆశీర్వాదంతో, దానినిగా జరిగింది.

ఆ వటువు ముందుకు బయలుదేరాడు; వెంట రమ్మని అబ్బాబాటూనోకు అజ్ఞా అయింది.

చంద్ర మాడడు నెమ్మదిగా ప్రార్థిస్తూ 'మేముకూడా తనవెంట' అంటూ మనవి చేసుకోసోయాడు.

శ్రీ చరణాలు వాస్తూ 'మనకంటక అక్కడే' అని అన్నాడు.

ఏక్కడ?
శివస్వాధిలో,
అంతవరకూ?
జగన్నాథకు ఆత్మచేరుణ్ణు.

శివ్యకర్మం కడువాల్పై యిది: ఇలా ప్రతిమలులాగా ప్రజానీకం నిలచిపోయింది.

అబ్బాభామిన్ ఒకేవాక ప్రశ్నవేశాడు. ఈ మేల్చుడు మీ దగ్గర వుండ వచ్చునా?

కలమతాబు; వడ్డా శమాలు కఠిరానికి కాని ఆక్కుకు కావు, మనం ఇద్దరం యిప్పుడు ఒకటే.

వది దినాలు ఇద్దరూ కలిసే వున్నారు: యదాదిధిగా కాస్త్రరీత్యా అవరభర్మలు వెలక్షణంగా జరిగాయి. నక్రమంగా దానా అన్ని యిచ్చారు.

చంద్రుడంతటి వాడిలోనే మచ్చవుండగా మానవు లెంత?

అహంభావం అరికట్టుకోలేక మొదటి రోజునే అడిగాడు— ధర్మ, అర్థ, కామ, మోక్షములలో గౌరిని తప్ప భరించనని; విడదుగురు కలిసి నడిచి అగ్నిసాక్షిగా దైవ సాక్షిగా ప్రాణిగ్రహణంచేసిన చిన్నవాడు — ఆక్కునుగ అడిగిన ప్రశ్న, 'మాకు జరిగిన అవమానం చాలదా నా మీరు ఈ పని

భ్రష్టస్యకావాగలో:

చేస్తున్నారు?

తల్లికి ఉత్తమగతి కలిపించటం తన యుడి ధర్మం, గౌరి?

ఆ వరమసాధ్య నాకు జన్మజన్మకల్మి. దీప్తిజన్మలెత్తినా యెన్ని అవతారాలెత్తినా అవిడకు నేను కప్పబడ్డవే—

మరి నేను? మనస్సులు కలయకపోయినా మిత్రులని: అది మిమాట.

కాలం గడిస్తే అది మనమాటే— అవు తుంది.

అంతేనా? అంతే!!

వదమూడవవాడు బ్రాహ్మణ అశిర్వచనం జరిగింది. ఏ తవయుడు తన తల్లిని ఇంత శ్రద్ధగా కొలవలేదని ఒకటికే వదిపార్చు కొనియాడారు.

సాయంకాలం అయింది; అంతా తరలి

పోయారు; అంతటేని మానంలో మిత్ర లిద్దరూ మిగిలిపోయారు.

మానవుల సుఖదుఃఖాలకు అతీతమైన చందమామ ప్రసవకాన్ని తన సమ్మోహ వాస్తవంలో బంధించివేసింది.

ఆ చల్లని నెలగునుమాపే 'అమ్మా' అని శ్రీ వరణులు పిలిచారు.

'నాయనా!' అని గౌరి కంఠం పలి కింది.

'ఏక్కడున్నవమ్మా' అని ప్రశ్నించారు: 'స్మృతులు దూరవౌతున్నాయి, బాధలు దూరవౌతున్నాయి.'

నంతప్సేనా? చివరకు మిగిలింది ఒకటే కోరిక:

ఏమిటమ్మా అది?

ఏ తవయుడు చేయని త్యాగం నువ్వు చేశావు నా యనా. భగవంతుడిని నేను కోరేది ఒకటే, మళ్ళీ మానవజన్మకలిగి నీ యింటు వుట్టాలని

ఏక్కడున్నవమ్మా ఇప్పుడు; నైతరణి వడ్డున.

'అమ్మా! అమ్మా!!' అంటూ శ్రీ వర ణుల ఆక్రోశించారు.

'స్వామి! స్వామి!' అంటూ అబ్బా భామిన్ పిలిచాడు.

మరునాడు నదీతీరంలో శ్రీ వరణులు కనిపించలేదు. అబ్బాభామిన్ కనిపించ లేదు.

అంతా నిశ్శబ్దం:

అనుష్ఠానంలో కూర్చున్న చంద్రమాద స్వయంవారికి ధ్యానభంగమైంది. మంత్ర చ్చారణ సాగలేదు. మనస్సు చంచలమై పోయింది. అమ్మ వారి వర్ణకనే మామూల కూర్చున్నాడు.

ఆ సందేశం అతని చెవులకు వినిపించ లేదు. కాని మనస్సుకు పొత్తుకుని పోయింది.

'నాయనా చంద్రమాదా! జ్ఞానశ్శర్ తల్లిదండ్రులకు వచ్చిన సమస్యే నాకు వచ్చింది నాయనా!!

అన్ని సమస్యలు పరిష్కరించగల సర్వేశ్వరుడిని వెదక్కుంటూ ఏక్కడికో ఏక్కడికో వెళ్ళిపోతున్నాను.

ఈ అహంభావానికి, విరోహాత్మకం, విస్మ గతూ ప్రసాదించమని అంబమ ప్రార్థించు. కనముడిమూట వాదనలు ఆ తల్లి!!

మా నాన సార్వే మారాడు -
నే కూడా మారదానా - హద్దా 69
అలాంటి స్తన్నను!

మృత్యువు యెవరిన విడిచిపోతుందో తెలుసుకోవాలి. మృత్యువుకు అటంకాలు వస్తాయి. వారంమధ్యలో ఉద్యోగంలో గౌరవం బాగుంటుంది. వ్యాపారంలో మాత్రం నష్టాలు లభిస్తాయి. ఇతరులతో కలిసి చేసే వ్యవహారాలు బాగుంటాయి.

స్త్రీలకు—కుటుంబ వ్యవహారాలు బాగుంటాయి. అధికవ్యయం జరుగుతుంది.

వృషభం:—మీ కార్యక్రమాలు ప్రాంతాధికారంగా ఉంటాయి. రావలసిన డబ్బు సమయానికి అందుతుంది. వారం మధ్యలో వివాహాలు యేర్పడతాయి. సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాల్లో నష్టం వస్తుంది. వారం ఆఖరులో అన్ని వ్యవహారాలు తిరిగి బాగుంటాయి.

స్త్రీలకు—ఆరోగ్యం బాగుంటుంది. వ్యతిరేకమైన వార్తలను వింటారు.

మిథునం:—వ్యాపారంలో ముఖ్యమైన వ్యక్తులను కలుసుకొంటారు. ప్రయాణాలు ఫలిస్తాయి. మీ ఆలోచనలు లాభదాయకంగా ఉంటాయి. విద్యార్థులకు ఉన్నత విద్యలో ఉత్తీర్ణత లభిస్తుంది. వారం ఆఖరులో మీ తాలూకా మునుష్యులే మిమ్మల్ని వ్యతిరేకిస్తారు.

స్త్రీలకు—కుటుంబ వ్యవహారాల్లో శ్రమకలుగుతుంది. సాటి వారితో గౌరవం బాగుంటుంది.

కర్కాటకం:—అన్ని వ్యవహారాలు అనుకూలంగా ఉంటాయి. నూతన వ్యవహారాలు లాభిస్తాయి. ప్రయోజనం గల పరిచయాలు యేర్పడతాయి. ఉద్యోగంలో గౌరవం బాగుంటుంది. మిత్రుల సహాయం లభిస్తుంది. సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాలు బాగుంటాయి.

స్త్రీలకు—ఆరోగ్యం బాగుంటుంది. వినోద కాలక్షేపం, సాంస్కృతికం.

సింహం:—ఉద్యోగంలో శ్రమకలుగుతుంది. సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాల్లో నష్టం వస్తుంది. వారం మధ్యలో మీ కార్యక్రమాలు బాగుంటాయి. విద్యార్థులకు ఉన్నత విద్యలో ఉత్తీర్ణత లభిస్తుంది. అధికారాలవలన జరుగవలసిన వ్యవహారాలు బాగుంటాయి.

స్త్రీలకు—కుటుంబ వ్యవహారాల్లో వివాహాలు యేర్పడతాయి. పుణ్యకార్యాలు చేస్తారు.

కెంపు:—అర్థిక వ్యవహారాలు బాగుంటాయి. మీ ప్రయత్నాలు ఫలిస్తాయి. వారం మధ్యలో ఆందోళన కలుగుతుంది. కొంతమంది వ్యక్తులు మిమ్మల్ని మోసం చేయడానికి ప్రయత్నిస్తారు. వారం ఆఖరులో వృత్తి వ్యాపారాల్లో ఆదాయం బాగుంటుంది.

స్త్రీలకు—ఆరోగ్యం బాగుండదు. బంధుమిత్రులను కలుసుకొంటారు.

తుల:—వృత్తిలో సాటివారిపట్ల పెరుగుతుంది. ఇతరులనిమిత్తం శ్రమకు గురికాగలరు. సాంఘిక కార్యక్రమాలు బాగుంటాయి. సమయానికి యేదో ఒకవిధంగా డబ్బు చేతికి వస్తుంది. వారం ఆఖరులో చేతికిన అవకాశాలు కూడా జారిపోవచ్చును.

వారఫలం

20-7-1973 శుక్రవారం మొదలు
26-7-1973 గురువారం వరకు

స్త్రీలకు—కుటుంబ వ్యవహారాలు బాగుంటాయి. దైవకార్యాలు నెరవేరతాయి.

పుష్యం:—మీ ప్రయత్నాలు సులువుగా నెరవేరతాయి. నూతన వ్యవహారాలు లాభిస్తాయి. రాజకీయ వ్యవహారాల్లో శ్రమ కలుగుతుంది. అనవసరమైన వ్యయం జరుగుతుంది. వారం ఆఖరులో ప్రయోజనం గల పరిచయాలు యేర్పడతాయి.

స్త్రీలకు—ఆరోగ్యం బాగుంటుంది. వంశానికి సౌఖ్య సంతోషాలు లభిస్తాయి.

వశుమకు:—మీ కార్యక్రమాల్లో అదృష్టం అధికంగా ఉంటుంది. అర్థిక వ్యవహారాల్లో మొగమాటాలు తగవు. వారం మధ్యలో వృత్తిలో ఆదాయం పెరుగుతుంది. సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాలు బాగుంటాయి. ఉద్యోగంలో యితరుల నిమిత్తం శ్రమకు గురికాగలరు.

స్త్రీలకు—పుణ్యకార్యాలు చేస్తారు. సాటి వారితో కొద ప్రతిపదాలు తగవు.

పుకరం:—వ్యాపార విస్తరణ ప్రయత్నాలు బాగుంటాయి. సజ్జన సాంకేతికం లభిస్తుంది. సిరాస్థి వ్యవహారాలు బాగుంటాయి. ఉద్యోగంలో గౌరవం బాగుంటుంది. మీకు మున్నగుతూ లాభించగల వ్యవహారాల్లో అభివృద్ధిని సాధించగలరు. మిత్రులసహాయం లభిస్తుంది.

స్త్రీలకు—ఆరోగ్యం బాగుంటుంది. సాహిత్య కళారంగాల్లో, మీ కృషి రాణిస్తుంది.

పంపి:—ప్రయోజనం గల పరిచయాలు యేర్పడతాయి. ప్రయాణాలు ఫలిస్తాయి. సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాలు బాగుంటాయి. వృత్తిలో సాటివారిపట్ల తగ్గుతుంది. వారం ఆఖరులో సామాన్యమైన సమస్యలు కూడా మీరు యెంతో కృషి చేయవలసి వస్తుంది.

స్త్రీలకు—కుటుంబ వ్యవహారాలు బాగుంటాయి. బంధుమిత్రులను కలుసుకొంటారు.

మిథునం:—వృత్తి వ్యాపారాల్లో మీ కార్యక్రమాలు బాగుంటాయి. నూతన వ్యవహారాలు లాభిస్తాయి. విద్యార్థులకు ఉన్నత విద్యలో ఉత్తీర్ణత లభిస్తుంది. రావలసిన డబ్బు సమయానికి అందుతుంది. అధికారం వలన జరుగవలసిన వ్యవహారాలు బాగుంటాయి.

స్త్రీలకు—ఆరోగ్యం బాగుంటుంది. సంతోషకరమైన వార్తలను వింటారు.

—మహేష్

వతి గొప్పవాడి వెనకా ఆడది వుంది ?
మగవాడి భవిష్యత్తుకు స్త్రీ అవసరం !
దాంపత్యంలో ఏసిగి వేసారిన దంపతుల
మూగ బాధ — స్త్రీలకు హెచ్చరిక
అంబడిపూడి శాస్త్ర నవల
మరో భార్య కావాలి

వెల : రూపాయి యాభై పైసలు.
విడుదలైంది! కిలాడి ఆ తయ్య
వెల : రూపాయి యాభై పైసలు.
—మీ ఊళ్ళో నిజంబును అడగండి—
జలజ ప్రచురణలు, విజయనగరం-3.

మూత్రము తరచుగా విసర్జిస్తున్నారా ?
(Sai Sai Book)

“యూరిబో” దిశ్చలు” ప్రాచీన కాలం నుండి ప్రఖ్యాతిచెందిన యునాని నైద్యవిద్యలో ఆ పూర్వమైన వనమూలకలు, ఒషధులతోపాటు, క్షయములతోపాటు శాస్త్రీయంగా తయారైన దిశ్చలు— ఈ వ్యాధిని నిర్మూలించగలవు.

“యూరిబో” సాధుమైనది. నిరాశాయమైనది. సులభంగా తీసికోవచ్చును. ప్రత్యేక ఆహారవిధిమూలాల లేవు. సామాన్య ఆరోగ్యంకలవారుకూడా ఈ మందులో శక్తినిచ్చే గుణముకలదు గాన, వాడవచ్చును. వివరముల క్యాలర్ గుకు వ్రాయండి. ఉచితంగా పంపెదము. ధర: 40 దిశ్చలుగల సీసం రూ.10 మాత్రమే. ప్యాకెంట్ అండ్ సోస్టేబిల్, 2 అడనం. ఒకేదసా 2 లేక అంతకు ఎక్కువ సీసాలకు ఆర్డరుపంపువారికి సోస్టేబిల్ ఉచితం. BARRYS' (HERBAL) LABORATORIES (A.P.) G.P.O. BOX NO. 107, Calcutta.

అయిదేండ్ల పాటు ఉపయోగపడే యింద్రునిది

ఆనంద్ వంశి

పాదములలో తగ్గుదల, తుడుపు, మూలముల నారికురుపులు మాగున్ను

ANADHWAMSI
CORNS - LOTION
PERMANENT CURE FOR
CORNS HEEL PAIN
NARIBALLS
15/75

శ్రీ. సుబ్రహ్మణ్య
అయిదేండ్ల కెమికల్ యిండ్రునిది
పాదములలో తగ్గుదల, తుడుపు, మూలముల నారికురుపులు మాగున్ను

మాతృత్రి పిజిసిసి. విజయవాడ 2
అంబడిపూడి శాస్త్ర నవల

తమిళజాన్

జరిగిన కథ

నియ నెల్లె లోక. రోగంతో తనుకుంటున్న ముసలితండ్రి ఒకడన్నాడు. వంసారాధ్యత అంతా నియదే. ఆమె ఒక ఆఫీసులో పని చేస్తుంది. ఆ ఆఫీసులోనే పని చేస్తున్న భార్య రాపు ఆమెని పెళ్లాడతానన్నాడు. కానీ, కుటుంబ పరిస్థితి దృష్ట్యా నియ అంగీకరించలేదు. లోకకి సీనియారిటీ పిచ్చి. ఆమెకి తన వాడే మోహన్. పినిమాలో నటించి లోకని కుర్రాడు తీసుకు వచ్చాడు మోహన్. నియా మదూ ఒకసారి కుర్ర పేమించుకున్నారు. కానీ మధు తల్లి అందుకు నమ్మించలేదు. వేరే జీవితం గురించి చెప్పింది. మధు తల్లికి బియ్యాడు. లోక గర్భవతి అయ్యాక మోహన్ చేసి వెళ్లిపోయాడు మోహన్. జయ ఆపెకి మండ్లిపాతురాని.

8

వివాహం వరద కట్టిన రిక్తాలో ఇద్దరాడవాళ్లు వచ్చారు మా ఇంటికి. ఇంట్లోనే వొక్కదాన్నే ఉన్నాను. తలుపు తీసిన వేపు ఆ కొత్తవాళ్ళిద్దర్నీ మానీ అక్కర్లేపోయిన మాట విజం, మా ఇంటి కొచ్చేవాళ్ళెవరున్నారు... పైగా పరివరం లేనివాళ్ళు... తెల్లబోయి మానున్న నమ్మ అప్పించుకుని వాళ్ళిద్దరూ లోపలికి నడితారు. నా వంక అదేలా మాస్తూ 'మీ బాన్ను మీని గంటలకొస్తారు?' అంది వాళ్ళల్లో ఒకరిది. అవిడకి మున్నయ్యే త్తించాయి. చా మన చాయ గ ఉన్నా ముహంతో అక్కర్లే ఉంది. దట్టంగా

కొడరద్దుకుంది. తెల్లవూరి వల్లబివామిలో పీర కట్టుకుంది, నేను నమాధానం చెప్పే లోపలే రెండో అవిడ 'ఏవరో ఇద్దరాడవాళ్ళ వచ్చి చొప్పురు అంటూ మీ నాన్న దగ్గర అవకు. జాగరత్' అంటూ కళ్ళతో బెదిరింపుగా మాసింది నావంక. అవిడకి ఏదైనా ఉంటుంది వయసు. మొహంలో ముసలియాపు కనవడుతున్నా నేను లోపలికి వెళ్ళి వచ్చింది. అంతలా అంకరించుకుంది. ఇద్దరూ ఇల్లంతా తిరిగి చూశారు. పాతకొంపే యివా ఏకాంకా బానే ఉంది. రెండుభాగాల చేసి దొడ్డికిపై వెంక వందా కళ్ళ మా నమ్మ. అంటూ ఇద్దరూ ముఖాల చాచి చేసి చెప్పుకున్నారు. వాళ్ళు గానీ మా పనిమనిషి వెంకమ్మ వచ్చింది. వాళ్ళని చూసి లోపలికి రాకుండా తలువవరలే నిలబడి పోయింది. 'ఇంక అండ్లం చెయ్యక వాడనే! తప్పుకుండా ఈ ఇల్లు రాయించుకో' మాయ చేసి, మంత్రం చేసి' అంది మెల్లగా ఆ ముసలి అవిడ. వాళ్ళ మాటలు వినపడ్డాయి. కానీ మొదటా చివరా ఏమీ అర్థం కానట్టుగా ఉంది నా పరిస్థితి. తర్వాత వాళ్ళిద్దరూ చెప్పి పోయాక వెంకమ్మ లోపలికి వెళ్ళింది. 'తమలాటోళ్ళకి ఏలాటి గొడవొచ్చి పడిందమ్మాయిగారు' అంది ఏంతో జాలిగా. 'ఏమిటే' అన్నాను చిరాగ్గా. అసలే, తెలియని వాళ్ళెవరో రావటం, అర్థం కాని సంభాషణ జరిపి ఏంత వాడొచ్చిడిగా వచ్చారో అంత పాడొచ్చిడిగానూ వెళ్ళడం... దాంతో బుర్ర వేడికిన నేను చిరాకు

చూసిపోయాను. 'ఇద్దరూ - తల్లి కూడా క్లండి. మాట్లాడికి చేసంతో అక్కా పెల్లెళ్ళలా గుంటారు. ఇప్పుడా తల్లికి మాసారం లేదు. ఏనాడో ఆయింది యాసారం వడిపోయి. ఇప్పుడంతలా అమాతురే ఇల్లు నడిపేది, అదేమో... అదే లేంది... నా నోటితో ఎట్లా పెప్పేది?' అంటూ అడిగింది. నేను అనలు సంగలేటిలో చెప్పమని మరి మరి బలవంత పెట్టడంతో బాధపడుతూ అది చెప్పింది 'కనీలా అయ్యగార్ని పెట్టుకందమ్మా ఆ నాగవేణి దెయ్యం. మాయలమారి. ఇప్పుడే ఇంటిమీద దాని కన్ను వడ్డట్టుంది తల్లి! అయ్యగార్ని మాయ చేసి ఈ ఇల్లు రాయించుకుందావని మానున్నట్టుంది. పసిబిడ్డలు తల్లి లేని బిడ్డలు. మీకి పిడ కూడా లేకుండా పేన్నావని మానున్నట్టుంది.' అంటూ కళ్ళనీళ్ళు పెట్టుకుంది మామీద జాలితో. నా గుండె బద్దలయిందా మాటలు వింటూనే. ఆ నాగవేణిదే పూర్తిగా తప్పని నాకనిపించలేదు, రెండు చేతులూ కలిపేస్తే కదా చప్పుడయ్యేది. వాన్నని నల్లో చేసుకోడం అవిడ తప్పయితే అయినాటివాళ్ళ గడవతోక్కి వాళ్ళకి లోండ్రి పోయి, ఆడమన్నట్టుల్లా అడే నాన్నది తప్పెందు కనదూ! నాన్న మీదే నాకు విన రీతంగా కోపం వచ్చింది. అయితేమౌతం నేనేం చెయ్యగలగ? అనోయూరల్ని వాన్నతో ఈ విషయం గురించి యెలా మాట్లాడగలను? పిగ్గిడించి కూతురు కన్న తండ్రితో మాట్లాడే విషయమా ఇది? చేపిదిలేక, ముందుముందు మాకేగలి వల్లబోతోందోనన్న భయం, బాధతో ఇలా ఏడుస్తూ కూర్చున్నాను. 'ఇంతకన్నా చేసు గలిగిందేలేదు గనక! నాన్న మొహం చూడాలన్నా, అయినలో మాట్లాడాలన్నా నాకు చాలా అనవ్వంగా ఉంది.' చెప్పడం ముగించింది జయ. ఏదో కథ వింటున్నట్టు కడలిక లేకుండా కూర్చున్న నియ చివ్వుగా నిట్టుర్చింది. 'నాకంటే అభిమానం చూడండినే వెళ్లి బ్రతుకో ఉన్నాను. నా ఉవా తప్పని బుజువైంది. మీ అరుగుల్లో ఏ ఒకళ్ళూ ఒడ్డుకి చేరినవాళ్ళు లేరు. పెళ్ళికాకపోయినా కనీసం ఏదో కాస్త చదువైనా ఉండి ఉద్యోగం చేయకుంటూ ఏ కాళ్ళమీద మళ్ళు నిలబడగలిగే స్థితిలో

కన్నా లేవు నువ్వు.'

'ఏం ముంచుకొచ్చినా మా గతి అదో ఓలే...'

మృదువుగా జయ నోటిమీద తవచేతి చుంచింది నిలయ.

'వాద్దు. అలా అనకు.'

'హా! ఓండులో లేనిదేం ఉంది? ఉన్న మాటే' అన్నాను.

ఒక్కజ్జణం విశ్వబ్దంలో కరిగిపోయింది

'ఏం వెయ్యాలి పరిస్థితిలో? నాన్నతో ఈ విషయం గురించి ఎలా మాట్లాడ గలను? అమ్మ తనతోపాటూ నన్నుకూడా తీసికెళ్ళితే ఎంత బాగుండేది?'

'నువ్వలా అంటే ఎలా జయ? తక్కిన వాళ్ళకి ఏ అండకూడా లేకపోతే ఎలా? ఏకంటే చిన్నవాళ్ళు. దీనికేదో పరిష్కారం ఆలోచించాలి గానీ...' నిలయ బుర్ర ఆలోచనలో బేడక్కి పోయింది. చివరికి మెల్లిగా అంది 'వస్తుతం మీ నాన్నగారితో వీదో ఒక కారణం చెప్పేస్తాను. నువ్వే మీ మాట్లాడకుండా ఉరుకో. ఈ సమస్యకి పరిష్కారం ఈ రౌతంతా ఆలోచిస్తాను. మళ్ళీ లేవు సాయంత్రం వచ్చి నీ డిస్టాను. సరేనా?'

'అవసరంకా మీకు శ్రమ కలిస్తున్నా వేమో! మీ యుజం ఎలా తీర్చుకోలను?'

'శ్రమా లేదు గియాలేను. నువ్వే నన్ను 'మీరు' అనడం మానేసి 'నువ్వు' అంటు జం తీర్చుకన్నదాని వపులావు నవ్వింది నిలయ. ఒక్క నిమిషమాది మళ్ళీ తనే అంది 'నా ఆర్నూళ్ళు లేని ఒంటరి దాన్ని నేను చివరికి ఉరయోగవడని బ్రతుకు వాది. నావల్ల మీకేదైనా ఉపకారం అంటూ జరిగితే అంతకన్నా నాక్కావల్సిందే ముంది? అంటూనే ఆ గదిలోంచి బయటకి వచ్చింది నిలయ. మండలో పచారు చేస్తున్న రామారాధంగారు న ఆయని చూస్తూ చటుక్కున అడిగింది అతృతగా చూశారు.

'మరేం కంగారు పడకండి. సాయంత్రం వీదో తుంటరిచెధవ, జయ పీదిలో నిల్చు మండగా వీదో నాగాడుట. అందుకు నాలా బాధపడుచోంది జయ.'

కళ్ళి రణేశారు రామనాథంగారు. 'అసలు పీదిలోకిపోయి నిలబడల్సివు ఆసరిం దీని కేషిటుంట? కొంపకి అప్రితిష్ట తేచ్చి

'పెడుతుంది కాబోం' కోపంగా జయ ఉన్న గదిలోకి వడవబోయారు

వచ్చోంది నిలయకి. కూతురు పీది గుమ్మంలో నిలబడితేనే కొంపకి అప్రితిష్ట. తనెన్ని మూరమైన వసులయినా చేయమ్మ. చటుక్కున గుమ్మాని కద్దగా నిలబడి అప్రియత్నంగా ఆనన చేయ్య వుప్పుకని అంది 'యవేమీ అవోద్దు. అంటే నామీద ఒట్టే.'

రామనాథంగారి ఉద్దేశం, కోపం చల్ల సోకినట్టయింది నిలయ చేతివృక్కతో. తన బద్దయి ఒక్కసారిగా ఒంటలో నివ్వతేదో చేయి ఆ నెతిలో అలాగే ఎంతో సేపుండి

దీని బాగుండుననిపించిందాయనకి. మెల్లిగా ఆ చేతివదిలి, ఆయన మొహంలో భావాలు కనిపిస్తూ, చెనక్కి తిరిగింది నిలయ. 'మళ్ళీ రేపు సాయంత్రం వస్తాను జయా!' అంటూ బకటకీ నడిచింది.

రామనాథంగారి మనసు తెలిముని - నందంలో గంతులు వేసింది.

'మళ్ళీ రేపానుంది నిలయ' ఈ ఆలోచనతో ఒళ్ళు పురికించినట్టయింది. విండుకి చేరువ కాబోతున్నాడ తను... దిన్నాళ్ళకి తన కోరిక నెరవేరబోతోంది ... నిలయ తనవి కరుణించే రోజులు త్వరలోనే రావచ్చు. ఇదంతా జమవల్లేకదా సంభవించింది. ఉన్నట్టుండి జయమీద విక్కడ తేలి ప్రేమా పుట్టుకొచ్చిందాయనకి. దింతో బొమ్మంగా ఏల్లారు 'జయా!'

భయంభయంగా వచ్చి దిండురుగా విల్పింది జయ. ఇందాక కొత్తవాళ్ళుడుగా తిట్టడమెందుకని ఈ కున్నట్టున్నారు. ఇప్పుడింక భరించాలి తిట్టు...

భయంగా మానుస్తూ జయని చూసి 'ఏందుకమ్మా అంత భయపడతావ్! ఏదీ ఉంచీ ఇలా నడిద్దా! పాపం ఏన్నాళ్ళ యిందో మీరేవైనా టిఫిన్లు తిని. మీరాయి కొని వట్టుకొస్తాను. మీరంతా తిందురు బని' అన్నారాయన.

పాతాత్తుగా ఆయనకా బుద్ధి ఏదెందుకు పుట్టిందో అర్థంకాక తెల్లబోయి చూసింది జయ. 'ఇప్పుడెందుకు నాన్నా! భోజనం చేశావుతోంది కూడాను.'

'ఏం-భోజనం లేమ్మా! పాపం వారు సీళ్ళు, మజ్జిగసీళ్ళతో ఏం తింటున్నారో ఏమో! నేనైతే రోజూ హోటల్లో ఏదో ఒకటి తినేస్తూనే ఉంటాను.' చివరి మాటలు మెల్లిగా అంటూ నంచీ అందుకున్నారు. జయకంతా అగవ్య గోచరంగా ఉంది. 'వెళ్ళేటప్పుడు నిలయ ఆయనతో ఏం మాట్లాడిందో తను విన్నాడు. ఒక్కసారిగా ఇంత చూరిపోయా రేమిటో!' మనసులోనే ఆనకుంటూ వీధి తలుపు చేరనేసింది.

దిన్నాడూ లేచింది తండ్రి మర్నాడు తినిపించి ఇంటికి త్వరగా రావటమే కాకుండా తిరబ్బుండి, మైసూర్ పాక్ పట్టాలు చేతి కివ్వడంతో ఆశ్చర్యంగా

వీడిన మబ్బులు

చూసింది జయ. 'అందరూ ఇవి తినడమ్మా! ఏవరూ ప్రాద్దున్న అన్నాడు పక్కంటి చంద్రమ్మగారూ, వాళ్ళమ్మాయి మొదటి ఆట సినిమా కెళ్ళువ్వారని...ఆ... చిన్నదిగావును సీతో ప్రాద్దున్న అంటుంటే విన్నాను. డబ్బిస్తాను... మీరంతా కూడా ఇవాళ వాళ్ళతో కల్సి వెళ్ళండి సినిమాకి. నువ్వు చిన్నప్పుడు ఒక సినిమా ఆయిరా చూసెరుగుదువేమో గనీ తక్కినవాళ్ళు పాపం సినిమా మొహవే ఎరగరు.'

'ఏందుకు నాన్నా! నంపిస్తే వాళ్ళ వెనరినైనా నంపించు గనీ వేమ వెళ్ళను.'

గుటకలు మింగారు రామనాథంగారు 'అబ్బే! నువ్వు ... మరేళ్ళకపోతే ఏలా? పెద్దదానివి. తక్కినవాళ్ళు స్కూలు పేరు చెప్పకునైనా అలా వీధిలోకి వెళ్ళున్నారు. పాపం! నువ్వనలు బైటికెళ్ళిందెప్పుడు? రాత్రి, వగలూ వంజరలలా ఈ ఇంట్లోనే గడవటం ...'

తండ్రి మాటలూ, చేతలూ వింతగా పున్నాయి జయకి.

'ఇంతమందిమీ వాళ్ళవెంటపడిపోవటం బాగుండదు నాన్నా' అంది చిన్నగా.

'ఓ! బేను. ఒక వని చెప్పి చిన్న వాళ్ళు ముగ్గుర్నీ వదిలేసి నువ్వు, రమణి, కిక్కి వెళ్ళండి.'

వ్యయం!

ధవ్వన
రెండు ముద్దలు తిని
అనతల వదలతుకుకాదు

అకస్మాత్ ప్రమాదవార్తం
పరిణామాం తొక్కిళ్ళతో
గుండెవిడచి బరువు
బరువేబరువై గుండెవెరిచై -

మౌనాన్ని స్వీకరించేసి తో
పరివక్షతపోయెదతా

పాంప్రదాయకసానుభూతిల్లికాదుగాని
పోరాటాన్ని ఆయత్తవై ఎప్పుడూ

విజయాల కొడు

వికోవిత నోటామీ నా బతుకు -

—కె. శివారెడ్డి

'మరి మేము ఇక్కా వాళ్ళవరూ?'

'అబ్బే! ఏడవరు. వేమ చూసుకుంటాగా వాళ్ళ నంగతి. ఈ నరే! మరి నువ్వెళ్ళి అవిడతో చెప్పిరా. వంట ఆయి పోయిందిగా!'

'అయిపోయింది...' అయిష్టంగానే కదిలింది జయ.

నాన్నంటే ఉన్న భయంమూలంగా చిన్న వాళ్ళు ముగ్గురూ 'మేమూ వస్తాం' అంటూ అక్కయ్యల వెంటపడలేదు. కానీ మనసులో మాత్రం సినిమాకి వెళ్ళున్న అక్కయ్యలమీద చెప్పలేనంత కోపంగా ఉంది. ఆ కోపాన్ని దిగమింగుకుంటూ ఒకళ్ళ వొకళ్ళు జాలి మాపులు చూసుకుంటూ కూర్చున్నారు. జయకి చొచ్చాలని లేదు, అయివా తప్పదు. తండ్రికి ఆ మరొక మొచ్చినా అగహ మొచ్చినా దానికి లోను కావల్సిందే, అయిష్టంగానే కదిలింది; వాళ్ళ నలా వెళ్ళి నిచ్చి రామనాథంగారు స్నానం చేసి ఇస్త్రీ బట్టలు కట్టుకుని, పెంట్లు పూసుకున్నారు. పిల్లలు ముగ్గుర్నీ వంటింట్లోకి ఏల్లారు. భయంతో బిక్కు మొహం వేసుకుని వాళ్ళు వంటింట్లో అడుగు పెట్టారు. 'రండి ఇవి తీసుకోండి' అంటూ వాళ్ళ చేతుల్లో మైసూర్ పాక్ ముక్కలు పెట్టి, తర్వాత ఒక్కొక్కళ్ళుకీ వదేరే పైసలు కూడా ఇచ్చారు. 'రేపు దైనా ఏనైనా కొనుక్కోండి' అంటూ. అంతే ... ముగ్గురి మొహానూ ఆనందం చిందులేసింది. సినిమా కెళ్ళలేనన్న బాధ చెదిరిపోయింది.

'హాయిగా ఇక్కడే కూర్చుని యిది తింటూ కథలు, కబుర్లు చెప్పుకోండి! మీ కింకా కావలస్తే ఇవిగో ఇక్కడ పట్టాలున్నాయి. తీసుకుని తినండి. ఏవ రైనా చువంటికొచ్చి వాళ్ళతో నేను మాట్లాడటంలే కవర మీరు రాకండి. ఇక్కడే కూర్చోండి. అల్లిరి చెయ్యకండి' చెప్పడల్లుకన్నదంతో ప్రి ఇనతలకి వచ్చి తొలయన. మరికొంచెం సేపట్లోనే ఆయన వచ్చింది 'జయా!' అంటూ.

'రండి.' కంగారునీ, నంకొచ్చే అణిని పెట్టి ఆవోనించారు రామనాథంగారు.

—యన నాలకం గమనించి తెల్లబోయి మళ్ళీ అంతలోనే తేడుకుని చిన్నగా ఎప్పుడు కుంది నిలయ.

'జయ లోనబందా?' అంటూన కుర్చీలో కూర్చుంది.

'వక్రింటవాళ్ళు పినిమాకెళ్తూ దాన్ని కూడా రమ్మంటే వెళ్ళింది వాళ్ళతో.'

ఏందుకో అనుమానం కలిగింది నిలయకి. అప్పుడు అలాగే పైకి 'ఇవాళ నేనొక్కానని చెప్పానే.' ముసిముసిగా నవ్వుకున్నారు రామ నాథంగారు.

'చిన్నసిల్ల...దానికేం తెల్సా? అయినా... అనియకు మధ్య. 'మి రొస్తార నేనేనెక్కడికీ వెళ్ళకుండా ఉండిపోయానుగా' సిగ్గు వదుతూ, నే నుండి గా అన్న ఆయన మాటలు నవ్వు పుట్టించాయి నిలయకి. పెదవులమధ్య నవ్వు బిగ నెట్టి 'వాకోసం...దిక్కడికీ వెళ్ళకుండా ఇంట్లో ఉండిపోయారు. అదే కావల్సింది. ధాంక్స్' అంది తలవంచుకుని మొహంలో భావాలు ఆయనకి కనిపించకుండా.

నరవశంతో ఒళ్ళు మరిపోయారు రామ నాథంగారు.

'ఏలయో!' అంటూ కుర్చీలో ముందుకి వంగారు.

'నాకు తెల్సా నీ మనసు నాకు తెల్సా. ఈ తరుణం కోసమే విన్నాళ్ళనిట్టి నిదురు మానున్నానో తెల్సా?'

'తెలియకేం? నన్ను మోసం మొదటి రోజునించీ. అంతే నా?' కప్పిస్తూ చూసింది నిలయ.

కలిగిపోయా రాయన.

నితరునక మైమరచి కాసేపు చూసి 'నిలయా' అంటూ ఆతంగా దగ్గరికి రాబోయారు.

చుట్టుకున మాట మార్చింది నిలయ 'పిల్లం మాటలు వివక్షకున్నాను.'

'జయ, చిన్నవాళ్ళు ముగ్గురూ పినిమాకి వెళ్ళలేదు.'

'ఇలా పిలవండి వాళ్ళని. లోనలెం చేస్తున్నారు?'

'ఏంమకూ! మనని మాట్లాడుకో నిన్ను. ఉండు. ఇప్పుడే వస్తాను' అంటూ గంభీర, లోనలికి వెళ్ళి ఒక ప్లేటులో స్వీటూ, చాచూ పెట్టి పట్టుకొచ్చి మనస్తో ముట్టమీస పెట్టి 'తీసుకో' అన్నారు సమర్థంగా.

కొద్దిగా తిసుకుని చోట్లా వేసుకుని, వేపప్పుడే కాఫీ, టిఫిను తీసుకొచ్చాను.

మీరు తీసుకోండ' అంటూ స్వీటు నిలయకి దగ్గరగా జరిపింది నిలయ. నిలయ చేతివేళ్ళ తాకుతూ స్వీటు అందుకున్నా రాయన.

'నేనంటే మీకు ...' సిగ్గు వడతూ ఆగిపోయింది నిలయ.

ఆ ఒక్క మాటతోనూ ఉబ్బితబ్బిబ్బులు పోయా రాయన.

'మధ్య... మధ్యంటే నాకెంతో ఇష్టం. ఆ ఒక్క మాటతోనే అన్ని అర్థాలూ ఉన్నాయి గానీమనకో' అంటూ అంత ముసుకోనూ ఇరవయ్యేళ్ళ కుర్రడిలా కొంటేగా నవ్వారు. మరికాసేపు కూర్చున్నాక లేచింది నిలయ 'నే వెళ్ళావారా?'

'అప్పుడేనా! జయ పినిమానించి వదిలిపోయాను రాదు.'

'అమ్మో! జయ వదిలిపోయానీ రాకు కదా అని పుటిదాకా కూర్చుంటే ఒక్క దాన్ని ఇంటికెలా వెళ్తాను?'

'నేనొస్తాను సాయం మీ ఇంటికా!'

'వోదొద్దు. సాయం... పిల్లలొక్కళ్ళూ ఇంట్లో పెద్ద వాళ్ళు లేకుండా ఎలా ఉంటారు?'

ఆ జ్ఞానంలో పిల్లలమీద చెప్పలేనంత కోసం ముంచుకొచ్చిందాయనకి. చేసేది లేక నిస్సహాయంగా 'సరే' అన్నాడు.

'ఇంకనించి నేను రోజూ మిమ్మల్ని కలుసుకొందు కొస్తాను. దిక్కడికీ వెళ్ళకుండా నా లోనే కాలం గడుపుతావని మాట్లాడండి' కడివేలిని ముందుకి ముందుకు వాసింది నిలయ. ఆ చేతిలో తన చేతినుంచి చుట్టుకున ముందుకి రాక్కు న్నరు రామనాథంగారు.

'ఉమ్!' అంటూ వంటింటివైపు చూసింది వెనక్కి తప్పుకుంది నిలయ.

'రేపట్నం చీ ఇంట్లో కలుసుకోవద్దు. సునం. ఆ! సోనీ నేనే మీ ఇంటికొస్తే. మీ ఇంట్లో నవ్వుతప్పు మరెవరూ లేరుగా.'

కంగారుపడింది నిలయ 'వోదొద్దు. ఇరుగుసరుగు మంచివాళ్ళుకారు. మర్నాటి నించీ నన్ను బతకనివ్వరు.'

'అయితే రేపు సాయంత్రం గాంధీ పార్కులో కలుసుకుందాం. సరేనా!'

'ఓ కే.' అంటూ చెయ్యిహాపి గది గా బయటకి నడిచింది నిలయ.

లోపలికి నమోదే పిల్లలమీద విరుచుకు వడ్డారు రామనాథంగారు 'పిల్లలరా మీ అల్లరి' అంటూ.

'బైటకి పోయేందుకు లేకుండా మీ రొకళ్ళు తగులుకున్నారు నాకు' అంటూ రుచునలడారు నిలయలోపలూ తన కూడా వాళ్ళింటికా వెళ్ళడానికి చిల్లెకి.

హిందూస్థాన్ బాధలో. అంతకుముందు
 బింత (పేరుగా మాట్లాడి, అన్నీ తినుచు
 పెట్టవెల్సిన తండ్రి ఇంతలోనే ఎందుకలా
 మారిపోయాడో అర్థంకాక తెల్లబోయి
 చూస్తూ, అక్కడినుంచి ఇవతలవడ్డారు
 సిల్లలు, రాత్రి జయక్కవచ్చి అన్నంతిని
 పడుకుపోడాకా మెరుకువగానే ఉంది కనుల.

‘వీ! ఇంకా నిద్రపోలేదా కనులా! పేనీ
 పెట్టకుండా అన్నం తిన్నారా? నే చెప్పాక
 అల్లరి చెయ్యకండా అడుకున్నారా?’
 అంటూ కమల వక్కన వక్కవేసుకుంది
 జయ.

‘అల్లరి చెయ్యలేదు, ముప్పైళ్ళాక ఒకా
 విడ మసింటికొచ్చింది. చాలాపేపు కూర్చుని

వీడిన మబ్బులు

వాస్తవో కబుర్లు చెప్పింది’ అంటూ, ఆ
 వాస్తవావిధిని తను వంటింట్లోంచి తొగి
 చూసినట్టు చెప్పింది. అవిడెలా ఉంటుందో
 కూడా నిర్ణయించి చెప్పింది. ఆ వర్షావని
 బట్టి, వచ్చింది నిలయవని గ్రహించింది
 జయ, తనీరోజు వస్తావని చెప్పినా కూడా
 సినిమా కెళ్ళిపోయినందుకు ఏమనుకుందో
 ఏమో! అయినా వాస్తవగారితో ఏం మాట్లాడి
 ఉంటుంది. తను చెప్పిన ఏమయ్యాయి అయి
 నతో చెప్పేసిందా? చెప్పే వాస్తవగారిలా
 ఉంటారా? తను రాగానే జలుపు తీసి
 వచ్చుడువానీ, ఆ తర్వాతగానీ ఆ యవ

మనంలో కోవచ్చాయలేమీ లేకే అనిపి
 లేదే! లేకపోతే ఇదంతా తుపాసుముందు
 ప్రకాంతత కాదు కదా! కప్పొద్దున చావ
 బాధలు కదా! కోవం వస్తే ... భావాన్!
 ఇప్పుడేందారి? ఎటువంటి నలుపు తెచ్చి
 పెట్టావు ... లేవిపోనిది ఆ నలా నిలయ
 నెందుకు పిలవాలి నాన్నా? తన విడుచేదో
 తనేట్టి ఊరుకునేది విన్ను. నాన్న పిలిచి
 నంగతేమిటో కనుక్కోమంటే ఉన్నవాధంతా
 చెప్పకుంది తను...తన తప్పేందో? అలా
 ఆలోచిస్తూనే ఎప్పుడో మెల్లిగా నిద్రలోకి
 జారుకుంది జయ.

‘అక్కా! అక్కా! మరే విన్నమనింటికి
 రాలా! అవిడమా వాస్తవగారాకల్సి గంధీ
 సార్కులోకెక్కా కనవడ్డారు నాకు’ కమల
 సమాచారం అందించింది పేపీహతురాలింటి
 నించి వచ్చాక ‘చ! నోర్మాసుకో. ఎవర్ని
 చూసి నాన్నగరచుకున్నావో!’ కపిరింది
 జయ.

‘నిజం. అక్కా! ఒట్టు. వేసు ఎరి
 గ్గానే చూశాను. వాస్తవగారూ, అవిడ...’

‘సరేలే. వాదగ్గిరంటే అన్నావు.
 ఇంకెవరిదగ్గిరా అనకు.’ పైకలా అదే
 కానీ జయ మనసులో దాన్ని గురించిన
 ఆలోచనలే నిండిపోయాయి. నిలయకి వాస్తవ
 గారితో తిరగవల్సిన అవసరం ఏమిటి?
 ఏవేవో ఓదార్పుమాటలు చెప్పిందా? తనకి.
 అన్నీ నమ్మింది తను. కానీ జరుగు
 తున్నది ఏమిటి? జరగబోయేదేమిటో! విన్న
 నలు తనకోసం రాలేదా నిలయ! నాన్న
 గారికోసమే వచ్చిందా! తనకోసమే వచ్చి
 ఉంటే ‘జయా! నీకోసం నిలయ వచ్చింది
 విన్న’ అని చెప్పకుండా ఉంటారా? పోనీ,
 విన్న వాస్తవగారితో ఊరికే కబుర్లేను
 క్కూర్చుండేమో అనుకుంటే ఇప్పుడి ఏకా
 ర్షేమిటి ఆయనతో. విన్నవనలు ఇంటి
 విషయాలేమీ ఆయనతో మాట్లాడలేదన్న
 మాటే! జయ మనసు గజిబిజిగా ఉంది.
 ఆలోచనలతో తల ఎరుకెక్కింది. ఏదో తెలి
 యని, అంతుపట్టని ఆనుమానం మనసుని
 దొలిచేస్తుండగా బలవంతాన వంటనీలో
 ముగిసిపోయింది.

(ఇంకా వుంది)

రథిన్ మైత్రా

(జననం : 1913) కలకత్తా రాజ
 కీయ కళా విద్యాలయంలో మేధావంతు
 లైన విద్యార్థులలో రథిన్ మైత్రాని
 ప్రత్యేకించి చెబుతారు. కళ కోసమే
 తానని పిరంటారు. చిత్రకళతోబాటు
 క్షేమాడలింగు, స్కల్ప్చర్, గ్రాఫిక్స్
 మొదలైనవి తమూరు చేసేరు. సంగీత
 రంగశిల్పాలపై పీరికి అభిరుచి
 ఏక్కున.

భారతదేశంలో జరిగిన ప్రతి గ్రూప్
 ప్రదర్శనలోనూ వీరు పాల్గొన్నారు. కల
 కత్తా, బొంబాయి, ఢిల్లీలలో వీరి
 చిత్రాలు ప్రదర్శించబడ్డాయి. లండన్,
 అమెరికా మొదలైన అంతర్జాతీయ
 ప్రదర్శనలకు వీరి చిత్రాలు వెళ్ళాయి.
 ‘కలకత్తా గ్రూప్’ చిత్రకారులకు
 యాజమాన్యత వహించేరు.

వీరి చిత్రాలు హృదయాన్ని స్పర్శి

స్తాయి. రచనా వస్తువుకి అనుకూల
 మైన రంగులు దిద్దిక చెయ్యడంలో
 వీరిది అందెవేసిన చేయి. యదార్థవాద
 శైలి అయినా అందులోనూ వీరు తన
 ప్రత్యేకత నింపుకొన్నారు.

జి. రమణ, తువి.

రి సం.ల మా తమ్మునికి చాలారోజుల నుంచి పనిచేసినా, నడిచినా ఎక్కువగా ఆయాసంగా వుంటుంది. కొంతపేవటికి తగ్గుతుంది.

* పని చేసినప్పుడు, ఆయాసం రావటాన్ని 'ఎక్సర్జనల్ డిస్ట్రీయా' అంటారు. దీనికి పూర్వము, పూరితిత్తులు-పీటిలో మార్పులు-రోగాలు ముఖ్యకారణాలు పుట్టినప్పటి నుండి వుండే పూర్వోగములు (కన్జెనిటల్ హీర్డ్ డిస్ట్రీ) పూరితిత్తులలో క్రానిక్ బ్రాంకైటిస్' ఎంపై సీమా మొదలగు రోగాలు వుండటంవల్ల ఆయాసంగా వుండవచ్చును

వైద్యపరీక్ష, X-రే, ఇ. సీ. జి. మున్నగువాటి వల్ల-రోగ నిర్ధారణ అవుతుంది. రోగిన్నిబట్టి వైద్యం నిర్ణయించాలి.

ఆర్. రాజారెడ్డి, వెత్తవారిపాళె. (విజ్ఞానరు)

రోజుకి 15-20 సార్లు మూత్ర విసర్జన చేస్తూ వుంటాను. చచ్చప్పటి నుంచి ఇలా వుంది. ఇది ఎ. డి. హెచ్ లోషమా?

* మూత్ర పరిశోధన చేసిన అనంతరం ఇది 'డయాబెటిస్ ఇన్సిపిడస్' అవునా కాదా అని తేలుతుంది. సైనిఫిక్ గ్రావిటీ ఈ రోగం వున్నవారి మూత్రంలో తక్కువ. (1002-1004) ఈరోగం పీల్చ్యూరి గ్రంథిలోని వెసుకబాగం దెబ్బతినటం వల్ల వస్తుంది. ఈ చోటులో కురుపులు, దెబ్బ తగిలినప్పుడు ఏర్పడే ప్రాక్టర్, వాయుం, సిఫిలిస్, ఇలా జరగటానికి కొన్ని కారణాలు.

ఈ రోగం వున్నప్పుడు అతిగా దాహం

వేయటం ముఖ్య లక్షణము. కొందరికి హిస్టెరికల్ పాతీయూరియా వల్ల కూడా ఇలా జరుగుతుంది కాని సైనిఫిక్ గ్రావిటీ నీరు త్రాగనప్పుడు పొచ్చుగా వుంటుంది.

'వానా' (వెస్సెస్) ఇంజక్షన్లు వైద్యుల సలహాతో వేయి చుకోవాలి. 5-10 వరకు మాత్రమే వాడవచ్చును

వి. రవీందర్, హనుమకొండ.

నా శ్రీమతి వయస్సు 19 సం.లు. ఆమెకు రేచీకటి జబ్బు వున్నది. నాలుగు సం. క్రితం వైద్యం చేయించాము ఫలితం శూన్యం

* రేచీకటి రావటానికి చాలా కారణాలు వున్నాయి. క్రాంతిలను అన్వేషించకుండా వైద్యం మొదలుపెడితే ఫలితం శూన్యం.

విటమిన్ 'ఎ' లోపం, కంటి లోపలి పొరలో ఏర్పడే 'రెటిన్వేటిస్ పిగ్మెంటోసా', అలసట, ఆందోళన ఇలా రావటానికి ముఖ్య కారణాలు. వేత్ర వైద్యులచే 'ఫండ్స్' (కంటి పరీక్ష) టెస్టు చేయించి, తగిన మందులు వాడండి.

బి. విజయలక్ష్మి, విజ్ఞానబ్జం.

మా పాపకు రి నెలలు నిండాయి. ఇంతవరకూ ప్రాకటం, కూర్చోవటం గాని లేదు.

* పెరుగుదల, ఒక్క ఆహారంమీదనే ఆధారపడి వుండదు. కుటుంబంలో ఇతరుల పెరుగుదల, పోషకద్రావ్యం లోపం కొన్ని రోగాలు - ముఖ్యంగా ప్రైమరీ కాంప్లెక్స్ వల్ల ఇలా జరగటానికి అవకాశం వున్నది. ప్రాకటం, కూర్చోవటం, ప్రతి పిల్లలకీ వేరువేరు సమయాలలో జరగటం సామాన్యము. దయఃబాల్ డ్రాప్స్, 'మార్విటా'

మొదలగునవి ఇవ్వండి. ముఖ్యంగా పిల్లలకి అంటువ్యాధులు రాకుండా వ్యాధి నిరోధక ఇంజక్షన్లు ఇప్పించండి ఎమీ ఎంప్రడోఫర్ శర్మ, మదనపల్లె.

'డిస్ట్రీయా' అంటే ఏమిటి? రోగి లక్షణాలు నివారణోపాయాలు తెలుపగోరుతున్నాను

* 'డిస్ట్రీయా' ఒక అంటువ్యాధి. ఇది సాధారణంగా రి సం. లోపు పిల్లలకి వస్తుంది.

జ్వరము, గొంతునెప్పి, గొంతు లోపలి భాగంలో తెల్లని పొర ఏర్పడటం, మాట రాడటకు కష్టంగా వుండటం, చివరికి పూరిపీల్చ్యటంకూడా కష్టంగా వుంటుంది. చివరిదాకా చేతులు, కాళ్ళు స్పృశించినప్పుడంట, ఇతర వాంతరాలు రావచ్చును.

ఇలా వచ్చినప్పుడు వెంటనే పెద్ద అమ్మతల్లలో చేర్పించి వైద్యం చేయించాలి వారికి ఎ. డి. ఎస్, పెప్పిలిన్ మొదలగు మందులు వాడతారు.

ఈ రోగం రాకుండా పిల్లలు పుట్టిన మూడవ నెల, మొదలుగా, నెలకొకసారిగా మూడుసార్లు 'ట్రెపురల్ అంటిజన్' ఇంజక్షన్లు వేయించాలి. 18 వ నెలలో 5 వ సం. లో తిరిగి ఒక ఇంజక్షన్ వేయించాలి. ఎ. రమాదేవి, వెంగండ్ల.

రజస్వల అయిన ఆడపిల్లలను-మామిడి కాయలు, వేరుసెనెగకాయలు తింటే కాళ్ళు పట్టుకోతాయి, కడుపునెప్పి వస్తుంది అంటారుకదా, పత్యము చెయ్యవారికికూడా కడుపునెప్పి వస్తోందికదా - అలాంటప్పుడు ఏ జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి.

* బహిష్కృత లజ్జన సమయంలో కడుపునెప్పి రావటం; మామూలుగా చాలా మందికి వుంటుంది. ఇలా నెప్పిరావటానికి కారణం రక్తప్రాసం జరిగిన తర్వాత, నెత్తురు సులభంగా బయటికి పోవండున గర్భాశయం ఉబ్బి, కడుపునెప్పి రావచ్చును.

మామిడికాయలు, వేరుసెనెగకాయలు ఎవరైనాకూడా మితిమీరి తింటే కడుపు నెప్పి వస్తుంది. మూత్రసమ్మకాలు ఇంకా మనలో వున్నయిననుక, పెద్దల సలహా ప్రకారం రజస్వల అయిన కొన్ని నెలల వరకూ ఈ నియమాలను పాటించటంలో లెప్పు లేదు. ●

పెద్దకథ

తెలుగునాడు
"నవల"

(గత నంచికి తరువాయి)

అలాటి జగన్ — అంత నమ్మకంగా చెప్పిన జగన్—తన మనస్సులో ద్వంద్వం లాగా పూజించుకున్న జగన్—ఇంత ద్రోహం చేసాడా? ఇదా తనకు అందిన తియ్యటి వార్త?

కాలకూట విషంలాటి ఈ వార్తవిని అనుకుంటుందనే అనుకున్నాడా? జగన్...జగన్ ఎంతవని చేశావు?' దిక్కలో మొహం రాచుకుని కన్నీటి ప్రవాహంతో ఎప్పుడూ పడిపోతూంటే అలా ఎంతసేపు గుర్తుందో.....?

శేఖర్ వచ్చి పక్కలో కూచుని, 'ఏమమ్మా ఎప్పుడూ బాగా బడలిక చేసేందా తలనొప్పి న్నాల్సినట్లు' అంటూ నుదులుమీద చేయి వేసి అనుకుంటూంటే —

అరచిడిన కళ్ళెత్తి అన్నవంక మాసి పడింది.

కన్ను లేవకు వచ్చి వేడిగా పువ్వుది. అందుకే నవ్వునవ్వునది, మందు ఇస్తాను

వేసుకుని బాగా రెను తీసుకో' అంటూ లేచి వెళ్ళేడు శేఖర్.

వదిలి తెచ్చిఇచ్చిన మాత్ర వేసుకుని కాఫీ త్రాగి పరువ్వుది సుజాత.

కన్ను మాత్రపడటం లేదు. గుండెల్లో దుఃఖం తెరలు తెరలుగా పుబుకుతోంది. పక్కనే పడున్న కవరుమీద ఆమె దృష్టి పడింది ఉణంసేపు అలాగే చూసే విరక్తిగా చించి చదవసాగింది.

నా సుజీ,

నీకు ఏమని రాయాలో తెలియలేదు. ఇలాటి పుత్రరం నీకు వ్రాయవంపి వస్తుందని నేను కలలోపయినా అనుకోలేదు. ఉమించమని కోరే అర్హతకూడా నాకులేదు. నీలో ఎన్నో ఆశలు రగిలించి జీవితం పూల బాటలని భ్రమింపచేసి — నుఖ—సంతోషాలన్నీ నీమందు కుప్పసోస్తానని వాగ్దానం చేసి — ముగ్ధమనోహరమైన నీ మనస్సులో అనురాగబీజాలు నాటి ప్రేమలతను సుకుమారంగా పెంచి — ఇప్పుడిలా నిర్దయంగా ఆ

లతను తెంపివేసిన క్రూరుణ్ణి — నీకు ఇలా రాసే దుర్మార్గుడ్ని నువ్వు ఉమించుకున్నావు సుజీ—కనీసీరా తిట్టు. అదే నాకు తప్పి. అయినా సుజీ నా మనస్సుకు శాంతి పుండదు. నీకు ఏమని వ్రాయను నా గుండెల్లో రగిలేబాధ నీకు అర్థం అవుతుందా! నీకు ఇలా దూరం. కావటానికి, నాలో ఎంత పెనుతుపాను చెలరేగుతున్నదో ఎలా చెప్పను! పరిస్థితులు నన్ను బందిని చేశాయని చెప్పటం అపహాస్యమే, అయినా చెప్పక తప్పదు. ప్లైడ్రాబాద్ లో మా మామయ్య ఒకడువున్నాడు. ఆయనో పెద్ద బిజినెస్ మాన్. జీవితాల్లో కూడా బిజినెస్ చేయగలంతట ధీశాలి — ధనమనే అగాధం మా రెండు కుటుంబాల్ని వేరుచేసి రాకపోకల్ని బండ్ చేశాయి. ఇంతకాలంగా మరచిన బంధుత్వం ఇవాళ ఆయనకు గుర్తు వచ్చింది. ఎందుకో తెల్సా? ఆయనకో చెల్లని రూపాయిలాటి కూతురున్నది. సకల (అవ) లక్షణ సంపన్నురాలైన ఆ పిల్లకు నేను

తప్ప మొగుడుగా వుండే అత్త త ఈ లోకంలో మరెవరికీ లేదనుకున్నాడు మా మామ. నా ఇర్మకొద్దీ వేమ అయిన కంట పడ్డాను అయిన ఇవ్వమాపే ఏబైవేల రూపాయల కట్టుతోపాటు అయిన బజి నేన్ లో సగం భాగానికి అమ్మా, నాన్నా లోంగిపోయి—అలనాటి కావేషాలు మరచి — అదే నా కర్తవ్యమనే నాన్నగారి అజ్ఞకు — అమ్మ కన్నీటికి లోంగిపోక తప్పలేదు కుటుంబ శ్రేయస్సుకొరకు, కొడుకుగా నా కర్తవ్యం నెరవేర్చుకుని కన్నవారి రుణం తీర్చుకుందుకు నా మనస్సులో అగ్ని రగులు తున్నా నహించి అమ్మా—నాన్న అదేశాన్ని తలొంచి స్వీకరించాను కాని సుజీ నిమ్మ వొడులుకునేందుకు ఎంత విలపించానో—నా మనస్సుకే తెల్పును - ఈ సంఘర్షణలో నా మనస్సు మనీ అయిపోయింది ఇకముందు మనస్సులేవి మనుగడే బాధ్యతల బదువులో బ్రతుకు కృంగిపోయి జీవచ్ఛవంగా బ్రతికే పిరికివాడై—ఇంకేం వ్రాయను సుజీ!

నీవాడు అని చెప్పకోలేనని జగన్.

ఆ పుత్రరాన్ని కపగా చింపే ముక్కలు చేసి మూలకు విసిరింది సుజా, అక్కడు తన చిన్నతనాన అత్తయ్యకూడా ఇంతే చేసింది తను పుట్టినరోజునే అత్తయ్యవచ్చి చూసి 'మా కోడలు పుట్టింది' అని నంబ రాలుపడ్డా అందరితోనూ చెప్పిందట. వచ్చినప్పుడల్లా అబీషి తెచ్చిఇస్తూ మురి పెంగా చూచేదిట అలాటి అత్తయ్య అమ్మపోయూక తల్లిలేని పిల్ల తనపాల బద్ధుండేమో, తను కోరిన ముద్దుమచ్చట లేని జరుగనని మొహం చాటు చేసింది నాన్నపోయూక ఆ కొద్దిపాటి రాకపోకలు కూడా అగిపోయాయి తను కోరినంత కట్టువచ్చే సంబంధం చూసి కొడుక్కు పెళ్ళిచేసింది తల్లి చెప్పినట్లు తలూపి 'బుద్ధిమంతుడన్న' కితాబు తెచ్చుకున్నాడు బావ అనాడు అనేమీ బాధపడలేదు, అత్తయ్య స్వార్థానికి నవ్వుకున్నదంతే. బావ రు పురేఖలైవా తనకు గుర్తులేదు కానీ కానీ జగన్? తన వర్తమాన్ని దోచు కుని 'ప్రేమించా నీ, పెళ్ళిచేసుకుంటా'నని ఎన్నో వాగ్దానాలుచేసి చివరికిలా ఇతడూ డబ్బుకే అమ్ముడుపోయాడు — ఏబైవేల రూపాయల కట్టానికి అతడి కళ్ళు మూసుకుపోయాయి అతడికేమీ బాధలేదు—

తనే—తనే ఆ కట్టుమనే కోడలాను బుద కొట్టి తన గుండెలమీద కాటు వేసి ట్లు బాధతో మెలితిరిగి పోతుంది. ఈ బాధ భరించటం తనవకం కావటం లేదు. అయ్యో! భగవాన్ వేనేమి చేయను? ప్రేమానురాగాలంటే తెలిక ప్రోడువారిస తన మనస్సు అతడి అనురాగ వాహినిలో తడిసి సస్యశ్యామలమై చివురించి సుకుమారంగా ప్రేమలత తీసుకుపోగి అతడిమట్టు పెనవేసుకున్నది, అతడి తీయని పెదాల్లోంచి వెలువడే ప్రతిమాటా — విశాసనాలై రాగ మాలికలు తనువెల్లానిండి పులకరించేది ఈ విశాల విశ్వమంతా అతడుగానే గోచ రించి, అతడు లేనిది తనకు ఇవామే లేదన్న భ్రాంతిలో పడింది ఎంత వెర్రిగా అతడి మాటల్ని నమ్మి గోతిలో పడింది!

'మగవారి మాటలు నీటిమీద వ్రాతలని, లోకంలో ఇంత కుటిలత్వం వున్నదని తెలియని ముగ్ధమనస్సుతో అతణ్ణి నమ్మింది కలనైనా అనుకోలేదు ఇంత దగాచేసి పోతాడని ఇప్పుడు తనకేమీ దారి! కళ్ళలోంచి జలపోతాలు దూకతూంటే పిచ్చిగా కిటికీ లోంచి జైలుకు చూడసాగింది సుజాత అవ్వడప్పడే చీకటి తెరలు నలుదెసలా

కమ్మకుంటున్నాయి.

పక్కవాళ్ళింట కిటికీవేపు చూసింది. ఆ కిటికీ తలపులు చూసివేసియున్నాయి. ఆ గదిలోనే జగన్ వుండేవాడు ఏ వేళప్పుడు చూసినా ఆ కిటికీ తలపులు తనకొరకు తెరచే వుండేవి రాత్రివేళ ఆ కిటికీనుండి ప్రసరించే వెలుగు తన గదిలోకివచ్చి కాంతి నింపే ఎన్నో వెన్నెలరాత్రులు ఆ కిటికీ వద్ద అతనూ — తను ఇక్కడా కూచుని తమకంగా కళ్ళతో మాట్లాడుకునేవారు, పరిక్షం రోజుల్లో ఆ కిటికీదగ్గర కైర్లో కూర్చుని ఎంతో పొద్దుపోయే వరకు చదివే వాడు జగన్ అంత పట్టుదలగా చదివే అతణ్ణి చూస్తే సరదాచేసేది తనకు — ఎప్పుడో ఒక్కసారి అలసిపోయి ఎర్రపడిన కళ్ళెల్ని ఈ వైపు చూసేవాడు ఆ చూపు తన వ్యాధిలో మూలమూలలా చొచ్చుకు పోయి ఆహ్వానించేది. ఆ పిలుపుకు తమ నిలవలేక పోయేది అలసి వాడిన అతడి మోము గుండెకి హత్తుకోవాలని — వేడి వేడి బీ చేసి పెదాలకందించి సేదదీర్చాలని ఆరాటపడేది. ఇద్దరి మధ్యానున్న ఈ అడ్డు గోడలు, ఎప్పటికీ తొలగిపోతాయోనని నిట్టూర్చింది రాత్రిళ్ళు ఆలా అతడివేపు

'మంచి'కి చిలువ ఎప్పుడూ ఉంటుంది నీళ్లు అయినా 'మంచినీళ్లు' అయితే గ్లాసు రీ పైనలు ధర వలుకుతుంది మదరాసు మెరినాబీల్ లో ఒకకుండా, రెండు మూడు గ్లాసులు పెట్టుకుని మంచినీళ్ల వ్యాపారం చేస్తున్న కుర్రవాడిని ఫోటోలో చూడవచ్చు (ఫోటో నఖదితకారుడు శ్రీ సంపత్ కుమార్)

రాస్తూనే నిద్రలోకి జారేది. తెల్లవారి లేస్తూనే ఆ కిటికీలోంచి ఆతట్ల చూపి 'ఎస్' చేస్తే దాని మామూలు కార్యక్రమం మొదలయేది కాదు. అలా సర్వవేళలా తన కొరకు తెరచివుండే తలుపులు ఈ రోజు మూసుకున్నాయి. శాశ్వతంగా మూసు కున్నాయి ఇక ఎన్నటికీ అవి తెరుచుకోవు— ఆ కిటికీలోంచి వచ్చే వెలుగు ఇంక తన గదిలోకి రాదు అన బ్రతుకంతా చీకటి మయం. త కొరకు పసిడిద్యాలూ తెరుచు కుని అమృత హస్తాలు చాచుకున్నాయన్న భ్రాంతిలో మైమరచి ఆనందాతిరేకంతో ఆ చేతురో వాలిపోయింది అంతలోనే అవి రాక్షసహస్తాలై తనని విర్రదుగా బైటకు నెట్టివేసి భిళ్లన తలుపులు మూసు కున్నాయి ఆశోచహతురాల్నే ఆపలేని నిర్వే దంతో ఆ కూటాలముందు వారిగిపోయి రోదిస్తోంది 'భగవాన్—నేనేమి పాపంచేశాను' నాకెంకీ శిక్ష. కిటికీ చువ్వలకు నుదురు కొటు కుంటూ పిచ్చిగా ఏడువసాగింది సుజాత.

అంతలోనే ఆమె కళ్ళు క్రోధారుణమ దాల్చి వెలికిపోతో పూగిపోయింది 'ప్రేమించానన్నాడు—పెళ్ళి చేసుకుంటా నన్నాడు తన కోపమై లోకాన్నయినా ఎది రించగల, ని ప్రగల్భాలు పలికి — చివరికిలా డబ్బుకోసం అమ్ముడుపోయి — 'బాధ్యతలు— బాధ్యతలు' అం యా మోహం చాలుచేశాడు. ఆడదాన్ని వంచింది—మోజాతిరేక—ఈ మగ

తెరచి మూసిన తలుపు

వాళ్ళకి—ఈ రాస్మెల్లుకు బాధ్యతలు గుర్తు వస్తాయి. కనిపించిన తల్లిదండ్రుల పట్లనే కాదు. ప్రేమించి—జీవన సర్వస్వాన్ని అర్పించి ఆరాధించే ఆడదానిపట్ల కూడా బాధ్యత లుంటాయని ఇలాంటి మూర్ఖులు తెలుసు కోరు—అనలు ఈ మగవాళ్ళకు మనసంటూ ఒకటున్నవా! ఎవరెటు తిప్పితే అటు తిరిగి పోయే పిరికివాళ్ళు—వాజమూలు—అనమర్తులు వీళ్ళకు ప్రేమంటే ఏమి తెలుస్తుంది? ప్రేమించి దగ్గరకు వచ్చిన ఆడదాన్ని పెళ్ళి చేసుకునే ధైర్యంలేక—బాధ్యతలే ముసుగు ధరించి పదిమందిని నమ్మించటాని త్యాగం చేసినట్లు నటిస్తారు—ఇలాంటి వీళ్ళ బ్రతు కంతా అబద్ధపు నటనగానే సాగుతుంది వీళ్ళకి డబ్బేజీవీం ధన సంపాదనకు ఎంత నైచ్యానికైనా పాల్పడతారు ఈ డబ్బుగల వాళ్ళ అంతర్యం దుర్గంధ భూయిష్టం. కార్లలో తిరిగి కాకీటెయిల్ హోటళ్ళలో పీకలుమొయ్య తిని తాగి, బార్లలో దూరి భామకలాపాలు సాగించే వీరికి ఆడదాని విలువ తెలియదు. దౌర్జన్యంతో దగ్గరకు లాగి అనుభవించటమే తెల్పు—ఆడది అంద సంతవరుకు తీపి తీపి కబుర్లు చెప్పి చొంగలు కార్చుకుంటూ కుక్కల్లాగా వెంటతిరిగి, ఆడది అందేసరికి రేపల్లాగామారి ఆడదాని జీవితాన్ని ఖండ ఖండాలుగా చీల్చి ముక్కలు చేసే ఈ మగవాళ్ళు నరరూప రాక్షసులు—

ఈలాంటి ధూర్జుల సొలబడి అమాయకు లైన ఎందరు ఆడపిల్లల జీవితాలు బల్లై పోతున్నాయో? అనాది నుండి మగవారి దౌష్ట్యం ఇలాగే సాగుతూంది ఈ కథకు అంతం లేదు ఈ పాతకధ అంతరించి కొత్తకథ మొదలయే దెప్పటికీ? ఈ లోపల ఎన్ని జీవితాలు నాశనమైపోవాలి? ఆడదాని జాలిపాట, మగవాడి పాలిట ఆనందలహరిగా ఇలా కొనసాగవలసిందేనా? వీళ్లేదు — వీళ్లేదు.

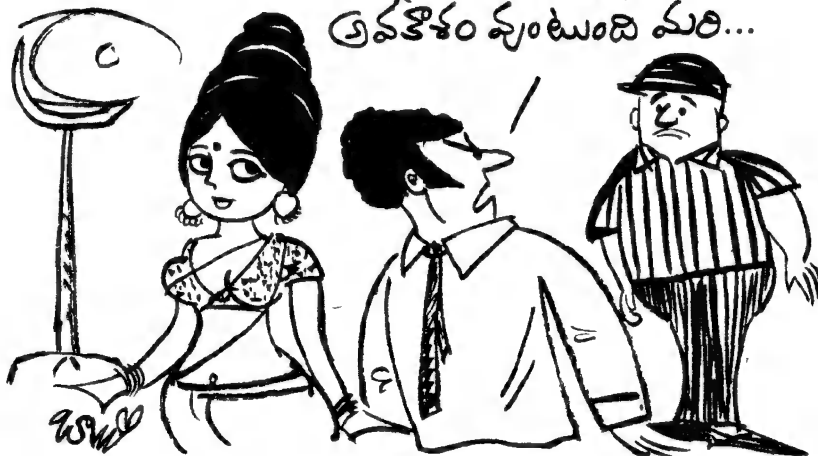
ఈ దురన్యాయాన్ని—మగవాడి దురహం కారాన్ని అణచివేయాలి — 'ఆడది మనిషి కాదు — విలాస వస్తువను' కునే నీచులకు బుద్ధి చెప్పాలి.

మగవాడు 'వచ్చిస్తే వచ్చటం—ఏడిపిస్తే ఏడవటం' ఇదే ఆడదాని జీవితంకాదని — తనదైన జీవితం తనకున్నదని నిరూపిం చాలి—హూ . ఆడదంటే ఏమిటనుకున్నాడు?

రాగమాధుర్యంతో మగవాడి హృదయాన్ని రంజింప చేయటమేకాదు. మ గ వా డి మోసాన్ని— దుష్టత్వాన్ని ఎదుర్కునేవ్వడు కాలికా రూపందాల్చి మగవాడి జీవితాన్ని భస్మీవలం చేయగలంతటి శక్తిమంతు రాలు—తన శక్తి ఎంతటిదో నిరూపించాలి

డబ్బుకోసం గడ్డి తినే డబ్బీబ్రాన్స్ ఈ మగవాళ్ళు ... .. మనస్సుల్లో పేరుకున్న మాలిన్యాన్ని కప్పిపుచ్చుకుంటూ మడత వల గని తెల్లని దుస్తులు ధరించి పెద్ద మనుషులనే ముసుగులు ధరించి తిరు గుతూ — నయవంచకులై ఆడదాని జీవి తంతో చలగాటమాడి కుక్కలు చింపివ విస్మరిలాగా నడిబజారుపాలుచేసే ఈ కిరాత కులకు బుద్ధి చెప్పాలి మగజాతి మీదనే 'అంతులేని క్రోధం అసహ్యం అణువణువునా దవానలంగా వ్యాపించి దహిస్తోంది. ప్రతి మగవాణ్ణి వలవేసి పట్టి బంధించి జలగలా పీడించి పర్వనాశనం చేయాలి ధనంకోసం ఆడదాని జీవితాన్ని బలిచేసే ఈ మగ వాళ్ళు— మళ్ళీ ఆడదానికోసమే అంతు లేని ధనం గుమ్మరిస్తారు. అందమైన ఆడది కనిపిస్తే కామంతో కళ్ళుమూసుకు పోయే ఈ నీచుల్ని పతనంలోకి లాగటానికి క్షణంసేపు వట్టదు. ఈ ధనవ్యామో హితుల్ని—తన అందానికి బందీలుగాచేసి — చివరి పైసాదాకా వోడ్చుకుని బికారుల్నిచేసి పడినీధిపాలు చేయాలి. ఈ దిక్కుమాలిన

అయ్యో! హీరోయిన్ కి కొస్తకొప్పతగ్గిస్తే
నేను కొస్త పాడునా కనిపించడానికి
అవకాశం వుంటుంది మరి...

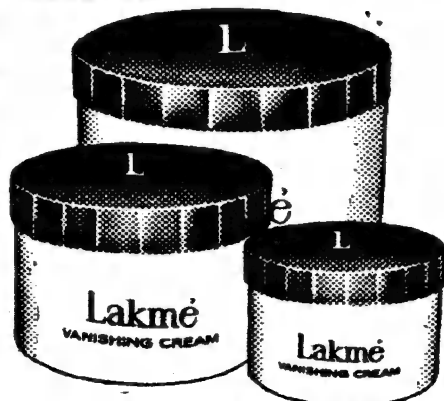

సౌందర్య ప్రశస్తి లక్మె వ్యానిషింగ్ క్రీమ్

ముక్తమయ కాంతితో మీరు పొందగలరు

మెత్తని, మృదువి, కాంతివంతమైన చర్మం—మీదే లక్మె వ్యానిషింగ్ క్రీమ్ కో. పొడవుకు అధారంగా గాని లేక అల్లాగే రాయుటకు గాని అతి చక్కనిది. మానె మెరుపు మాయం అవుతుంది. మీ చర్మం తాళాగా తయారయి, మచ్చలు లేకుండా యుంటుంది. ప్రకాశమైన సారావర్ణముకు ఉదయం వాడండి. మళ్ళీ రావిని వాడండి సాయంత్రం మీ ముఖాన్ని తాళాగా తయారు చేసేందుకు. మీ హేండ్ బ్యాగ్ లో చిన్న బరితె తీసుకు వెళ్ళండి. ఎల్లప్పుడు అతి మందరమైన ముక్తమయ ముఖ విలాసము కోసం.

లక్మె వ్యానిషింగ్ క్రీమ్,
31 ఏలైన హైజలలో

ASP/L-109

లోకంలో ఎందరో జగన్లు-అడవిల్లల జీవితాల్లో చలగాటమాడే ఈ త్రాప్పల్ని కామ వ్యామోహాన్ని వేసి కళ్ళుకప్పి పాతాళానికి తోక్కేయాలి అప్పుడుగాని తనలో కని చల్లారదు అప్పుడుగాని తన ఆకర్షణ ఎంతటిదో అతడికి తెలిసిరాదు 'జగన్! నా మనస్సులో ఆడుకుని — నీ ముఖం కోసం — నీ కర్తవ్యంకోసం నన్ను నడి సముద్రంలో ముంచావు — ఎవరి విస్తరిలో వారే పంచభక్త్యాలు నింపుకోవాలని నీవులు వల్లించి, నీ విస్తరిలో నిండు భోజనం నింపుకోని—నా ముందున్న విస్తరి చించి లేచిపోయావాగదూ!—దీని ఫలితం ఎప్పటి కైనా అనుభవించలేకపోవు! నా కన్నీరు మగసముద్రమై నీ బ్రతుకుని ముంచి వేస్తుంది' అప్పుడుగాని నా బాధ నీకు తెలిసిరాదు జగన్! ..

బాదలో మనస్సు చుట్టుకుపోతుంటే కళ్ళు గట్టిగా మూసుకున్నది.

తను పెకండు బి. ఏ చదువుతున్న వ్యక్తుడు, వదిలి తమ్ముడు సుధాకరం శిలపుల కని వచ్చాడు. మొదటి చూపులోనే తనమీద వ్యామోహం పెంచుకుని — తన కడగంటి చూపులకోసం చాలించాలి స్వర్గకోసం వెర్రెత్తిపెట్టు తనచుటూ తిరిగేవాడు తనకు చిరాకు కలిగి అతణ్ణి తప్పించుకు తిరిగేది, ఇప్పుడతడమెకు గుర్తుకువచ్చాడు. అవును ఆ సుధాకరాన్ని రమ్మని వ్రాయాలి - అతడి తరువాత మరోడు. అతరువాత ఇంకోడు—అలా వ్రతి మగరాడిని బురదగుం

తెరచి మూసిన తలుపు

టలోకి లాగాలి అప్పుడుగాని తనలో వగ చల్లారదు అప్పుడుగాని ఈ మగ రాస్కాయుకు బుద్ధిరాదు. ఇందులో తన అందము ఆరోగ్యము—పరుపు మర్యాదలు అన్నినాశనమయినానరే—(కోధము—ప్రతీకారం జంట సర్పాలై బుసలుకొట్టుంటే లెటర్ పాడ్ తీసి గబగబ్రవాయసాగింది.

డియర్ సుధా

ఆ నాడు నిన్ను అంతగా తిరస్కరించి నీకుబాధ కలిగించినందుకు ఇప్పుడు ఎంతో వరితాప పడుతున్నాను. శ్రమార్పణ కోరుతున్నాను. నీకు మనసారా స్వాగతమివ్వటానికి ఆతురత చెందుతున్నాను. నీ కోసం నా మనస్సు పూలపాన్సుచేసి పరిచివుంచాడు, ఈ నా వేడికోలు అందుకుంటూనే — ఇంకేమీ ఆలోచించకుండా వచ్చేయ్ సుధా, నీ కోసం వేయికన్నుల్లో ఎదురుచూసే నీ మజాత—

కాగితం మడిచి కవర్లో పెట్టింది. తను వద్దన్నా అతడి ఎడ్రను రాసిన కాగితం తన పుస్తకాల్లో పెట్టేడు సుధాకరం ఆ ఎడ్రను కోసం పుస్తకాలన్నీ వెదుకుతుంటే— డైరీలోంచి జగన్ ఫోటో జారిపడింది. ఆ ఫోటో చూస్తూనే మరింతక్రోధంతో పెట్టెగిపోతూ ఫర్షన్ చించబోయి ఉణం ఆ ఫోటోలోకి చూసింది. వెన్నెలలాటి చిరు నవ్వులుచిందే అతడిమోము చూసేసరికి— పాలపొంగుమీద నీటిచుక్క చిలకరించి

నట్టుగా ఆమె కోపం చవ్వన చల్లారి పోయింది. ఆ ఫోటో చేతిలోకి తీసుకుని కుప్పలా కూలిపోయింది. అది గుండెల కదుముకుని, చెంపలకు రాచుకుని వెక్కి వెక్కి ఏడ్చింది అతడిమీద కోపగించినందుకు—ఆ పరిస్థితి అతడు కల్పించినందుకు వేదనతో మనస్సు తల్లిడిల్లి పోయింది. ప్రాణప్రదంగా ప్రేమించి—అతడే తన జీవితమని నమ్మి ఆరాధించిన ఇతడిమీదనా తనకు కోపం — ద్వేషం—?

పూహా—లేదు—లేదు ప్రేమించిన అడవి ద్వేషించలేదు, నేను అడవిని — తల్లిగా ఆదరించి అభిమానించే ముతా పూర్ణ మైన మనస్సు—

సోదరిగా వాత్సల్యాన్ని పంచి ఇచ్చే శ్రమా హృదయం

ప్రేమసిగా—భార్యగా నిండుమనస్సుతో సేవించి, ప్రేమించి కోటి కోటి స్వర్గాల్ని చూపగలిగే లను గమయ హృదయం వకూ వున్నది అడవిని మనస్సు నవనీత సదృశం— ఇందులో కఠినత్వానికి తావులేదు మగవాడి లెప్పిదాల్ని — దుష్టత్వాన్ని — అమ్మలాగా ఉంచి — సోదరిలాగా లాలించి — భార్యగా నేదదిర్చి అక్కున చేర్చుకుంటుంది—అడవిలోకి అంతలేని క్షమాహృదయం భగవంతుడిచ్చిన వరం అమూల్యమైన ఆ వరాన్ని తను పమ్ముచేయలేదు—లేదూ — లేదూ— జగన్ మీద కోపంలేదు — పగలేదు. అంతు లేని బాధమాత్రమే వున్నది

అతడి సమక్షంలో తనుపొందిన అమూల్య మైన అనుభవాలు — అతడిచుట్టూ పెన వేసుకున్న మధురస్మృతులు తనని ఎప్పుడీ కదిలిపోవు. అతడిగాలి సోకితేనే మైమరచి పులకరించి—కొగలించే కోర్కెలు అణువణువువా నిండి ఆశ్రయతనపు — మరోమగాడి చేయి తవమీదపడితే తను సహించగదా? ఎంత పిచ్చిగా ఆలోచించింది?

'జగన్ — జగన్ ఎందుకమ్మా ఇలా చేశావు?

ఇంత సమ్మోహనంగా వచ్చే ఈ అంద మైన కళ్ళలో ఇంకకుటింగ్లం వున్నదని— తేనెలారే ఈ పెదాల్లో ఇంత విషం వున్నదని అనుకోలేదు. ఈ విశాలమైన వక్షంలో నాకు చోటున్నదని—జన్మంతా నాకు రక్షణ నిచ్చిఆదరిస్తుందని నమ్మేను, ఇప్పుడిది బండ్ రాయికన్నా కఠినంగా మారిపోయింది ఎంత

కడుపుబ్బనబ్బించి
సినిమాత్రన్నారు—
అలా ఏడుపు
మొహం
పెట్టావే?

నా పర్సనల్
కాట్రోనారు!

తలబాదుకుని ఏడ్చినా ఇక కరుగదు—పోనీలే జగన్—నీవే సుఖపడు. నీన్ను ప్రేమించిన పాపానికి జన్మంతా కుమిలిపోతూ మోడు లాగా బ్రతుకుతాను. అయినా జగన్—నా జగన్ నీవులేని ఈ రంపపుకోత ఎల్లా భరించను? అబ్బా! గుండెల్లో మంటలు—తనువెల్లా మంటల్లో దహించుకుపోతూంది చల్లని నీచేతుల స్పర్శతోగానీ ఈమంటలు చల్లారవు. ఆ భాగ్యం ఇక ఈజన్మకులేదు—ఎంత దురదృష్టవంతురాలి! మంచంమీద పడి పారలసాగింది

గడియారంలో ముళ్ళు తిరిగిపోతున్నాయి. పన్నెండు—ఒకటి—రెండు నిశిరాత్రి గడిచిపోతూంది నిదుర రావటం లేదు కణతలు పగిలిపోతున్నాయి—గుండెలు విడిపోతున్నంత బాధ—

మెల్లగాలేచి హాల్లోకి వచ్చింది సుజాత. మెడికల్ జర్నల్ తిరగేస్తూ సోఫాలో కూచున్నాడు శేఖర్. 'ఇంకా నిద్రపోలేదు కాదో' అన్నయ్య' అని వెనక్కు తిరగ బోయింది సుజాత. అడుగుల సవ్వడికి తలెత్తించాసి.

'ఏమమ్మా నిద్రపోలేదూ! జ్వరం కొంచెం తగ్గిందా?' అభిమానంగా అడిగాడు శేఖర్.

అన్నాడితో తల వాల్చుకుని ఏడవాల్సంత ఉద్విగ్నంగా—అంతలోనే—నిగ్రహించుకుని—

'బాగా తలనొప్పిగా వున్నది—నిద్ర రావటంలేదు—నిద్రమాత్రం ఒకటి ఇయ్య అన్నయ్య' అన్నది.

'అల్లారాలో వచ్చునీసారో పున్నాయి ఒక్కటే తీసుకోసుమా' అనేసి మళ్ళీ పుస్తకంలో తలదూర్చేడు శేఖర్.

జగన్ ఫోటో చేతుల్లో పెటు కుని తడేకంగా చూస్తూ—పిచ్చిగా గొణుగుతూ—నిద్రమాత్రం వంచదార బిళ్ళలాగా ఒకటొకట చప్పురిస్తోంది.

'జగన్ నీమీద కోపం లేదు. ద్వేషం అంతకన్నలేదు. వీతో గడిసిన ప్రతిక్షణం నాకు అమూల్యం—అదే నా బ్రతుక్కు శాంతి కలిగిస్తుంది.

ఇప్పుడు నన్నుకాదని దూరంగా వెళ్ళిపోయినా—ఒకప్పుడు నేనే నీకు సర్వస్వంగా భావించాను. అదే నాకు తృప్తి.

డబ్బుకోసం నన్ను నిరశించావు కదూ! పిచ్చి జగన్ ఆ రూపాయల్లో పడిపాల్లాడి—దాంతో లభించే సుఖాలు నీవే జాగ్రత్తకో వాయ్ జీవితాల్ని ఆశాంతి పాలుచేసి—అలాగ్రోక్కేసే ఆ డబ్బూపద్దు—అందు వలన లభించే సుఖమూ నాకు వద్దు. నీ స్మృతి మాత్రమే నా మనస్సుకు అంతులేని సుఖాన్ని ఇస్తుంది అది నాకుచాలు డియర్. ఒక్కసారి మనసారా ప్రేమించిన ఆడది—ఇంక ఏ పరిస్థితిలోనూ తన ప్రేమమూర్తిని ద్వేషించలేదు జగన్—అదే ఆడదాని చేత కాని తనంగా—బలహీనతగా భావించి, వారి బ్రతుకుల్లో జూదమాడి మనసుల్ని మండించి కాలరాస్తున్నాడు మగవాడు—కానీ—కానీ—ఆడదంటే ఎవరు జగన్? మగవాడి మనసుల్లో—తనువులో—జీవితంలో సగభాగం కాదా? తమలో భాగాన్ని తామే కష్టపెట్టుకుని—తమని తామే హింసించుకునే ఈ మగవాళ్లు ఎంత పిచ్చివాళ్లు? పిచ్చివాళ్లునుచూసి జాలిపదాలిగాని—కోపంతో అసహ్యించుకోకూడదు ఎప్పటికైనా ఈ మగవాళ్లు తమనితాము తెలుసుకుని—స్త్రీని ప్రేమమయిగా తమ జీవితాల్లో వెన్నెల కురిపించే పాలవెల్లిగా అనుభూతిచెంది, నిజమైన మనస్సుతో ఆస్వాదన నందిస్తూ కలిగివచ్చడే జీవితాల్లో సుఖశాంతులు నెలకొంటాయి—కానీ—క్రూరత్వంతో—కరుడు కట్టినవారి మనస్సుల్ని కరిగించి—ఆర్థ

మనస్సుతో అనురాగ హృదయుల్ని గావించే ఆ సుదీనం ఎప్పుడు? ఆ మార్పు తెచ్చే దెవ్వరో—ఎప్పటికో—ఏమో! ఈ లోపల ఎన్ని జీవితాలు భగ్నమైపోవాలో? అందుకే జగన్ నీమీద జాలితప్ప కోపంలేదు.

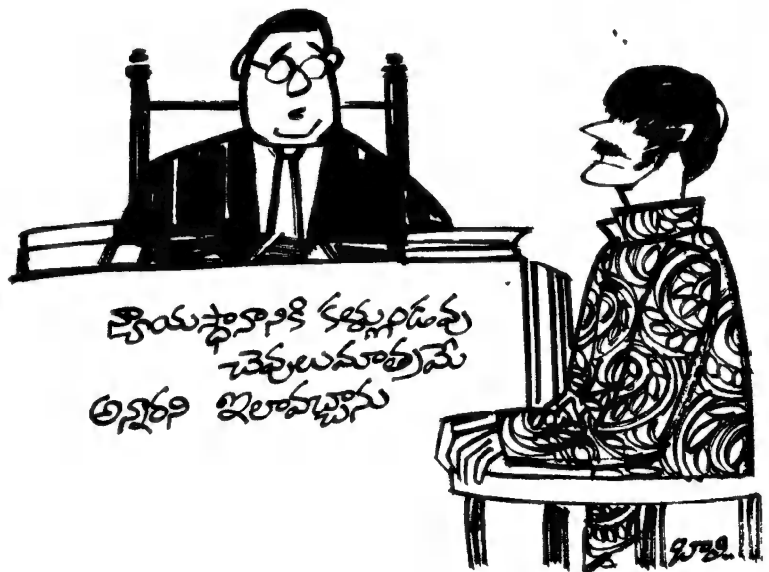
అబ్బ నీ స్మృతి నాకెంత హాయి గొల్పుతుందో తెల్సా?

చల్లని నీ వాడిలోవారి—గులాబి మొగ్గల్లాటి నీ మధురాధరాల్లో చిందే గులాబి సెంపేన్ త్రాగినంత మత్తుగా—మధురంగా వున్నది.

నే మధురాధరాల్లో మధువు సేవించిన నేను అమరురాలి అయి ప్రేమరాధనలో దైవత్వాన్ని అందుకున్నాను, మానవ సహజ మయిన సుఖ—దుఃఖాలేవి నాకులేవు—నీ గురించిన మధురోహలే నాకు ఆత్మశాంతి నిస్తాయి. ఇంక బాధలేదు—వేదపలేదు—క్రోధం అంతకన్నా లేదు—ఎప్పటికీ—నీవు ఎక్కుడున్నా నావాడివే—కోరికలూరే పసిడి వయస్సులో—ఒకరికోకరం అర్పణఅయ్యాం—ఇంక మనకి దూరమేమి వున్నది? లేదు కదూ—

డియర్ జగన్...మై డియర్—మై డి...యర్—మై—డి యర్.

చేతిలో ఖాళీ స్ట్రీపింగ్ పిల్చు సీసా జారిపోయి, అస్తవ్యస్తంగా మంచంమీద వారి పోయింది సుజాత. ●

శోభన్, జయలలిత
ఏ డి పో యా రా ?

సినిమా

❖ డాక్టర్ బాబు, వల్లెపడుచు గారి పరస్పర అమరాగబడ్డలై స్వర్గ మఖలను అనుభవించ సాగారు తన ప్రేమ జ్యోతిని వర్ణిస్తూ, ఆనంద దోలికలలో పుయ్యాలలాగాడు డాక్టర్ బాబు కాలచక్ర మనేది పూరితాదిలో నడుస్తుంది మధ్యలో ముళ్ళదారిలో తడబడుతూ నడుస్తుంది అలాగే విరిపురి కలయిక ముళ్ళదారిలో పడింది పెంచిన తండ్రి ఫేర్ అంటే డాక్టరులో పెళ్ళి ఆనందవమువి గారికి చెప్పాడు పరిస్థితులు విషమించి, డాక్టర్ ఆ వల్లెపే పదిలి వెళ్ళిపోతున్నాడు కలవన

మనసులు పూరుకుంటాయా ? చేసిన బాసలు అగుతాయా ? మంచివాడు తనను వదిలి వెళ్తుంటే, ఒంటరిగా ని వలేక, వెనకాలే పరుగుడుతూ విలపించింది

'విరిసే కమ్మలలో' వేయిబాసలున్నవిలే అవి నా గుండెలలో మూగవాయి పున్నవిలే

అంటూ తమ గత స్మృతులను వెమరు వేయసాగింది గారి 'కట్' అన్నారు దర్శకుడు రెవినబాబు ఈ వ్యాద్యమైన నన్ని వేళం తమ్మారెడ్డి కృష్ణమూర్తి గారి

'డాక్టర్ బాబు' కలర్ చిత్రంలో కనిపిస్తుంది డాక్టరుగా శోభన్ బాబు, అతడి ప్రేయసిగా జయలలిత నటించారు ఈ చిత్రానికి చలవతీరాపు వంగీతపారధి.

పాటల సైపిల్లిస్టి !

పాటల చిత్రీకరణలో రెవినబాబు అద్వి తీయూడు అన్న పేరును ఈ చిత్రం తెచ్చి పెడుతుంది 'దత్తపుత్రుడు' సమయాన కూడా, ఆ చిత్రంలోని నటీ, నటులు పరిగా యిదేమాటను అన్నారు 'డాక్టర్ బాబు' చిత్రానికి మోడుకూరి జాస్మిన్ మాటలను, నారాయణరెడ్డి, దాశరథి పాటలను, కన్నప్ప చాయను, పంజీవి కూర్చును, మారన్న కళను నిర్వహిస్తున్నారు లక్ష్మి విడుదల. ఈ చిత్రంలో ఎస్సీఆర్, గుమ్మడి, రాజబాబు, రాజవాల, నాగేష్, విజయలలిత, లీలరాణి, జీ వరలక్ష్మి ముఖ్య పాత్రధారులు

భార్య భర్తల సరసం !

పై ఆచార్య ఆశ్రేయ ఒక అందమైన పాటను వ్రాశారు శ్రీ వాణీ కంబైన్స్ నిర్మించిన 'స్నేహబంధం' కోసం యీ పాటను రాయడం జరిగింది సత్యం సారధ్యంలో సుశీల, బాలసుబ్రహ్మణ్యం పాడడం జరిగింది.

'స్నేహబంధం' లో భార్య, భర్తలుగా జమున, కృష్ణ నటించారు వాళ్ళ సరసాన్ని ఆశ్రేయ ఎలా వర్ణించాడో మీకు తెలుపులాను

భార్య మోమోట వడకండి, మొగుడు గారూ,

మీ మోజాలన్ని తీర్చేందుకున్నాను భర్త మోమాట మేముంది పెళ్లాం గారూ,

నా మోజాలన్ని తీరకుంటే పూరుకోను. ఈ పాటను తెరపై చూచివచ్చుడు, అటు, మగలు అంటే యిలా పుండాలేమో అన్నంత నవజంగ చిత్రీకరించారు, వంద్ర ఫేర రెడ్డి

జులై 20 న విడుదల !

'స్నేహబంధం' ఎంత మధురమైనదో, ఎంత గొప్పదో యీ చిత్రం తెలుపుతుంది. కదను విర్మాత సుబ్బరాజు వ్రాయ, మాటలను దాసరి నారాయణరావు రచించారు కృష్ణ, గుమ్మడి, కృష్ణారాజు, సత్య

నారాయణ, రాజబాబు, అల్లురామలింగయ్య, రావు గోపాలరావు, జమున, టీతారాణి, రమా ప్రభ, రాధాకుమారి ముఖ్య పాత్రధారులు. జమున యింత రొమాంటిక్ గా, మరే చిత్రంలోనూ యింతవరకు కనిపించలేదు. అన్నభావం - 'స్నేహబంధం' కలిగిస్తుంది. దీని ఆమృతరామరాజు సమర్పించు యీ చిత్రం జూలై 20న అన్నపూర్ణా ఫిలింస్ ద్వారా విడుదలవుతుంది.

పల్లెటూరి బావ

ప్రసాద్ అర్ట్ పిక్చర్స్ నిర్మించిన చిత్రం యిది. ప్రత్యేకాత్మక దర్శకత్వంలో నర్తాంగ సుందరంగా తయారైన యీ చిత్రానికి చలనచిత్రపు సంగీతాన్ని సెల్వ రాజ్ ఛాయను, జి.వి. సుబ్బారావు కళానా కృష్ణస్వామి కూర్చును నిర్వహించారు. పి.వి. సుబ్బారావు నిర్మించిన యీ చిత్రం సారథి స్టూడియోలో షూట్ చేయబడింది. కథను పాతకులకు సంగ్రహంగా తెలుపు తున్నాను.

ఏడుకొండలు పుట్టావావంతుడైన పల్లెటూరి యువకుడు సీతాపురం గ్రామానికి పెద్ద అవన మేనమామ భీరావు, మేనత్త, దీపలక్ష్మి, వాళ్లకు ఒక్కగానొక్క కుమార్తె వుంది. పేరు లలిత, అండన్ లో చదువు తుంది. వనవాగిరికపు అలవాట్లకు రోనైంది.

లలితకు ఏడుకొండలు వచ్చాడు తాగు బోతు మధు బారినుండి, ఏడుకొండలు తప్పించాడు లలిత ఏడుకొండల్ని ప్రేమించి పెండ్లి చేసుకుంది ఈ వివాహం యిష్టం లేని దీపలక్ష్మి యీ బంధాన్ని భగ్గుం చేయడానికి, సమయంకోసం ఎదురుచూస్తోంది.

లలిత పుట్టిన రోజుకు బస్తీమండి స్నేహితులు వచ్చారు వచ్చినవాళ్లు తాగి తండవాలు ఆడారు అప్పుడే వచ్చిన ఏడుకొండలకి ఒళ్లు మండింది ఆతిథ్యల్ని, లలితను చావబాదాడు, లలిత అలిగి పుట్టింటకి పారిపోయింది.

అదను చిక్కిన దీపలక్ష్మి, అల్లుడికి విడాకులు వోటీసు వదలించింది అది గానీ రెచ్చిపోయిన ఏడుకొండలు, 'వారం రోజు రోజుగా తన భార్య పుట్టింటకిగడవ తొక్కక పోలే అందర్నీ పోలే రమ్మలు బలియిస్తానని' పాపురించాడు.

దీపలక్ష్మి లెక్కచెయ్యలేదు సరికదా, హైద్రాబాదుకు మకాం మార్చింది ఏడుకొండలు మారుమేషంలో లలితను కలిశాడు ఫలితంగా లలిత గర్భవతి అయింది. పుట్టిన శిశువును ఆగాధ శరణాలయంలో వదిలేసింది, దీపలక్ష్మి ఏడుకొండలకు, మేనకోడలు రంగితో వివాహం నిశ్చయమైంది, లలిత ఏమైంది? భర్తతో కాపురం చేసిందా? కన్నబిడ్డను దక్కించుకుందా? అనేది ప్రశ్నలకు సమాధానం 'పల్లెటూరి బావ' చిత్రం చూస్తే తెలుస్తుంది.

న్యాయం జయించింది !

పాతకులకు గుర్తుండనుకుంటాను, 'మీనా' నవల వ్యవహారం.

ప్రముఖ నవలా రచయిత్రి యద్దనపూడి సులోచనారాణి విరచితమైన 'మీనా' నవలను, ప్రసిద్ధ నిర్మాత దుక్కిపాటి మధుసూదన రావుగారి వద్దనుండి, నందినీ ఫిలింస్ రమణయ్య కొన్నారు.

'ఇల్లు - ఇల్లాలు' చిత్రాన్ని సమర్పించిన కె. సుబ్బిరెడ్డిగారు, రమణయ్య నిర్మాతగా ఒక చిత్రాన్ని తలపెట్ట దలచినట్లు ప్రతికకు మ్యాన్ యిచ్చారు, వాలెగుమాసాల క్రితం ఆ తలంపుతోనేమో, రమణయ్యచేత 'మీనా' హక్కులను కొనితెచ్చుచి 'హైద్రాబాదుకు పంపారు కథను కొనడం జరిగింది రమణయ్యకు, సుబ్బిరెడ్డికి మనస్ఫూర్తి వచ్చినట్లున్నాయి ఇద్దరు వేర్వేరుగా విడిపోయారు.

తమ్మన కొదవి, విడిపోయిన రమణయ్య

'డాక్టర్ బాబు' లో శోభన్ బాబ్బి జయలలిత

మీద ఎన్ని చెయ్యాలో అన్నీ చేశారు, నందినీ ఫిలింస్ చిత్రాలు నమోదుచేశారు.

ఎటూ తోచని పరిస్థితికి గురిఅయిన పి వి రమణయ్య, హీరో కృష్ణ నతో యోగి అడిగిచాడు, అవడతోపున్న వాళ్ళను అడుగునే మున్నత్యం గొప్ప కృష్ణ 'మీనా' చిత్ర నిర్మాణానికి తన సహకారాన్ని యివ్వడానికి అంగీకరించారు. తత్ఫలితమే విజయ కృష్ణ ఫిలింస్ అవతరణ జరిగింది వ్యాయం జయించింది

విజయకృష్ణ ఫిలింస్ కి పి వి రమణయ్య అధినేత అయ్యాడు 'హీరో' కృష్ణ కు అజ్ఞానానా బు బ న డి యుంటాను', అన్నాడు యిటీవల కలిపి నవ్వుడు రమణయ్య సగం అయింది!

'మీనా' చిత్రం మూటంగు జూన్ 11 నుండి, సోలూరు వరకు పి వి ఎస్ స్టూడియోలో నిర్వహణగా జరిగింది దర్శకత్వం వహిస్తున్న విజయవిత్తం ఆ కాలంలో ఎంత సమర్థురాలో అర్థమైంది ప్రతి పోటును పిటుగా తీర్చి, నేర్చుకు తాపు యివ్వకుండా, బెస్టు రిజల్టు రాబట్టు కుంటూ వుంది. ఈమెను పుట్టిన దర్శకు రాలిగా మన ప్రేక్షకులు ఆహ్లాదించగలరన్న నమ్మకం వాడు విజయవిత్తం మొదటి షెడ్యూలుతో సగం చిత్రం తయారైంది నాయిక అవే!

దర్శకత్వం చేపట్టిన విజయవిత్తం 'మీనా' చిత్రము పోషిస్తావుంది. ఇంత

సినిమా

వరకు విజయవిత్తం మేన వేషాలకు, యీ వేషానికి ఎంతో వ్యత్యాసంవుంది అమె నట జీవితంలో కొత్త బాటును చూపించే ప్రాత్ర యిది. అమెతోబాటు కృష్ణ, జగ్గయ్య, చంద్రకళ, ఎస్వరలక్ష్మి, రాజబాబు, రమా ప్రభ, అల్లు రామలింగయ్య, పొత్తిరంగారావు, మూర్యకాంతం, చాయాదేవి ముఖ్యప్రాత్రలను పోషిస్తున్నారు.

గుమ్మడి ఆగమనం :

'మీనా' లో గుమ్మడి నటించున్నట్టు మొదట్లో చెప్పారు, రమణయ్య. తర్వాత ఆ ప్రాత్రను ఎస్వరంగారావు ధరిస్తున్నట్టు ప్రతికా ప్రకటన యిచ్చారు, రమణయ్య. ఇప్పుడు గుమ్మడి ఆ భూమికను నిర్వహిస్తున్నట్టు రమణయ్య చెప్పారు.

అవ్వలాచార్య అదృష్టం!

'మీనా'లాంటి మంచి కథకు సంబంధ జలు నమకూర్చే అదృష్టం అవ్వలాచార్యకు లభించింది ఎన్నోలనుండో, ఎన్నో చిత్రాలకు తన కలం మహిమను అజ్ఞాతంగా చూపెట్టిన, బాంబముద్రాలకు (అవ్వలాచార్య) యిప్పటికీ తన ప్రతిభా సంపత్తిని తోచుకుంటూ వెళ్ళిడించే అవకాశం లభించింది.

అవ్వలాచార్య, పుత్రుడు రవయితం పట్టిలో చేరేలోకా దగ్గర్లోనే వుందని, 'ఇన్ స్పెక్టర్ భార్య' చిత్రం చూచినప్పుడు,

నంది వాణిశ్రీ
(చిత్రకారుడు శివవేణుమూర్తి)

అవ్వలాచార్య కథానికి ఎంతో వరుసువుందే తెలుసుకొన్నాను మనస్సులోని మాటను పాతకులకు అప్పడే తెలిపాను. నేను చెప్పిన 18 మాసాలక్లా, అవ్వలాచార్యకు యీ మహాదవకాశం లభించింది.

మరి రెండు చిత్రాలు!

అవ్వలాచార్య చేత మాటలను రాయించడానికి మరిద్దరు నిర్మాతలు సుముఖంగా వున్నారు ఒకరు కృష్ణకిశోర్ (ప్రాడక్షన్స్) అధినేత శేఖర్ బాబు మరొకరు చిత్రం (ప్రాడక్షన్స్) రంగారావు రెండు చిత్రాల్లోనూ క్షణ వాయకుడిగా నటిస్తారు

ఇకపై, అవ్వలాచార్య యితరులకు వహించడేటప్పుడు, రవయితగా తన పేరు కూడా వుండాలి అని కోరడం సమంజసం.

కృష్ణతో వాణిశ్రీ!

జంటగా నటించే కొత్త చిత్రాన్ని లక్ష్మి చిత్ర తంపెట్టారు. ఈ సంస్థను ఉయ్యూరు వాస్తవ్యులు స్థాపించారు. ఫియేటరు వుంది పిల్లకు ఈ సంస్థ ఒక సముజ్వల సాంఘికాన్ని నిర్మించబోతున్నారు 'ప్రేమనగర్' ఫేమ్ కె, ఎస్ ప్రకాశరావుగారిని దర్శకుడిగా పెట్టుకొన్నారు

'స్నేహబంధం'లో జమున, కృష్ణ వరక.

మరి ఏ ఇతర
పద్ధతిలోనూ మీ
మరుగు దొడ్డిని ఇంత
పరిశుభ్రంగా చేయలేరు.

**శానిట్రైమ్
రాత్రివేళ
కాద్దిగా
చల్లండి.**

అది వికృతమైన
మరకలను
మాయంచేస్తుంది.

కష్టపడనక్కర
లేకుండానే
అది మీ
మరుగుదొడ్డిని
తళతళలాడేటట్లు
చేస్తుంది.

అది మీ
కుటుంబ ఆరోగ్యానికి
రక్షణచేకూరుస్తుంది

బల్బారా
— సౌఖ్యమైన తీవ్రనానిక
అరు నాతన సాధనాలు
BALBARA బల్బారా అండ్ కంపెనీ (ప్రై.) లి.
43, నాగదాస్ చౌదూర్ రోడ్, బొంబాయి. 400 001.

CHAITRA-BLS 8 TEL

అటువలె గొల్లపూడిని రచయితగా చక్రవర్తిని సంగీత సారధిగా, కుదరవల్లిని కళాదర్శకునిగా నియమించడం జరిగింది. వానప్రస్థ దర్శకత్వాన్ని ప్రకాశరావుగారి కుమారుడు చిరంజీవి రాఘవేంద్రరావు నిర్వహిస్తారు.

శోభన్ తో చంద్రకళ !

జంటగా నటించే వర్ణచిత్రాన్ని కొముదీ పిక్చర్స్ నిర్మిస్తున్నారు కన్నడంలో బహుళ ప్రచారం పొంది 'నాగర్ కోత్' చిత్రాన్ని 'కోడెనాగు' పేరిట, నిర్మాత ఎం ఎన్ రెడ్డి భారీఎత్తున తయారుచేస్తున్నారు 'తానెల్లారుగారమ్మాయి' ఫేమ్ కె ఎన్ ప్రకాశరావు యీ చిత్రాన్ని డైరెక్టు చేస్తున్నారు.

ఈ చిత్రానికి ఆచార్య అతేయ మూలము, కొన్ని పాటలను వ్రాశారు ఆయన ఒక ముఖ్య భూమికను నిర్వహించడం యందులోని ప్రత్యేకత. కె ఎన్ ప్రసాద్ చాయాగ్రహణాన్ని పెండ్యాల సంగీతాన్ని నిర్వహిస్తున్నారు.

చంద్రగిరిలో షూటింగు :

'కోడెనాగు' చిత్రం షూటింగు జూన్

సినిమా

16 మంది చంద్రగిరి కొండల్లో పక్షం రోజులుపాటు జరిగింది ఈ పెడ్యూలుతో సగం చిత్రం పూర్తయినట్టు, అన్నారు నిర్మాత ఎం ఎన్ రెడ్డి.

గెస్టుగా జగ్గయ్య !

ఈ చిత్రంలో క్యారెక్టర్ నటుడు జగ్గయ్య గెస్టుపాత్రను పోషిస్తున్నారు ముఖ్య భూమికలను లక్ష్మి, రాజబాబు, సూర్యకాంతం, భూభిషి, అల్లు రామ లింగయ్య, ముక్కామల, శిర్మల, శ్రీరంజని ధరిస్తున్నారు విజయా పిక్చర్స్ విడుదల.

ఇద్దరూ పున్న చిత్రం !

విజయా పిక్చర్స్ విడుదలచేసే మురుగన్ (బదర్) వారి 'పుట్టినిల్లు - మెట్టినిల్లు' చిత్రం జూలై రెండవ వారంలో ఆంధ్ర ప్రేక్షకులను దర్శించబోతుంది ఈ చిత్రానికి వట్టు దర్శకత్వం.

పట్టు దర్శకత్వం !

గూర్చి తమిళపత్రికలు గొప్పగా వ్రాశాయి, 'పుగుండపేడు' చిత్రం విడుదలయినప్పుడు, ఆ కథయే యీ 'పుట్టినిల్లు మెట్టినిల్లు'

చిత్రం అందుకే ఆయన్నే డైరెక్టుగా పెట్టారు, తెలుగు ప్రతికికూడా, ఈ చిత్రానికి ఎన్ ఆర్ నంది మూలము, సత్యం సంగీతాన్ని, మారుతీరావు ఛాయాని నిర్వహించారు ఈ చిత్రంలో యిద్దరు హీరోలు వుండటం ఒక విశేషం.

కృష్ణ - నాగయ్య !

'పుట్టినిల్లు - మెట్టినిల్లు' చిత్రంలో కృష్ణ ధరించిన పాత్ర 'రక్తసంబంధం' లో నటరత్న పోషించిన దానితో సమానమైనది. గాఢంగా పెరిగిన చెల్లెలికోసం ఎలాంటి త్యాగానికయినా వెనుకాడని పాత్ర ఆయనది ఆయన తండ్రిగా నాగయ్య, చెల్లెలిగా లక్ష్మి నటించారు.

శోభన్ - సావిత్రి

'పుట్టినిల్లు - మెట్టినిల్లు' చిత్రంలో శోభన్ ధరించిన పాత్ర చాలా పురాతనమైనది లలితకోసం తాళికోట్ల దానిని కూడా విరమ్యించి తల్లిని మించిన దైవం యిలలేదు అని నిరూపించిన చక్కటిపాత్ర ఆయనది. ఆయన తల్లిగా సావిత్రి, చెల్లెలిగా చంద్రకళ నటించారు.

రాజబాబు ద్వీపాత్రాభినయం

ఈ చిత్రంలో రాజబాబు తండ్రి, కొడుకుగా ద్వీపాత్రాభినయం చేశాడు ఆయన పరుష రమావ్రభ నటించింది.

రాజబాబు ఒకపాత్ర నటించినప్పడే, ప్రేక్షకులు అతడికి బ్రహ్మరథం పడుతున్నారు ఇక, రెండు వేషాలు వేసినప్పుడు, ప్రజలు ఎంతగా అభిమానిస్తారో !

తమిళంలో చందర్ శాస్త్రి ఆడిన చిత్రం యిది పెంటమెంట్స్ అందరికీ ఒక్కటే గాబట్టి తెలుగులోకూడా విజయాన్ని పొందవచ్చు.

చంద్రకళ అలక

అందమైన అడవిల్ల అలక హానిని దంటే, ఎంతటి మగవాడైనా దాసాహం అవకతప్పుడు, అమెను దరిచేరి ముద్దు మాటలతో మురిపించక తప్పదు.

అన్యవాసుగబద్ధులైన భార్యభర్తల మధ్య దాచడాలు, దాపరికాలు వుండరాదు. కృష్ణ, చంద్రకళ ఆదర్శదంపతులుగా పది

'కనిపాదయి'తో చంద్రకళ, కృష్ణ

మందిచేత ప్రశంసించబడుతున్నాడు భార్య భర్తలు ఒకరిని విడిచి మరొకరు ఒకక్షణం అయినా వుండలేరు

ఆ దంపతులమధ్య కాస్తేపు మానం ఆరించింది చంద్రకళ కోపంపున్నట్టు కృష్ణ పసిగట్టాడు

'ఏదో మనసులో దాచుకుని బాధపడే బదులు, బైటపెట్టి మమ్మల్ని కాస్త నవ్వించకూడదూ,' అన్నాడు 'దాచుకునే అలవాటు మీకే,' అంది చంద్రకళ 'నాకా?' అని పెదవి చప్పరించాడు కృష్ణ 'కట్' అన్నారు దర్శకుడు ఎం ల్లికార్జునరావు ఈ దృశ్యం నవచిత్ర ప్రొడక్షన్స్ వారి 'పసి పృథ్వీ' చిత్రంలో కనిపిస్తుంది,

ప్రేమించి పెండ్లాడిన భార్యకోసం, ఏమైనా చెయ్యగల డాక్టర్ వేణు, మగ జాతికే ఒక మకుటం ఆ పాత్రను కృష్ణ గొప్పగా పోషించాడు. ఆయన భార్య రాధగా చంద్రకళ చక్కగా ఎటించింది ఈ చిత్రం నవయుగద్వారా విడుదలవుతుంది

శేఖర విజయం!

'శారద' విజయంతో, జోతీ శేఖర్ జాబుకు మహర్షి ప్రారంభమైంది అనే చెప్పాలి ఈ చిత్రానికి ఎక్కువ డబ్బు యివ్వడానికి ముందుకుచ్చిన మనిషి శేఖర్ బాబు, ఇప్పుడు అతడొచ్చించిన దాన్ని చూచి అమాయ వడితే ఎలా?

ఆయనొక కథ వ్రాయడం జరిగింది పేరు 'మమత' కృష్ణకిశోర్ ప్రొడక్షన్స్ పేరిట ఆ కథను చలన చిత్రంగా విర్మించారు, జమున ముఖ్యపాత్రను పోషించిన యీ చిత్రానికి ఏ చంద్రశేఖరరెడ్డి దర్శకుడు మూలను పనిపెట్టి, సంగీతాన్ని మహదేవన్ పనుకూర్చారు. కృష్ణ కథ వాయుకుడు,

జమున గన్నకల!

'మమత' నాయిక జమునకు కలనచ్చింది ఆ కలలోకి కథానాయకుడు వచ్చాడు అత గాడ్చి చూచి, పరవశం చెందింది తియ్యని వెన్నెలరేయి అనిపించింది

'ఎన్నడూ నేను నేనే, మళ్ళీ నువ్వే! నేటినుంచి నువ్వే నేను, నేనే నువ్వు!' అంటూ కలవరించుకొంది. ఈ పాటను

ఆచార్య ఆశ్రయ గ్రాశారు సుశీల, రామ కృష్ణ పాడారు ఈ స్వన్న దృశ్యాన్ని కొద్దే కనాలో చిత్రీకరించడం జరిగింది, ఈ చిత్రానికి జి కె రాము ఛాయాగ్రాహకుడు. జోతీద్వారా విడుదలయ్యే ద్వితీయ చిత్రం యిది, డిస్ట్రిబ్యూషన్ ఆఫీసు పునరుద్ధరించబడిన తర్వాత

భవానీ ఆర్ట్ పిక్చర్స్!

అనే చిత్ర నిర్మాణ సంస్థను హైద్రాబాదుకు చెందిన పి నాగభూషణం స్థాపించారు వీరికా పనుస్యాత్మక సాంఘిక కథను ఎన్నుకొన్నారు విప్లవ రచయిత మోదుకూరి జాన్సన్ చేత మూట ను వ్రాయుస్తూ న్నారు సంగీతానికి సత్యాన్ని పెట్టుకొన్నారు ఇక దర్శకత్వం అంటారా? 'మానవుడు - దానవుడు, ఇల్లు ఇల్లాలు, బడివంతులు' చిత్రాల విజేతఅయిన పి చంద్రశేఖరరెడ్డికి యిచ్చారు

అశోక్ కుమార్ గా

ఎస్వీఆర్!

'ఎక్స్ ప్రియ 203' హిందీ చిత్రంలో అశోక్ కుమార్ ధరించిన పాత్రను తెలుగులో ఎస్వీఆర్ గారావుకు యిచ్చారు వల్లవి

ప్రొడక్షన్స్ అధినేత ఆనందబాబుగారు. తెలుగుకూడా ఈ స్వీమన్ కలర్ లో నిర్మించబడుతుంది

ప్రాజెక్ట్ పాత్రలో నాగభూషణం!

అదే చిత్రంలో ప్రాజెక్ట్ వేసినవేషాన్ని, తెలుగులో నాగభూషణం చేత వేయిస్తున్నారు, నిర్మాత ఈ చిత్రానికి భమిడిపాటి రచయిత

రాజేంద్ర ప్రసాద్!

'దసరాబుల్ గాడు, బంగారుబాబు' చిత్రా అను మూచిన ప్రేక్షకులందరూ జగవతి అధినేత శర్మకన్యాన్ని గొప్పగా చెప్పారు ఆయనే యీ చిత్రాన్ని డైరెక్ట్ చేస్తున్నారు శోభన్ - లక్ష్మి!

అద్యంతం హా సాదును కలిగించే 'ఎక్స్ ప్రియ 203' చిత్రంలో నాయకీ, నాయకులుగా లక్ష్మి, శోభన్ నటిస్తున్నారు ఈ చిత్రానికి వెంకటరత్నం ఛాయాను, కృష్ణారావు కళను, మహదేవన్ సంగీతాన్ని, సడీవి కూర్పును నిర్వహిస్తారు

హిందీలో అఖండ విజయాన్ని సాదించిన 'ఎక్స్ ప్రియ 203'ని, ఎవ్వరు తీసినా, ఏ భాషలో వచ్చినా, ప్రేక్షకులకు అనవర మానసాల్లాసాన్ని కలిగించే కథాంశం గొప్ప యువనందువల్ల, విజయం తథ్యం.

'వల్లెటూరిబావ' లక్ష్మి. దాగేకర్తరావు.

మానవుడు—దానవుడు

తెలుగునాట బ్యాంక్ వేల్పు సంపాదించి, జగనతి పిక్చర్స్ కి తమిళనాటకూడా పేరు, ప్రఖ్యాతులు తెచ్చేసిధంగా 'మానవుడు - దానవుడు' తమిళం త్రం తయారైంది.

తెలుగు తమిళ చిత్రాలను చూచిన ఒక జర్నలిస్టు అన్నాడు తెలుగుకి తమిళానికి ఎంతో భేదం వుంది, తెలుగుకన్నా తమిళం మిన్నగా నిర్మించబడింది. శివాజీగణేశన్ అద్భుతంగా నటించారు. 'షాపుకారు' జానకి ప్రేక్షకులచేత కన్నీరు కార్చి చే విధంగా నటించింది. డైరెక్టర్ 'ఏ'ఎన్. ఈ చిత్రం మినిమమ్ 175 రోజులు ప్రదర్శించ బడుతుంది. ప్రేమ్నాగర్ తర్వాత శివాజీ అద్వితీయంగా నటించిన చిత్రం యిది.' ఇలాంటి మాటలే చిత్రాన్ని చూచిన ప్రతివాడూ అంటున్నారు. జూలై 14 న విడుదల.

నవలా చిత్ర నిర్మాత!

ప్రసిద్ధ తెలుగు నవలలను, చలన చిత్రంగా నిర్మించి, ప్రజల మెచ్చుతు పొంది నిర్మాతగా సురేష్ అధినేత రామా నాయుడు గారిని పేర్కొనవచ్చు.

ఆయన నిర్మించిన 'ప్రేమచూర్, జీవన తరంగాలు' ఎంతటి విజయాన్ని సాధించాయో ప్రేక్షకులకు తెలియవది కాదు. 'ప్రేమచూర్' కావ్యాన్ని తెలుగు వాళ్లకు మూతమే పరిమితం చెయ్యకుండా తమిళ, హిందీ వాళ్లకుకూడా చదువరిగా రామా నాయుడు అభినందనియుడు. 'జీవన తరంగాలు' తమిళంలో నిర్మించబడుతుంది. మధుసూదనరావుగారి స్త్రీ...

తెలుగు నవలయొక్క మజాను ప్రేక్షకులకు మొట్టమొదట తెలియజేసిన వ్యక్తి దుక్కిపాటి మధుసూదనరావుగారు. ఆయన నిర్మించిన 'చాక్లర్ చక్రవర్తి, విచిత్ర బంధం' మరపురాని మధుర కావ్యాలుగా నిలిచియుంటాయి. ఆయన దగ్గర మరొక మహత్తరమైన నవల వుంది. ఆ నవలపేరు 'సెక్రటరీ', యద్దనపూడి సుబ్బరాజుగారి వ్రాసిన నవల లన్నిటిలోకి ఎక్కువ ప్రచారం, పాఠకుల ఆదరం పొందినది 'సెక్రటరీ' అంటే తప్ప లేదనుకుంటా.

'శ్రీ దుక్కిపాటి మధుసూదనరావు ఆనన

లను యిస్తే, సురేష్ మూవీస్ ఈస్ట్ మన్ కలర్ లో తీయడం జరుగుతుంది.' అన్నారు రామా నాయుడు.

నాగేశ్వరరావు. వాణిశ్రీ!

'సెక్రటరీ' చదువుతున్నప్పుడు, రచయిత నాగేశ్వరరావు, వాణిశ్రీని మనస్సులో పెట్టుకుని వ్రాసినదా అన్నభావం పాటకులకు జనిస్తుంది. రామా నాయుడు తీయనున్న చిత్రంలో పాఠకులకు ఊహించుకునే, నాగేశ్వరరావు, వాణిశ్రీల చేతనే పాత్రలను వేయిస్తాడు. ఆచార్య ఆత్రేయ యీచిత్రానికి రచయితగా బాధ్యతను స్వీకరించారు.

ఖైదీ బాబాయ్!

శ్రీ బాలాజీ చిత్ర ఈస్ట్ మన్ కలర్ లో నిర్మించిన చిత్రానికి యీ పేరు పెట్టడం జరిగింది. ఈ పేరు నాలుగు మాసాలక్రితం నేనే వ్రాశాను. అప్పుడు కొందరికి కష్టం కలిగింది. 'ఎరివర్సెస్' గా పత్రికా ప్రకటన యివ్వడం జరిగింది. ఏవరక, నేను వ్రాసిన పేరునే స్థిరపరచడం జరిగింది. ఎడిటరు టి. కృష్ణ దర్శకత్వం నెరిపి యీ చిత్రంలో శోభన్, షాపుకారు జానకి, వాణిశ్రీ, జగ్గయ్య ముఖ్యపాత్రధారులు. ఈ చిత్రానికి 'దు'తో ప్రారంభమయ్యే ఒక హిందీ చిత్రం మూం... లక్ష్మి విడుదల.

సంసారం—సాగరం

'తాత—మనవడు' చిత్రం ఆసాదారణ విజయాన్ని సాధించింది. ప్రతాప్ ఆర్ట్స్ ప్రొడక్షన్స్ కి ప్రజల్లో విలువ పెరిగింది. క్రైం చిత్ర నిర్మాత రాఘవకి ప్యా మి లీ సబ్జెక్ట్ నిర్మాత అన్న పేరు వచ్చింది. ఆయనతోబాటు కథకుడు, దర్శకుడు అయిన దాసరి వారాయణరావుకు పేరు, ప్రఖ్యాతులు లభించాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యకేంద్రాలయిన హైదరాబాద్ విజయవాడ, తిరుపతి నగరాల్లో శత దినోత్సవ సందర్భం బ్రహ్మాండంగా జరిగింది.

ప్రతాప్ ఆర్ట్స్ ప్రొడక్షన్స్ వారి రెండవ చిత్రం 'సంసారం—సాగరం' కథను నేను వినడం జరిగింది. కథకుడు దాసరి చిత్రం లోని సంఘటనలను, సన్నివేశాలను చెప్పుతున్నప్పుడే, గుండెలు కదిలాయి. కళ్లు చెమ్మిగిల్లాయి. 'తాత—మనవడు'కన్నా వంద రెట్లు మిన్నగావున్న కథ 'సంసారం—

సాగరం' అనిపించింది. ఈ చిత్రానికి సినిమా అనుకరణ మాటల రచన + దర్శకత్వ నిర్వహణమకూడా వారాయణరావు చేపట్టారు.

వెరై టీ వేపాలు!

'సంసారం—సాగరం'లో ఎస్వీరంగారావు, గుమ్మడిగాడ్లవి వెరై టీ వేపాలు. కాబూలీ వాలాగా రంగారావు, పెండ్లిని నిరిసిందే మనిషిగా గుమ్మడి నటిస్తున్నారు. ముఖ్య, పాత్రలను జయంతి, శుభ, రాజజాబు, స్యానారాయణ, అల్లు రామలింగయ్య. మంజుల పోషిస్తారు. రమేష్ సంగీతసాధి జూలై 20 నుండి షూటింగు. తారకరామ విడుదల.

నలుగురు గొప్పవాళ్లు!

ప్రజల్లో మార్పు కనిపిస్తూ వుంది. మంచి చిత్రాలేమిటి? కానివేమిటి? అని నిర్ణయించుకుంటున్నారు మన ప్రేక్షకులు. మంచివాటికి మాత్రమే వెడుతున్నారు. పెద్దతారలను చూచి, మోజువడి సినిమాకు పోయే రోజులు పోయాయి.

ఈ ఏడు, మన ప్రజలు నలుగురిని గొప్పవాళ్లుగా నిర్ణయించారు. ఆ నలుగురు ఎవరంటే? 'ఇల్లు—ఇల్లులు' దర్శకుడు పి. చంద్రశేఖరరెడ్డి, 'తాత—మనవడు' నిర్దేశకుడు దాసరి వారాయణరావు, 'జీవన తరంగాలు' డైరెక్టరు తాతినేని రమారావు, 'శారద' దర్శకుడు కె. విశ్వనాథ్. ఈ నలుగురూ ఆయా చిత్రదర్శకత్వంలో ఎంత కృషినిపారో ప్రేక్షకులకు తెలిసింది. నాలుగు కథలూ నావల్లివున్నవే. నాలుగు చిత్రాలకు దర్శకులు తీసుకున్న శ్రద్ధ, ఆసక్తి సామాన్య ప్రేక్షకుడికికూడా అర్థమైంది.

'ప్రజావాక్కు బ్రహ్మవాక్కు', అంటారు. వారిచ్చిన వాక్కును పదికాలాలపాటు దక్కించుకోవలసిన బాధ్యత నలుగురిపై వుంది; మార్కెట్టు వచ్చిందిగా అని, ప్రతి దానిని అంగీకరిస్తే, ఏ ఒక్కదానిపైన దృష్టిని కేంద్రీకరించలేక, పరాజయం, ప్రజాశాసనం పొందవలసి వస్తుంది. ఈ నలుగురూ 'నిలబడి నిట్లెత్తాగే మనస్తత్వం గొన్న వాళ్లే.'

—శ్రీనివాస్

నూర్యుడు కూడ ఉదయిస్తాడు...

ప్రత్యేక నగరమైన దావణగేరి ఖైరూర్ యొక్క ప్రతి
మంత్రము—నంది వృషభము ఖైరూర్ ధర్మము

నలుబది సంవత్సరాల క్రితం, భావనానికి తెలివితే
స్వ!! ధర్మ ప్రవక్త హనుమంతప్ప దావణగేరి
కాటన్ మిల్లలను ప్రారంభించారు.

ఈ నాడు, మైసూరులో ప్రఖ్యాతిగాంచిన మిల్లలలో
ఇది ఒకటి. నాణ్యమైన బట్టలను ఉత్పత్తి చేయుట,
ఇండియా అంతటా అమ్మబడుట మరియు ఎగుమతి
చేయుటకు, అనేక వేల మందికి తాళదాయకమైన
ఉపాధి కల్పన చేయుచున్నది.

దావణగేరి

బట్టలు

ఒక దావణగేరి కాటన్ మిల్స్ లిమిటెడ్

—సాంప్రదాయముగా పనుకానికి సాంప్రదించును సమకూర్చును!

Thomas/DCM/84/TL

సిమి బ్యూటీ బులెటిన్

శ్రీ క

అందానికి చిట్కాలు

అందాల తార సిమి అందానికి, పాషన్ కి తగిన చిట్కాలు తెలుపుతుంది. వ్యక్తిగత మరియు ప్రశ్నలకి సమాధానాలు ఇవ్వలేనవి తెలుపటానికి ఆమె చింతిస్తోంది! పాఠాభిజానంగా అందరికీ ఉపయోగంగా ఉండే ప్రశ్నలనే 'SIMI'S BEAUTY BULLETIN, Post Bag No. 7117, BOMBAY 400014 కి పంపవచ్చు.

ప్ర: నా శరీరం అంతంతకు నల్ల బడుతున్నది. బహుశా నేను స్కిమ్మింగ్ చేసి నీళ్లు పుచ్చనివి కావడంవల్లనేమో అని నా అనుమానం. నా శరీరం రంగు కాంతివంశం కావాలంటే నేనేం చెయ్యాలి?

జ: సిమ్మింగ్ నీళ్లు ఉచ్చనివి అని మీకుతోస్తే—1. వెంటనే వేస్టిల్స్ స్నానం గాని షవర్ బాత్ గాని చెయ్యండి 2. లవ్ లిప్ ఎక్కువగావున్న క్రీమ్ ని, లోషన్ ని శరీరానికి పట్టించినా శరీరం రంగు బాగుంటుంది.

ప్ర: నేను కళ్లజోడు ధరిస్తాను. కానీ, షష్టముండదు. ముఖానికి బాగావుండే ప్రేములని వేటినయినా మీరు చెప్పగలరా? కాంటాక్టు లెన్సులు నా కళ్ళకి పడవు.

జ: ఏ ముఖానికి సరివడా ప్రేములు ఆ ముఖానికి వాడాలి. ఇప్పుడు చాలాకాలం ప్రేములు ముచ్చటయ్యాయి. మరో ముఖ్యమైన విషయం ఏమిటంటే మీ హెయిర్ స్టయిల్ కూడా బాగా కుదరాలి. మీ హెయిర్ డ్రెస్టర్ దగ్గరికి వెళ్ళిప్పుడు మీ కళ్లజోడు కూడా తీసుకువెళ్ళండి. అప్పుడు వాళ్లు చక్కగా హెయిర్ డ్రెస్టింగ్ చేస్తారు.

ప్ర: నా ముక్కు చాలా పెద్దది. చిన్నది కావడానికి ఏమైనా పద్ధతి ఉందా! ఖరీదయిన కాస్మెటిక్ సర్జరీ చేయించుకోలేను.

జ: రెండు షేడ్స్ వున్నాయి. వాటితో మేకు చేస్తే సరిపోతుంది. మరి పాడవుగా

వుండే ముక్కు కంటే—మధ్యభాగానికి క్రింద కొంచెం డార్క్ షేడ్ వస్తే బుట్ట చెయ్యండి. ముక్కు పెద్దదిగావుంటే ప్రక్కం షేడ్స్ డార్క్ చెయ్యాలి.

ప్ర: నా పళ్లు ఎత్తుగా దూరం దూరంగా వుంటాయి. నవ్వుతే బాగుండదు గనక నా పళ్లని అసవ్యించుకుంటాను. తీగలు బిగించడం నాకు ఇష్టముండదు. తొందరగా జవాబివ్వండి.

జ: మీ డెంటిస్టు దగ్గరికి వెళ్లి చూడండి, ఫాలింను పూర్తి చెయ్యడానికి అతిదు కొన్ని 'కేప్స్' ఇవ్వచ్చు.

ప్ర: నా కళ్ల చూపు తక్కువ. ఆడ పిల్లల్లాగా అడ్డాలు మేమకోవడం ఇష్టముండదు. ఒకవేళ నేను వేసుకునే అడ్డాలు నీలం, పూదా రంగుల్లోవుంటే అవి కళ్లకి

అవకారం చేస్తాయా? టెలివిజన్ మాస్ట్రు వున్నాడుగాని, బ్లాక్ బోర్డు మాస్ట్రు వున్నాడగాని ఈ అడ్డాలవల్ల హాని కలుగుతుందా?

జ: రంగు తక్కువగావున్న అడ్డాలవల్ల హానివుండదు. కాంటాక్టు లెన్స్ గురించి ఎప్పుడూ వివరేదా? అడ్డాలు వుపయోగించడం ఇష్టం లేకపోతే వాటిని బ్రయ్ చెయ్యండి.

ప్ర: నాకు పదిహేనేళ్లు. నా సమస్య ఏమిటి అంటే—నా శరీరమంతటికంటే తుంటిభాగం పెద్దది. దాన్ని తగ్గించవచ్చా?

జ: ఎక్సర్ సైజ్ చెయ్యండి. నేలమీద వెల్లికితలా వడుకోండి. చేతులు శరీరానికి అంటిపెట్టుకునేలా చావండి. అటూ ఇటూ ఒక యాభై సార్లు రోజూ దొర్లు తూ వుండండి. రోజూ రోజూకీ అయిదుసార్లు చావ్వన పాచ్చిమూవుంటే కొద్దిరోజుల్లోనే మీకు గుణం కనిపిస్తుంది.

ప్ర: నేను పదిహేనేళ్ల కుర్రాణ్ణి నా చాలి అడవాళ్ల చాలిలా వుంటుంది. పెద్ద ఎక్సర్ సైజ్ లేకుండా ఈ సమస్య తీరే విధం వుందా?

జ: పెద్ద ఎక్సర్ సైజ్ జలేకుండా ఈ పెద్ద సమస్య తీరాలా? మీ బద్దకమే ఇలా తయారవుడానికి కారణం మరి వివరీతంగా వుంటే ప్లాస్టిక్ సర్జన్ గారి దగ్గరికి పరుగెత్తడం మంచిది. ఇదే మీకు సులువైన మార్గం. ●

స్త్రీవస్త్ర మగవాడివస్త్ర తతఃభావం—
వా మాటకు విదురు లేదనేర్పం దొడ్డవు
తూంది. అలా నిర్దాక్షిణ్యంగా—అడవుల
పాలు చేసి—అశ్వమేధ యాగావంతరం—అవ—
కుశుల్కిమాసి, పుత్రకాంక్షతో మరలా
సీతను చేబట్టబూనటం మగవాడిలో
అంతర్ధీనంగా వున్నదారుణమైన స్వార్థానికి
మచ్చుతునక.

మగవాడికి కావాల్సినది కీర్తికాంక్ష—
స్వసుఖం—నంతానాభివృద్ధి—అందుకు
అలంబనమాత్రమే స్త్రీ—అంతకన్నా
మగవారి పూర్వయంతో ఆమెకు స్థానం

లేదు—గౌరవం అనలేదు; అందుకల్లానే—
సీతాదేవి అంతటి మహావీరవ్రతకూడా,
శ్రీరాముడి స్వార్థాన్ని—అపొన్న సహించలేక—
అవమాన భరితమైన మహాదుఃఖంతో
రసాతలానికి వెళ్లిపోయింది. అనాటినుండి—
ఈనాటివరకు—పురుషుడిచేతిలోపంచితురాలై
బాధాకరమైన జీవితాన్నే గడుపుతోంది
స్త్రీ—ఈ స్త్రీ మన్యంతటి వికృష్ట
రాలివి? ఇంత హేయమైన జన్మ సీతకు
రిచ్చా. విన్నిలా బ్రతకన్న శాపించే అధి
కారం ఎవరికున్నది? ఇంత బడప్రాయంగా
బ్రతకటమెందుకు? ఎవరికోసం? అంటు

లేని వ్రతాలు మనమృతి శత్రుకల్లోలం
చేస్తూ—జరిపితపు హోరు గుండెల్ని
వ్రయ్యలు చేస్తుంటే—అగని కప్పిరు
చెక్కిళ్ళు తడిపివేయగా, ఇక ఎవరేక లేని
మేడమీరకు వెళ్లింది శిరి.

మెదడంతా కుళ్ళబొడిచినట్టు—బాధగా—
బరువుగా వున్నది.

గుండెల్లో పిచ్చి ఆరాటం—ఏమిత్తోచని
పీడితీలో కాస్తేపు అటు ఇటు తిరిగివచ్చి
రేడియోదగ్గర కూర్చుని ఆన్ చేసింది.
ఏదో స్టేషనునుండి నాటకమేదో ప్రసార
మవుతుంది.

'మనవారి, ఏకైకత' పాఠ్యం లేనే లేదు?

'మనవారి' కనక వేణ! చెయ్యాలివే
అయితే - కన్ను గీటనరికి పాఠ్యభాష
దయనానాది వదిలే నాడటే చెలి...
తెలి ఈ బాధను పైసలేనే చెలి-వాస్తవికి
తప్పు గూర్చి పుణ్యం కట్టుకోవే' టక్కున
పైసలే మార్చింది శిరి.

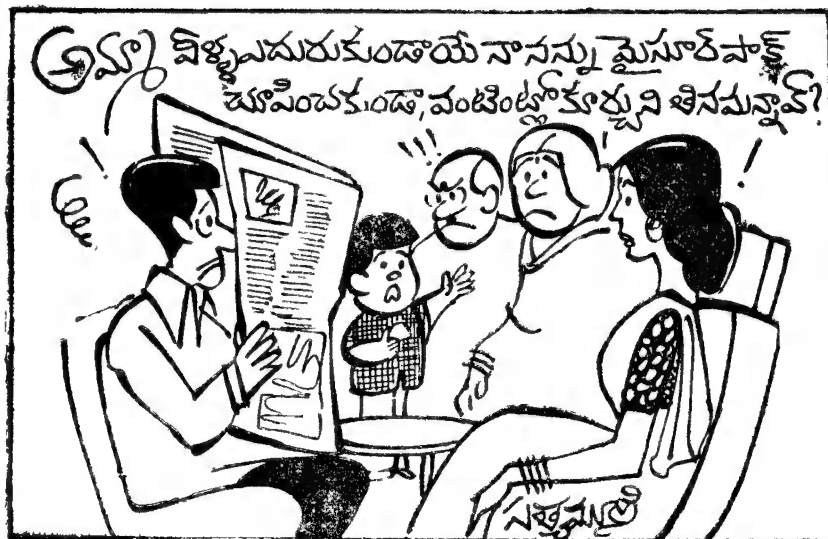
'వచ్చు' విడనాడి దయమాలిపోయితివి
గాని నీవు సుఖవడము పోన్చి
(ఇప్పు కన్నీళ్లు కౌగిల్చి ముక్కు
మరచి చేరుకొను మావలిగట్టు
నీవు లేవంతమాత్రాన గుండె పగిలి
ఒక్కసారిగ మరణించవోదు
లిమ్మ రలపోసుకొనుచు శ్రుణ్ణ
మరణము పొందెదను నేను'
(అరుద్ర)

మిలో పైసలమండి మరో బాధా పూరిత
మైన ప్రీ కంఠం.
విండున్న శిరి కన్నుల్లో చివ్వున కన్నీరు
తిరిగింది. వివరక రేడియో ఆన్ చేసింది.
తిక్కా మాసినా మగవారివంచన - అడ
దారి పూదయ హెష...భగవాన్ - ఏమిటి
బాధ? విండుకీలతుకు. శ్రుణ్ణము
మరిణిస్తూ-ఇలా విక్రవ్వంగా బ్రతక్క
పోతేనే? లేచివెళ్ళి మంచంమీద వరున్నది.
కాని వేదాపూరితమైన ఆలోచనలు ఆమెను
విడలేదు.

చరితార్థాలు

మగవారంటే, ఏదో కసి-తనస్థితివల్ల
జాలి-సమాజవ్యవస్థ అంటే ఆనాహం
ఆమెను వైరెత్తిస్తున్నాయి. ప్రీ జాతి
ఒక్కసారి నశించిపోయి పురుషులు-తల్లి-
భార్య - సోదరిలేకుండా అంతుంటే -
ఆక్రశించిపోవాలి-అప్పుడుగాని ప్రీ వియన
పురుషుడికి తెలిసిరాదు, అన్న పిచ్చికోరిక-
వలెకారేచ్చ. ఆమెలో అణుణువురా కల్లో
లితం చేస్తుంటే దారితప్పిన మనస్సు-
అనివేకపు నిర్ణయానికి పురికోల్పింది.
తెల్లనారిన తరువాత ఏడుంటుకు-
మేమీద గదులు తడవటానికి వచ్చిన
వసీల్ల రాజి, శిరి గదితలుపులు ఇంకా
చేసేవుండటంతో 'ఇయ్యార ఆమ్మాయి
గోరు ఇంకా లేవలేదే' అనుకుంటూ - చేర
వేసేవున్న తలపునెట్టి రోవలకు అడుగు
పెట్టినదల్లా-శిరి వరున్న వాలకం మాసి
చెదిరిపోయింది. ఒకకాలు చేయి మంచం
మీదనుండి వేలాడుతున్నాయి. జాబ్బంతా
చెదిరి వీలైన వరుచుకున్నది. దగ్గరకు రావ
టానికి రాజీకి భయంవేసి వాలగంధల్లో
క్రిందికి వరుగెత్తి
'అమ్మగారూ-శిరమ్మగారు ఎట్లానో
వున్నారు. మీరు బేగి రాండమ్మా' ఇంగురుగా
చెప్పింది. ఇందిర చేతిలోపని వదిలి మేడ
మీదకు పరిగెత్తింది. శిరి వదుకున్న వాలకం

మాస్ట్రో ఆమెకూ భయం వేసింది. దగ్గర
కొచ్చి
'అమ్మ-శిరి ఇలా వదుకున్నా వేమ్మా'
తట్టిలేసింది. శిరి కదలలేదు. ఏము తప్పితే
అటు వేలాడిపోతుంది. ఇందిర గుండె
గుబ్బిల్లుమప్పుది.
'ఏమండీ! కొంచెమునిగింది! తొంద
రగా రండి! ఒసే రాజీ ఆయ్యగార్నిపిలవ్వే'
ఇందిర దాదాపు ఏడుపు గొంతుతో పిచ్చిగా
కేక పెట్టింది. తెల్లం రుజాము అయిదు
గంటలకు కాంపునుండి వచ్చిన రుణ
ఆ వ్యధే కాస్త వెమ్మనాల్చుకున్నాడు.
ఇందిర కేకలకు వులిక్కిపడిలేచి జారిపో
తున్న అంగీ పైకిలాగి కట్టుకుంటూ-
మేడమీదకు పరిగెట్టెడు.
'ఏమిటి? ఏమైంది?' శిరి దగ్గరకొస్తూ
అన్నాడు, ఇందిరకు నోటమాట పెగిలి
రావటం లేదు.
'ఏమో! రాత్రి మామూలుగా వేభోజనం
చేసి పైకి వచ్చింది. ఇప్పుడు మాస్ట్రో
యిలా వున్నది.'
శిరిని కదిపి చూశాడు. చలనంలేదు
పూసిపీటిన్నన్న జాడైనాలేదు. శ్రుణ్ణ అతడి
బుర్ర పనిచేయలేదు. పిచ్చిగా చుట్టూ
చూశాడు, టేబుల్ మూలగావుపు భాళి
సీసామీద అతని దృష్టిపడి నరిగి తీశాడు.
నిద్రమాత్రం సీసా అది. అందులో రెండు
మాత్రలు ఎగిరి వున్నాయి
'అయ్యో వింతమని చేశావు శిరి!'
ఇందిర పైటచెం గు నోట్లో కుక్కు
కున్నది.
రమణ కిందికి పరిగెత్తి ఫోన్ అందు
కున్నాడు.
'ఏమిటి-ఏమిటి?' అవకలమండి రామ
రాధంగారి గొంతు
రమణుడు వెలుకుపుట్టి మాబిరావటం
లేను.
'మా శిరి ... నిద్రమాత్రలు ... మీరు
శ్వరగా రండి' అన్నవ్వస్తూ ఆస్తాడు
పావుగంటలో డాక్టరు రామరాధంగారి
కారు వాకిట్లో ఆరింది.
శిరి చేయందుకుని వెళ్ళి చూస్తున్న
రామరాధంగారి కనుబొమలు ముడిపడ్డాయి.
కళ్ళ మూసుకోచి ఆలోచిస్తూ చేయవదిలి -
వార్డు చూశాడు. ఎక్కడో స్త్రీగా కొమ్మ
కుంటూ - పైల్తు అందినట్టు వున్నది.

అయిన మోములో ఆకారేఖలు చిన్న మువ్వాలు.

‘పరవాలేదు — ఏ తెల్లవారజామునో మాత్రలు మింగినట్లున్నది. త్వరగా ఆవు త్రికి తీసుకెళ్ళటం మంచిది. పదండి’ అని వారికి ధైర్యం చెప్పి — వారి కార్లోనే వాళ్ళింటికి చేర్చారు వెంటనే...

డాక్టర్లు గుసగుసలు — వర్షాల వరుగులు — ఆ క్షిప్ర సీతలెందర్లు. ఏవో ముందువాసన ... ఎవరెవరో తెల్లకోట్లు వాయు గదిలోకి వెళ్తున్నారు వస్తున్నారు అంతా కలలోలాగా వున్నది రమణక.

నగం స్వప్నాలేనట్లుగా వరండలో బల్ల మీద కూలబడ్డాడు. ఇందిరమీ అలానే వున్నది. తను వెళ్ళుచు కొత్తగా అత్తదారింటికి వచ్చేసరికి, శిరిష్ పదివేలపిల్ల — బొద్దుగా ముద్దుగావున్న ఆ పిల్లని నిముషం వదిలేది కాదు తను. లాపిసి — బుచ్చిటి — జోలలాడి — దాదాపు తన చేతులమీదునే శిరిసి పెంచింది. అందుకే శిరిసట్ల తనకు ప్రత్యేకమైన అభిమానం. అది మిగతా ఆడబిడ్డలకంటే టోటికోడవుకు కూడా ఈర్ష్యగా వుండేది. అయినా తన పెట్టింతుకునేది కాదు. పుట్టింటినుండి వెళ్ళినప్పుడల్లా శిరికి దిన్నే కానుకలు కొని తీసుకెళ్ళేది ఆ చిన్నారికి కన్నుల్లో మెరిసే సంతోషం చూస్తే తనకెంతో శ్రద్ధగా వుండేది.

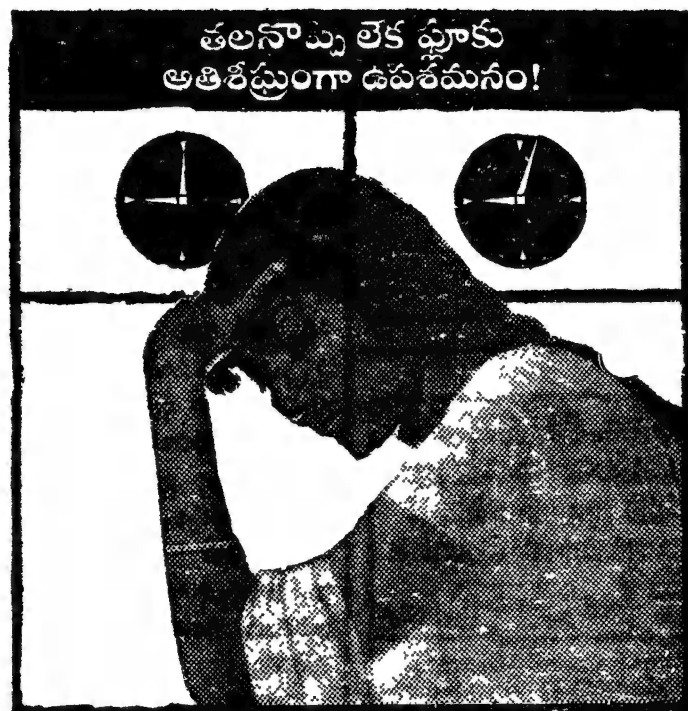
అమ్మా — నన్నలేని ఆ అమ్మాయిబట్ట ఇప్పుడు భిక్షాసం వేయింతలు పెరిగింది. దిక్కుదూరాము, వదిరా — ఆడబిడ్డలల్లే మాటిమాటలనుకోటం దెప్పుకోటం ఏరుగరు. ఆస్తాపేహతులలేనో — అక్కా — చెల్లెళ్ళుకలెనో వుండేవారు. తన శిరికన్నా మిన్నగా చూచేది శిరిని. ఏరగనివా — ‘నీ పెళ్ళి అమ్మాయా!’ అని శిరిని గురించి అడిగేవారు.

రాజాతో కూడని అతిపరిచయం పెంచుకున్నది తెల్లనప్పుడు కూడా శిరిని కరివెం మాటలని నొప్పించలేదు. మెల్లగా పేపీతురులువలె మున్ను చొప్పుకోకుండా నచ్చవెప్పమంటే అయినా శిరి ఇంత వని చెప్తుందనుకోలేదు. ఇటీవల ఆమె మానసికంగా బాధ వెంటున్నట్లు తను కనిపెట్టింది. రాజా-ఆమె పోట్లాడుకున్నారెమో-అది ఒకండుకు మంచిదే — కులం

MFGRS. PHARMA-MEDICO-INDIA PVT. LTD. BOMBAY-40-110

- విజంట్లు. (1) ఏక సార్లు ఎప్రమిడైట్ తీసుకోవాలి, రోమాలయణ ఏది, నిజయూదా-1 (అం.ప్ర.)
(2) పారాక్వెటెడ్రు (హైడ్రాలాడ్),
కండవ్యుమి రోడ్, మల్టన్ బజార్, హైదరాబాదు (అం.ప్ర.)

తలనొప్పి లేక పూర్తి అతిశయంగా ఉపశమనం!

శాలోఫెన్ బాధానివారిణి మాత్రలు

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్ నాగ కర్నూలు

శాలోఫెన్ తలనొప్పి, పూ, వంటనొప్పి, ఒళ్లు వొప్పలకు అతి నిశ్చయంగా, శీఘ్రంగా ఉపశమనం కలిగిస్తుంది. ఇది నిద్రపాటుకరమైనది. శాలోఫెన్ డాక్టర్లు పిఠాచసులేపే పట్టువైన ప్రక్రియ కలిగియుంది.

తెల్ల వెంట్రుకలుండవ
 పాగడల మాకు ఇవ్వలేదు. కానీ మా "క్వేట్ రంజన్" యుర్రేడ్ కి పెం పెట్ ఆయిల్ తెల్ల వెంట్రుకలను నల్లగా మార్చును. మొదట తెల్ల వెంట్రుకల నల్లనిగా మార్చి, అటుపై నల్లని వెంట్రుకలే వచ్చును. ఈ ఆయిల్ జ్ఞాపకశక్తి కలిగి ఉన్న వ్యక్తులను, లాభంపొందినవారు 1000 పైగా మాకు ప్రాసెస్ అయ్యారు. లాభంలేకున్న డబ్బు వాసను. ధర రూ. 10/-
 Prem Trading Co. (V.N.)
 P.O. Katri Sarai (Gaya)

దేహపుష్టికి ఆరోగ్యానికి
 ఘడిత-డి.గి.హి.హి.హి.హి.హి.హి.
బీవామృతం
 దీని మంచి ప్రసిద్ధి గాంచినది
ఆయుర్వేదాశ్రమం
 బీవామృతం
 ఎడ్రాసు-17.

35 సం. అనుభవం
 వీరి బీజము బుడ్లు బీజములు
 మొదలగు వ్యాధులకు ఆసురెషన్
 తీసుకొని గౌరవంగా బాగుచేయబడును
రేణుకా ఆసురెషన్
 గౌరీగూడ నీలం బసదిపో ఎదుట,
 కామిమందిర లోకం, హైదరాబాద్-12 ఆంధ్ర
 ఫోన్ 42570 ఇంటర్ 38344

దేవి పిలు
 కాదండి ముఖ్యంగా అలస్యమైన, క్షేమముగాక పోయిన, బాధతో కూడిన, లేక అగత్యాయనబహిష్టకు ధృతిని మోస్తూ ఉన్న వ్యక్తులకు కలిగింపదు
 SEALED PACKING 28 & 14 TABLETS
 AVAILABLE AT ALL CHEMISTS
MFRS SEENU & CO., MADRAS-81

చరితార్థాలు
 గోతం గనివాణ్ణి కట్టుకుంటూ ననకంకా క్రమంగా మర్చిపోతుందిలే, అనుకున్నది గని-ఇలా కొంచెమునిగే వని జరుగుతుందనుకుంటే, అమె మనస్సునవున్న బాధ ఏమిటో తెలుసుకుని కొంతయూ వోదార్పు కలిగించేది. భగవంతుడా మా శిరిని కాపాడు తండ్రి! అని మదిలోనే కోరుకుంటూ- కన్నీటిని తువచుకోకుండా మరిచి అలా కూచుండిపోయింది ఇందిర.
 అయిన రోజుల మృత్యువుతో హోరా హోరిగా పోరాడి వివరకు విజయగర్వంతో పూసిరి పీల్చుకున్నారు డాక్టర్లు.
 ఆరు రోజుల తరువాత మెల్లిగా కళ్లు విప్పి చూసింది శిరి.
 'అమ్మా శిరి' దుఃఖము-సంతోషము పెంచేసుకోగా-ఆర్థంగా చెల్లెలు వెన్న రాస్తూ దగ్గర కూర్చున్నాడు రమణ వాడిన మోముతో దిగులుగా శిరిచేపు చూడసాగింది ఇందిర. ఆ మాపుల్లో భావం మాటలకు అందనిది-విందుకిలా శాపు? అన్నబాధ-ఇంకెన్నడు ఇలా మమ్మల్ని విడిసేవకు అన్న బతిమలాట...ఏర్పే... ఏర్పే...దిగు...ండిన మొహాల్ జనవేపు ఆ తంక మానున్న-అర్చ-వదిల్లినింతగా పరికిస్తూ-తనచుట్టూ చూపుతున్న-
 'నే వెళ్ళడం వున్నాను! నాకేమయింది? విందుకు వీల్చింత దుర్గాడున్నాడు?' తనలో తను గొణిక్కుంటూ కళ్లు మూసుకున్న శిరికి, మెల్లి మెల్లిగా గుర్తుకు రాసాగింది. తనవనికి తనకే పిగ్గు - బాధ విళితమై:
 'వదినా నాకు చచ్చిపోయినా వుంది- నన్నెందుకై పోయింది?' ఇందిరను నాటేసుకుని విడువసాగింది.
 'ఫీ...పిచ్చిపిల్లా అలా విడవవచ్చా, ఇది హాస్యం - ఇలా గొడవపెట్టే పూరుకోరు. నీకు పూర్తిగా రెన్నుకావాలి, ఇరి-మొరి పూసాలో ముచ్చు పాడుచేసుకోవద్దు. చచ్చి పోవాలని నీ ఇష్టం మొచ్చినవని నీవుచేశావు- మరి నీమ్మ పులికించుకోవాలని చూకుండే శాయశక్తులా ప్రయత్నించి బతికించుచున్నాను, భగవంతుడు మానబట్టవున్నాడు. నీవు జీవించ గలిగేవు-ఇంకా ఆ ప్రసక్తివద్దు-జరిగింది మరిచి-ప్రశాంతంగావుండు, చూడు-మీ అన్యాయ విలా అమెపోమారో-వారంనుండి ఎడ్రా - నీళ్లు లేవు ఆయనకు-మీ అన్నగారి

కొనబన్నా నీ ఆరోగ్యాన్న చక్కచెయ్యకపోతే అమ్మా' ఆప్యాయంగా శిరి చెప్పి ఇచ్చి తుడుచు అన్నది ఇందిర.
 * * *
 హాస్పిటల్ నుండి ఇంటికి వచ్చిన శిరి ఆరోగ్యం కొంత చక్కపడినా మానసికంగా కోలుకోలేదు. అన్నా - వదినలవంక చూడటానికే పిగ్గువడ్డా, గదినుండి ఇవతలకు వచ్చేదికాదు. పిల్లనప్పుడల్లా ఇందిర శిరి దగ్గర కూర్చుని - కబుర్లు వేస్తూ - అమె దిగులు పోగొట్టాలని ప్రయత్నించేది.
 శిరి విందుకంత అపూర్వత్యపు వని చేసేందో ఇందిరకు ఇప్పటికీ తెలియ క వాడు శిరి కాస్త మంచిమూడ్ లోవుండగా చూపి ఆ ప్రస్తావన తెచ్చింది.
 'ఏమమ్మా శిరి, నీ శ్రేయస్సుకోరే అన్నలంకాదా పేరు'
 'అదేమిటి అలా అంటావు? నే నెవ్వ డన్నా అలా అన్నారా? నా ప్రవర్తన నీ కలా అపించిందా వదినా' ఖంగురుగా అన్నది శిరి.
 'మరి అలాటి వనెందుకు చేశావు? నీ సుఖమేకదా మాకు కావాలివది. నీమూల కాదంటామని విందుకనుకున్నావు. గాజుని చునింటికిసీసుకురమ్మనిచెప్పి తీసుకురావదు. వింజరిగిందో నాకు తెలియ-చివరికి అంత దారుణమైన వనిచేశావు. మా మనస్సులు ఎంత ధుర్రడయో - కొంచెం మైనా యోచించావుకాదు. నీకేలోటు చేశాము - నీ మూల విడ కాదన్నాము. ఈ చేపల్లో నిన్ను పెంకాను - ఈ చేతుల్లో నిన్ను పెల్లి కూతుర్నిచేసి అత్తవారింటికి పంపాలని ఆలోచిస్తున్నాము శిరి-నువలా చేస్తే నా నమ్మ వింత తల్లడిల్లిపోయిందో అర్థం చేసుకోగలవా?' ఇందిర కళ్లు నీటి చెలమలై యి
 శిరి చచ్చిన ఇందిర చేయవట్టుకుని 'వదిరా అలా విన్నదూ అనకు-మీరు లోటుచేశారనికాదు-నామూల కాదంటారని కాదు, విం చెప్పను వదినా! అంతా నా ఖర్మ' చేతుల్లో మొహం కప్పకున్నది.
 ఇందిర కేమి అర్థం కాలే .
 'ఏమిట శిరి విమైంది? ఏమీ చెప్ప కుండా ఇలా విడిపిస్తే నాకెలా తెలుస్తుంది చెప్పమ్మా-నీ వదిల్లి కాదూ! నా మీద ఒట్టు చెప్పకపోతే' మొహం చేతులు వత్తి డించి బ్రతిమాలసాగింది.
 ఆమెవంక చూసే ధైర్యంలేక-తంపండు

కునే-వదినా...రాజా-రాజా వెళ్లిపోయాడు' అవుతన్నా ఆగని కన్నీరు చెక్కితూ మరలా కంపించింది. ఇందిర తెల్లబోయింది.

'రాజా ఏక్కడి కళ్ళేడు - నీకు చెప్పలేదా? మళ్ళీ విన్నవోస్తాడు' ఆ తురకగా అడిగింది.

'ఇంకరాదు వదినా - ఒకరూపాయల కట్టుంబిచ్చి-ఫారెన్ వంటి మామదొరికేడట, అంత ధనరాసిముందు మా ప్రేమ సుడిగాలిలో పులిపిరి రాగతలాగా విగిరిపోయింది. రాజా నా మనస్సు-మనత, కాలదన్నీ దగా చేసి వెళ్లిపోయాడు వదినా' ఇందిర వాడిలో వాలిపోయింది.

'చివరికి అమకన్తం వని చేశాడన్న మాట-ఇంకా అతను మనకు అంత కాదేమో. మేము బహుశామరి అలా చేసామనుకున్నాను. అందుకే మగవారి మాటలు నీటిమీద వ్రాతలంటారు. చీ... పుత్తపిరికిదానిలాగా వినవి చేశావు శిరి! నాకా సంగతి అప్పుడే చెప్పవల్సింది'

'ఏలా చెప్పమన్న వదినా? నీవు హేతురీతి చేసినప్పుడన్నా మాటలెంత బావుండేది. నాలటి అప్పిష్ట హేతులకు చావు తప్ప మరోమార్గం ఏమీ వున్నది. అమ్మా - నాన్న లేరు. ప్రేమించినవారూ దగా చేశారు - ఇంక ఏం చూచుకుని బ్రతకాలి వదినా?'

'మిత పిచ్చిగా పూహిస్తున్నావు శిరి! జీవితం భగవంతుడిచ్చిన వరం దొయ్యెళ్ళపంటగా - పూలు. పిందెలు తొడిగి వర్షిల్లనల్లిన శీతాన్ని - బ్రాహ్మణంతో సంపాదించేసుకోటం కూడా - అవి వేకం, ఏటువంటి ప్రితిలోనూ, అంత దిగజారిపోకూడదు.'

'-నీ...వదినా - మగవాడి దురవ్యాయానికి బలై - క్షణక్షణమూ మరణమా బ్రతకటంకన్నా - ఒక్కసారి చచ్చిపోటం హాయి గదూ? అయినా మగవాడి దురవ్యాయాన్ని అరికట్టలేదుగానీ, పసిడికలల బిగ్గమైపోయి ఏమీ దారిలేక చానే కరణ్యం అమకన్త ఆడదాన్ని అత్యుపాత్తు నుండి కాపాడి, నిక్రష్టము - దీనము అయిన బ్రతుకు నెత్తకంటారు ఏందుకు వదినా, అలా జీవించటం ఏంత దుర్భరమో అనుభవించేవారికే తెలుస్తుంది? అప్పుడు మగవాడింత వికృతభరితగా ప్రవ

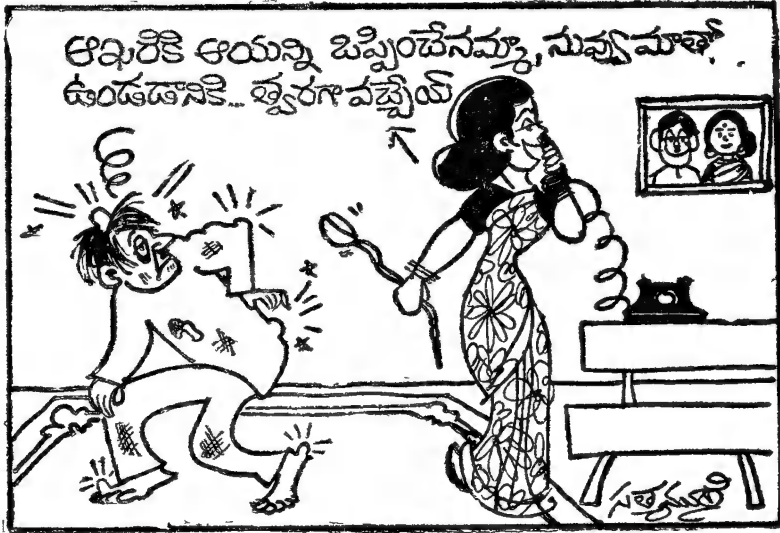
ర్తించడానికి నయాజమే కారణం! మగవాడు ఏంత క్రూరంగా ఆడదాన్ని హింసించినా - వారి అడుగులకు మడుగులొత్తి - కాళ్ళుకడిగి నెత్తిన జల్లుకుని, వారి జ్ఞులకు తలించి - వ్యక్తిత్వాన్ని కోల్పోయి బ్రతకటమే ఆడదాని ధర్మమని - అదే పాత్రతత్వమని బోధించి - ఆడదాని బ్రతుకునే విధ్వంసం చేశారు. ఆ అలుసు చూసుకునే మగవాడిలో ఇంత అపాం పెరిగింది. ఆ అపానికి ఏంతమంది స్త్రీల జీవితాలు బలైపోతున్నాయో ఏవరైనా ఆలోచిస్తున్నారా? అనాడు -

పురాణాల్లో శ్రీరాముడు, తన రాజధర్మం కొరకు - కీర్తికొరకు నిండు మాలా లిని నట్టుడిలోకి వంపించాడు భర. అజ్ఞును పాలించటమే నతివతా ధర్మమని సీతాదేవి - భర్త అజ్ఞుకు ఏడురాడకుండా - కంటికి, మంటికి ఏకధారగా కన్నీరు కార్చుతూనే - దయనీయమైన జీవితాన్ని గడిపింది. ఆ సీతా - సుమతినగైరాతే మనకు ఆదర్శం-అవంతకుడైన రాముడు, బుద్ధుడే ఈనాటి మగవాళ్ళ కార్యం - వంచనా శిల్పంతో కూడిన అనాటిగ దతే పవిత్ర గంధాలగా నెత్తి నెట్టుకుంటున్నాం. అనాటి మగవాళ్ళు తమకు అనుకూలమైన విధంగా ధర్మాలు నిర్వచించి నాటి ఆచరణలో స్త్రీలను బలచేస్తే - ఈనాటి ఆధునిక యువకుల - డబ్బుకు - సుఖాలనత్యానికి అమ్ముడుపోతూ స్త్రీకి గడ్డికొరవ విలు

వయినా ఇవ్వకుండా, అంది సంవత్సరాలు అనుభవించి నడివిధిపాలు చేస్తున్నాడు. ఇలాంటి అనవ్యము - వరాదీనపు బ్రతుకు బ్రతకటానికి విజయం మనం సిగ్గుపడాలి. అత్యాచారం గల ఆడది ఈపరిస్థితుల్ని ఏదుర్కోలేనప్పుడు చావ తప్ప మరో మార్గంలేదు తానిన బ్రతుకుకన్నా అధేమేయిరెట్టు మెరుగు' అవేశంగా అన్నది శిరి.

'సజమనమ్మా! నీ అభిప్రాయంతో నేనూ ఏకభవిస్తాను. కానీ కొన్ని సమయాలు అర్థంచేసుకోవడంలో నీవు పాత బదులున్నావు. ఇందులో పురాణాల ప్రవక్త కూడా తెచ్చావు.

శ్రీరాముడు సీతను వదిలిపెట్టటంలో ఓ గొప్ప రాజనీతిజ్ఞుడై వున్నది. దేశ పరిపాలకుడైన రాజయొక్క నైతిక ప్రవర్తన ప్రజాబాహుళ్యానికి వరపడి - రాజా నీతి దమ్మినాడైనప్పుడు - ప్రజలు అదే మార్గాన్ని అనుసరిస్తారు. తద్వారా పెచ్చు రిల్లిన అక్రమాల్ని - దురవ్యాయాన్ని అరికట్టేవారైతే సమాజం కలసికట్టై పోతుంది - అందువల్లనే దేశ భద్రతకొరకు ప్రజాపితం కాంక్షించే రాజ-రాగ్యపాలకు అతీతంగా పరిపాలన సాగించాలి. అప్పుడే ప్రజలు సుశీలితులై - రాజపాలన సుగమంగా కొనసాగి - సుభిక్షమైన కాలం నెలకొని - శాంతి - సౌఖ్యాలతో దేశం వర్ధిల్లుతుంది. అంతటి గురుతరమైన బాధ్యత

నిర్వహణలో వ్యక్తిగతంగా బాధలు - దేవతల
 తరహా తప్పుడు. తాను నమ్మక
 కర్తవ్యాల నిర్వహణలో - ధర్మసంస్థలను
 కొరకు - ప్రాధాన్యంగా ప్రేమించిన సీతనే
 బాదు - నడునాలుగు సంవత్సరాలు విద్రా
 హులకు లేకుండా తనని కంటికి రెప్పలాగా
 కాపాడి, సేవించిన అనుగుణమును లక్ష
 ముల్ల నూతనం - భాత్య పేమను పక్కకు
 త్రోసి దేశబహిష్కృతుణ్ణి కాపించాడు
 రాముడు. శ్రీరాముని శిథిల - అత్యవిగ్రహం
 ఎవరూ గొప్ప - అంతటి మహాపురుషుణ్ణి
 విలంబానికి మనమెంతటివాళ్ళం?

సీతాదేవికూడా - సామాన్య స్త్రీల
 నిర్దిష్ట పాతివ్రత్యాన్ని సమ్మి బాధలు
 తరించలేదు. రాజ్యాపహరణం భర్త బాధ్య
 తల్లి తానూ నగం పంచుకుని - నిరసరాధి
 త్వివస్థలో - మోయలేని మహా అవగాధ
 కనించి - వెనుక ధర్మమృతలు కాకుండా
 సీతలవర్తనలు కాగలండులకు - మార్గదర్శి
 త్వివస్థలో రాముడికి బాసటగా నడిచి కష్టాల్ని
 తరించేది. త్యాగానికి - సాయమనానికి
 సీతమ్మ తల్లినే చెప్పాలి. భూపుత్రుడూ!
 భూదేవికున్నంత వోర్పు ఆమెకూ వున్నది.
 కానీ...అంతటి వోర్పుగలకల్లి - చివరికి
 శ్రీరాముడు సర్వసాధన శుభం కోరినప్పుడు
 ఎందుకే సేరోగంలో అంతటి అవమానాన్ని
 కనించలేక రసాతలానికి తలదాచుకుంది.
 స్త్రీ వోర్పుకి కూడా హద్దువున్నదని నిరూ
 పించింది సీతా సాధ్వీవణి.

‘అవును ఆ సీతమ్మతల్లీ మనకు మార్గ
 దర్శి. అందుకే ఆనాటినుండి స్త్రీల జీవ

చరిత్రా ర్థులు

తాలు సీతాశాసిత తోక్కివేయబడు
 తున్నాయి’ జీవురించిన మొహంతో అప్పది
 శిరి.

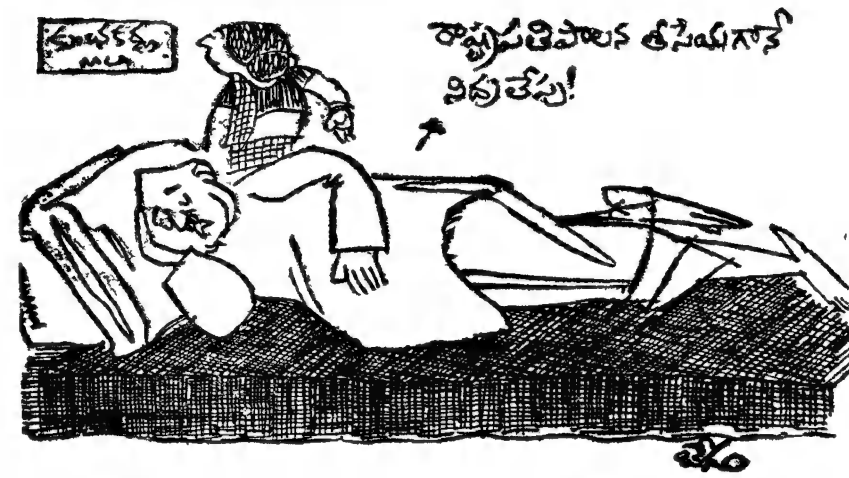
‘ఉండు శిరి నమ్మ చెప్పనివ్వు. ప్రజా
 బాహుళ్యంలో భర్తానిరతి, రక్షణవర్తన వెం
 కొల్లి-లోక కల్యాణం కొరకు - స్వసఖాల్ని
 త్యాగంచేసి బ్రతుకుల్నే వెంటా వాడిన
 భక్తమైన జీవితాలు వారిని-వారికి మనకు
 అవలు పోలికే లేదు.

కాలధర్మానుగతంగా-సామాజికవ్యవస్థలో
 అనేకమైన మార్పులు-చేర్పులు వచ్చాయి.
 అనాటి రాజులు- రాజ్యవ్యవస్థ ఈనాడు
 లేదు- దేశకాల వరిస్థితుల్ని అనుసరించి-
 మనిషి అలోచనారీతి నీ తుల్లో కూడా
 వైవిధ్యమున్నది. నాగరికంగా మనిషి ఎంతో
 యెదిగేడు. ఇంక ముదిగురుతున్నాడు.
 మనిషియొక్క మేధ పెరుగుదలకు ఆసు
 కూలంగా జీవనరీతిని మార్చుకోగలిగినప్పుడే
 మానవ ప్రగతి సాధ్యమవుతుంది. గతాన్నే
 మూఢగానమ్మి చెనక్కు నడవమని
 ఏవరూ అనరు- అలాటవుతు గతగాదల్ని
 ప్రతిమైవనిగా నమ్మి ఎందుకు నెత్తిన
 పెట్టుకుంటున్నాడు! అంటావేమో, కానీ
 పురాణేతిహాసాలు చదివి తెచ్చుకోటంలో
 తప్పలేదు.

ధర్మ సంస్థానార్థం వెరంధాముడు
 రాముడై మానుషజన్మనెత్తి మానవసంపాద
 మైన సుఖ-దుఃఖాలు అనుభవించి మానవ
 శ్రేయస్సుకొరకు విద్వి కష్టాలు భరిం

చింది - మిన్న అవతారాలు తాల్చినదీ
 జగన్నాటక మూత్రధారిమైన భగవానుని
 లీల వనిత భావంతో చదవటం ముక్తి
 మార్గమని వినే భక్తవరేణ్యులు కొంద
 రైతే...అనాటి సాంఘిక వ్యవస్థని- రాజ
 ధర్మాన్ని - ప్రజల జీవనరీతుల్ని తెలుసు
 కండుకే చదివే చరిత్రకారులు మరికొం
 డరు. ఏవరేలా చదివినప్పటికీ - యుగయుగా
 లుగా జరిగిన సాంఘిక పరిణామ గతి తెల్పు
 కండుకే తప్ప - ఆనాటి ఆచార వ్యవహా
 రాలు శిరోధార్యంగా వించి చరించ
 బూనడం వలెపోవే అవుతుంది. అయి
 నప్పటికీ ఈనాటి మన జీవనగతికి అను
 కూలమైన వేమైనా వుంటే తప్పక అచ
 రించ వల్సిందే. లేకపోతే లేదు. విండచేత
 నంటే-

ఒక కాలానికి అనువర్తనీయమైన ఆచా
 రాలు మరో కాలానికి అనుసరితమయి కాజా
 లవు. ఉదాహరణగా స్త్రీల పాతివ్రత్యాన్నే
 తీసుకుందాం. ఒకనాడు అడవి పరిసరాలుగా
 నైనా పరపురుషుణ్ణి కన్నెత్తి చూస్తే -
 పాతివ్రత్యం మంటగలిసి - ఆ స్త్రీ మైల
 నడిపోయినట్లు ఆ స్త్రీని నైతిక మృత
 రాలుగా హింసించి - వెలి వేసే రోజులుం
 డేవి. కానీ ఈనాడు స్త్రీల చదువుకుని -
 పుద్గోళాలు చేస్తూ - అన్ని రంగాలలోనూ
 ముందడుగు నెత్తూ - స్త్రీ-పురుషుడికే
 విధంగానూ తీసిపోదని తన సామర్థ్యాన్ని
 నిరూపించుకుంటున్నది. జీవన రీతి సమన
 రించి అనేక విధాలుగా స్త్రీలు-పురుషుల్లో
 కలిసి వని చేయవలసిన పరిస్థితు లేర్ప
 డాయి. అనాటి పాతివ్రత్యానికి నిర్వహ
 నమే మారిపోయింది. మానసికంగా బాంధ
 గురాలైన స్త్రీ - వేయి మంది మగవారి
 మధ్యకు వెళ్ళిరా తప్ప లేదు. మానసిక
 మైన నైతిక బలానికి ఈనాడు ప్రాము
 ఖ్యత ఏక్కువ. స్త్రీ జీవితం అనేకవిధాలుగా
 మార్పు చెందింది. ఏనాడో బాజునట్టిన
 మూఢ నమ్మకాల్ని త్రోసిరాజుని- పరిణతి
 వొందిన భావ శబలత నందుకొని పున్నాడు
 రాలైంది. కానీ...దురదృష్టవశాత్తు -
 కాలానుగుణ్యమైన మార్పు పురుషులలో
 రాలేదు. ముఖ్యంగా స్త్రీలపట్ల వారిదృష్టి
 మారలేదు. అనాదినుండి పురుషుల్లో పేరు
 కున్న అహం ఈనాటికీ అలాగే వున్నది.
 స్త్రీని బోగ్గ వస్తువుగానే చూస్తున్నాడు.

కాబట్టే తనాదే జీవన నెరళిలో - నీలు విడువ్కనే నమస్కలు - చిక్కలు మిక్కలుంగానే వున్నాయి. వాటి పరిష్కారమే మనం చూడాలి. స్త్రీ పురుషులు కలిసి తిరగటం వలన నహజంగా ఒక ద్వితులయే అవకాశాలు మిక్కలుంగా వున్నాయి. అది అవకాశం కూడాను. బలహీన మనస్కులు 'ప్రేమ'ను అర్థంలేని వదజాలాన్ని వర్ణించి - తమని తామే వంచించుకుంటున్నారు. కానీ - నైతికవర్తనానికి స్త్రీ కట్టుబడి వున్నంతగా పురుషుడు వుండటం లేదు. అవకాశం లభిస్తే వారు - స్త్రీని నిదానిదంగా వంచన చేసి - అవమానించి - పురుషుడు తన అధివ్యతను నిరూపించుకుంటూనే వున్నాడు. స్త్రీ పురుషు రిరువురూ పిరపురం అర్థం చేసుకుని - కష్టమనాలు వంచుంటూ - సహజీవనాన్ని నెరవేరుస్తే శ్రేయోదయకం, సాంఘిక భద్రతకూడాను. కానీ - దురదృష్టవేషమంటే - కొన్ని సందర్భాల్లో పురుషుడు స్వార్థంతో వంచకుడై - స్త్రీ జీవితాన్ని భ్రష్టం చేసినవ్వడు - వాడి ప్రాణానికి నడి నిడుస్తూ - జీవచ్ఛవస్థై బ్రతుకును వ్యర్థం చేసుకోవటం పిరికితనమే అవుతుంది. ఎదుగురిలో తిరగ నెచ్చిన స్త్రీ - మనోబలవంతరాలు కావాలి. వినాడో సీతా - చంద్రమతి - సుమతి వార్తకు అన్యాయం జరిగింది అని వాపోతే ప్రయోజన మేమిటి?

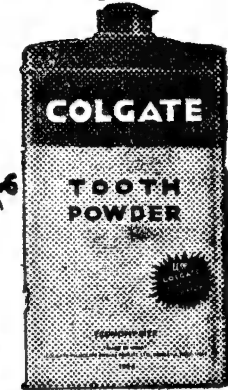
ఈనాటి ఆధునిక యువతి - పురుషుడి దొర్లవ్యాన్ని - అన్యాయాన్ని విదుర్కుని ప్రాపిరాజని అపరాధితయ్యి నింవాలి. ఒక డైనడో అన్యాయం చేశాడని - నిండు జీవి తాన్ని బుగ్గిసాలు చేసుకోటం - మగవాడి దురహంకారానికి తోంగిపోయి వాడి అహంన్ని మురింత పెంచినట్టే అవుతుంది.

'అయితే పిగ్గుమాలిన బ్రతుకు బ్రతక మంటావా?' శిరి శిన్సు మన్నది. ఇందిర పక్కున పవ్వి -

'పిగ్గుమాలిన బ్రతుకు కాదమ్మా! నీమ దైన మగవాడికి పిగ్గు వచ్చేట్టు బ్రతకాలి. శిరీ - జీవిత నమస్కంకు చావు పరిష్కార మార్గం కాదు - కాకూడదు. వచ్చి సాధించేది లేదు. బ్రతికి దీమాగా తలెత్తుకోవటమే గొప్ప. మగవారు పవ్విస్తే నవ్వటం - పిడిపిస్తే ఏడవటం కాదని - తన దైనందిన జీవితం తనకున్నదని నిరూపించాలి స్త్రీ. అన్యాయాని మగవాడిలో అహం దిగకూడదు. అకౌరబంధనో - పితౌరబంధనో

"బరకగా ఉండే పాత కాలపు పళ్ల పాడులు మీ చిగుళ్ళకు పళ్లకు చెరుపు చేస్తాయి..."

కాల్గేట్ టూత్ పౌడరుతో మీ చిగుళ్ళను, పళ్లను కాపాడుకోండి. చెదు శ్వాసను అరికట్టండి!

కాల్గేట్ టూత్ పౌడరుతో అధునాన దంత వంరక్షణ పాడు పెనెడి - రాని కలది! జీవనదరమైన దుని మిద పంకి మెచ్చుకుంటారు! మీ దురదృష్టం కోపం ఈ పాడే ఒక గొప్ప కొనండి.

కాల్గేట్

గృహాబలకు వరప్రసాదము

అతి త్వరితంగా భూరి, కలిపి, కలిపి కయిరేయితుల భూరిక పొరవయి -

మైలి మైల్ షాఫ్ట్

కొత్త, వర్ణము అవలంబిత మిక్చర్ భూరి, కలిపి మిక్చర్ మిక్చర్ కలిపి కయిరేయితుల

మైలి

మా మిక్చర్ మిక్చర్ మిక్చర్ మిక్చర్

Manufactured and marketed by:
P. KESAVAN & COMPANY
 P.O. No. 1129 T.O. Road, Ernakulam, Cochin-11

కరుణ దర్శనం

శుభ్రమైవేంద్రమబ్రవీష్య - శక్రపథం

❖ ఉదయం వడకమీది నుంచి లేచినప్పుడు బోధవడింది - పెద్దలవల్ల ఈ శక్తికం
అది యింకా చూచుకోని, భగవన్నామ, నిష్పాక -

వీరినూ లేవడం అదినుంచీ వస్తూవున్న
మన సాంప్రదాయం:

ఇలా మీదుకు చెయ్యారో నా చివ్వు
కనలో నాకు బోధవడేది కాదు. కాని,
కొన్నాళ్ళు పోయక తిరిగి ఆ విషయాన్ని
గురించి అలోచిస్తే ఒకటి తోచింది. తన
గత మరొకరిని చూసి, ఆ దినం జరిగే
మంచి చెడ్డలకు వారి ముఖం చూడడమే
కారణమని అనుకోనక్కర్లేకుండా తన
హస్తాన్నే చూచుకుంటే - మరెవరినీ అనుకో
నక్కర్లేదు. నాటిదినం నుంచి జరిగితే బాధ
లేదు కాని, చెడ్డ ఏదయినా సంభవిస్తే
తమికి కాకపోయినా మనస్సులోనయినా,
తాను నిద్రలేవగానే చూచిన వ్యక్తులను
నిందించడం స్వభావం!

లేవగానే దివర్షి చూడకపోతే ఏ దేవుని
కూర్చున్నానా చూడవచ్చును గదా! అని
అంటారేమో! వడకగదిని వటాణతో అలం
కరించే అర్హత మంత్రమందికి ఉంటుంది!
అంతే కాదు, ప్రత్యేకంగా తనకు మాత్రం
వడకగది ఉండే గృహాలు వందరి కుంటాయి?

అందువల్ల తన చేతిని తాను చూచు
కుంటే మరి దివరసి నిందించక్కర్లేదు
గదా! అందుకోసమే ఈ సంప్రదాయం
వీర్పి ఉంటుందని ఊహా లోగింది.

కాని - తర్వాత తర్వాత అసలు నిష్కర్మం

కర్మాగే వనతే లక్ష్మి:

కరమధ్యే నరవృత్తి:

కరమూలే తు గోవింద:

(ప్రభాతే కరదర్శనమ్.)

చేతియొక్క అగ్రభాగంలో లక్ష్మి
ఉంటుంది. హస్తం మధ్యభాగంలో నరవృత్తి
దేవి ఉంటుంది. కరం మూలభాగంలో
విష్ణుదేవుడు ఉంటాడు. అందువల్ల
ప్రాతఃకాలంలో - సద్రమంచి లేవగానే తన
కూర్చి తాను చూడడం ఉత్తమమైనదని
అభిప్రాయం.

అందువల్ల కరమూలాన్ని చూచుకుంటే
భగవంతుని దర్శనం చేసుకున్నట్లే అవు
తుంది. ఇక నిత్యయోగం చేసేకోసంసేవ
వనిపాటలు తెలివేటలపైనే ఆధారపడి
ఉంటాయి. అందువల్ల దానికి కాంక్షమైన
నరవృత్తిదేవి దర్శనం కరమధ్య దర్శనంవల్ల
అభిప్రాయం దన్నమాట. జీవితకు ఆధారం
ధనం కాబట్టి, దానికి ఆధారమైన లక్ష్మి
దేవి దర్శనం కూడా దినసారంభ లో ఆన
నరమే! కర్మాన్ని చూచుకోవడం మూలాన
లక్ష్మిదేవి దర్శనం చేసేటట్లువుతుంది.

నిద్ర లేవగానే ఒక్క తన హస్తాన్ని
తాను చూచుకోవడంవల్లనే దేవతాశ్రయ
దర్శనం అభివృద్ధిపడే దీని ప్రాశస్త్యం
విజ్ఞానం అవుతున్నది. ❖

శుభ్రమైవేంద్రమబ్రవీష్య

చరితార్థాలు

మగవారివే పరిత్యక్తలై అలమటించే స్త్రీలు
వందరో వున్నారు. అలాటివారి మనస్సున
పేరుకున్న నైరాశ్యాన్ని తొలగించి - వెలుగు
బాట చూపించటం ఆధునిక యువత కర్త
వ్యం - శిరీ సువ్వలటి వారికి మార్గదర్శి
కావాలి - రాజరాజి రాస్మెల్లుకు బుద్ధి
చెప్పాలి. నీలో పేరుకొన్న నిరాశా నివృ
హలు తొలగించి - వాటి స్థానే ధైర్యాన్ని -
వట్టుదలనూ నిలుపుకో - నిజమైన ఆత్మ
శక్తితో - ధృఢజీవితో మువ్వ ముందడుగు
దేసినాడు - వెయ్యిమంది రాజులైనా నీ
కాలి గోటికి సరిపోరు. శిరీ... నీ జీవితం
మూడు పూవులు - ఆరు కాయలుగా వికసిం
చాలని నా కోరిక. ఏవేకంతో ఆలోచించు -
మనస్సున మాలివ్వపు బూలోచన్నకు తావి
వ్వకు. భగవంతుడు నిన్ను ఆశీర్వాదస్తాడు!
అలసిపోయినట్టు ఇందీర పూపిరి పీల్చుకం
డుకు ఆగింది.

‘చాలా రాతయింది. విప్పు విసిగిం
చానా? ఇంక చాలు వడకో’ అంటూ లేచి
గుమ్మందాకా వెళ్ళిన ఇందీర వచ్చి వెనక్క
వచ్చి - ‘శిరీ నాదో మాట - మళ్ళీ విన్నదా
అలాటి పిచ్చి వని చేయవని మాట
ఇస్తావా?’ చేయి చాపింది.

‘మళ్ళీనా? ఒక్కసారి జరిగినదానికే ఆన
మానంతో కృంగిపోతున్నాను. వదిలా - నీవు
నాకు గురువువై - తూటపోయే నా జీవితాన్ని
నిలబెట్టి పహాసదేశం చేశావు. చీకటి
నిండిన నా బ్రతుకులో - నీ హిత వచనాలే
చెలుగురేఖలై నాలో కాంతి వింపు - యీ
ఆ వెలుగు నహాయం - నే జీవితంలో ముం
డుకు సాగిపోగలను.’ నీళ్ళు నిండిన కళ్ళు
గట్టిగా మూసుకుని - ఇందీర చేతిలో చేయి
నేసి ఆ చేయి ఆప్యాయంగా కళ్ళ కద్దు
కున్నది శిరీ.

‘మా శిరీ మంచి అమ్మాయి - మంచి
వాళ్ళని భగవంతుడు నా కాపాడుతాడు’
అని శిరీ వెన్ను తట్టి గదిలోంచి వెళ్ళింది
ఇందీర.

(ఇంతా ఉంది)

✱ మంగళవాయిద్యాల మధ్య నేదలమీద పెళ్ళికొడుకున్నానని మాణిక్యమ్మకి గతం కళ్ళముందు మెదిలింది.

ఆనాడు రైలు దిగగానే మాణిక్యమ్మ గారు తనకు తానెవని చూచుకుపోవం నొత్తికొనవసరం లేకపోయింది. పాతకేళ్ళ నయనుబో మామగారు మీనకట్టులో వున్న ఒక యువకుడు వచ్చి 'మాణిక్యమ్మగార మీరేనా?' అని అడిగేడు. అది చెనకాలే నిలబడి దిక్కులు చూస్తూ నిలబడి వున్నాడు ఆమె భర్త భూషణం. పోర్టరు దించిపోయిన మాక్కేనూ, బెడ్డింగు ప్లాట్ పారంమీద వున్నాయి.

'అన్నావూడా' అంది మాణిక్యమ్మ, నెంట్ పవడిపోతూ.

'వస్తూ వసంతమ్మగారు వంశీరెండి మిమ్మల్ని ఇంటికి తీసుకెళ్ళటానికి వచ్చేను' అన్నాడతను.

'నెంట్ పం నాయనా' అంది మాణిక్యమ్మ.

'రండి', అంటూ ప్లాట్ పారంమీద వెట్టివున్న సామాన్లు అలాగ్, అందుకని ముందు నడిచేడు అతను. మాణిక్యమ్మకి నెంట్ పం తన కొడుకు జ్ఞాపకం వచ్చేడు. దాదాపు అదే వంశీలో వున్న ఆమె కొడుకు కుమార్ కాలేజీలో బి.సి. చదవు తున్నాడు. కుమార్ కి దింట్ బద్దకం. తేనెలము రోజూ దిసిమిదిగంటలకి. లేవ గాన బెడ్ కి కావాలి. అతనిగది అన్న వ్యర్థంగా వుంటుంది. తన సామాన్లు పుస్తకాలు అన్నీ ఇవ్వం నచ్చినట్లు అతను విసిరేసి వుంచుతాడు. అతని గదికి రోజు కొకపెరయనా ఆమె వర్తకకళే అది ఆ మర్నాటికి దుర్గ మారణ్యం గా వుంటుంది. మాణిక్యమ్మకి పొందిక విడగం ప్రీతి విక్రమం. కుమార్ యొక్క పొందిక లేనతని ఆమెకి నదా అనంతప్రీతి కలిగిస్తూ వుంటుంది. ఆ అనంతప్రీతి లోలోనే అణచి వుంచుకుని కుమార్ ని చుంచి మాటకతో దారికి తీసుకురావటానికి ఆమె ప్రయత్నిస్తూ వుంటుంది. 'ఈ కాలపు పీల్లలు ఇంతే. మరీ బద్దకం చూచువు' అనుకుంటూ వుంటుంది. భూషణంగాడు ఇంటివంగతులు అంజనా నట్టింతుకోడు. తనెమె, తన అసీనూ, 'నేకాలు ప్లేపాతులు ఏమీ అదే అతని

సంగతి సమయం

పొలుడుగు వెంకటేశ్వరరావు

రోకం. ఇంటి పెత్తనం అలా ఉండేది.

తను బెడ్డింగునీ, మాటుకేనునీ మలుపుగా చేత్తో నట్టుకుని ముందు వడుస్తూ వున్న ఆ యువకణ్ణి చూడగానే మాణిక్యమ్మలో ఈ ఆలోచనలు మునిగి, అతని స్వభావం ఆమెని ముగ్ధురార్పి చేసింది. తన కాలంలో మాణిక్యమ్మగారూ కాలేజీ చదువుల వరకు చదివి చూసేంది. తను షిదివిష పుస్తకాల్లో 'డిగ్రీల్ అన్ లేఅర్'

అన్న విషయం ఆమెని దింట్ అకర్షించింది. తనకు గం ఆ విశ్వకావి(ప్రియార్థి భర్త వంగలి అట్లా వుంచి, కొడుకయినా ఏ కొంచమయినా అరులలో పెట్టే ఆమె దింట్ పంట్ పించి వుండేది. అది లేని ఇంటి పరిస్థితి ఆమెకి అనంతప్రీతి కలిగించింది.

తన కొడుకు కుమార్ వూర్తిగా త్వష్టంగా ఉయారడేడు. అదేమీ తన

వస్తు కూడా తాను చూసుకోలేని బలహీనమయిన దురవస్థకి అతను అలవాటు వడిపోయేడు. ముందు ముందు దేశాన్ని నాయకులయి నడిపించగలిగిన యువకులతో బలవంతటి వైఖరి మిక్కిలి గర్హనీయమైంది. ఆమె అభిప్రాయం, కానీ ఆమె మాత్రం ఏమి చేయగలదు? ఏకైక సంతాపమయిన కుమార్తెగల ఆమె పుత్రేషణ ఆమెనోరు కట్టుబడేలా చేసింది. బహుశా తమకుగల బిశ్వర్యము, డబ్బుతో ఏదయినా సమకూర్చుకోగలమన్న దీహా, భర్తయొక్క, కొడుకుయొక్క ఆ అలసత్వానికి కారణమయి వుండవచ్చునని ఆమె అనుమానవహించింది.

పేష్టను బయట నిద్రగన్నేరు చెట్టు కింద బండి వున్నది. సామాన్లు బండిలో పెట్టి బండిని పిద్దం చేసాడు అను. బిడ్డకి మువ్వలు అలంకరించి వున్నాయి. కొయ్యలకి రంగువేసి వున్నది. లోపల గడ్డవేసి చానలు వరిచి వున్నాయి. మాణిక్య భూషణం ఏక్కాక బండి బయట దేరింది. కళ్ళతోడు బయటికితీసి తుచుకుంటూ నవ్వి పోలాల్ని. ఏగిరే నవ్వులిగలికి రెనరెన నంటున్న పోలాల్లోని వరి మొక్కల్ని చూస్తున్నాడు భూషణం. బిడ్డని అదిలిస్తూ పుషారు చేస్తున్నాడు, ఆ యువకుడు. విశాలమయిన అతని ఏపుని, కండలు తిరిగి బలిష్ఠమయిన అతని బొటాల్ని చూస్తూ ఆలోచనలో పడింది మాణిక్యము.

కుమార్తె నవ్వుగా రివలటా వుంటాడు. అతన్ని హీనమయిన ఆలోచన. అడపిల్ల చేతులు. సుస్థితమయిన శరీర నిర్మాణం. అంతా తండ్రి పోలిక. యువకులు బలంగా ఆలోచ్యంగా. దాష్టీకంగా వుండటమే అందమని అనుకుంటున్నామే. బహుశా ఏడేకైరగక్క, నీడ వట్టు నే సాగిన వారి జీవన విధానమే అందుకు కారణమయి వుండవచ్చుననుకుంటుంది ఆమె. ఏమయినా మొదలునుంచి ఆమె ఏర్పరచుకున్న అభిప్రాయాలకి, జీవితం ఆమెకి తీవ్రమైన వాస్తవాలకి ఎడమొగం, పెడమొగమే అయింది. రోజులు గడిచి యువకులు ముదురులులూ, పిల్లలు యువకులూ అయ్యారు.

ఇప్పుడున్న భర్త ఇంటి నిషయాలు

సంధి సమయం

అంతగా వట్టించుకోడు. కుమార్తెకి వయస్సు వచ్చింది. అతని పెళ్ళి చెయ్యాలి. ఆ బాధ్యత కూడా ఆమెకే వదలిపెట్టి చీమయినా కుట్టువట్టు వుంటాడు భర్త. బాగా సంపాదించి తీసుకొని వచ్చి భార్యతో పెట్టుటంతో తన బాధ్యత తీసివట్టు అనుకుంటాడాయన. కుమార్తె బుద్ధివంతుడు చదువు వుంది. అప్తిసాస్త్రం న్నాయి. 'కో' అంటే కోటి సంబంధాలు వస్తాయి. అని లేవని కాదు. పెళ్ళికూతురు అందమయినదయి వుండాలి. చదువుకొని వుండాలి. మంచి సంవ్రదాయమయిన కుటుంబం నుంచి రావాలి. వివర విశేషతలు గలదయి వుండాలి. గొప్ప అప్తివరం ఇంటి మంచి ఆ పిల్ల రావాలి. ఇదీ రాబోయే కోడలి గురించి మాణిక్యము వుద్దేశ్యం.

ఆ ఉద్దేశ్యం దృష్టిలో పెట్టుకుని ఇతర్లకి తెలికుండా కోడలు కోసం అన్వేషణ సాగించింది ఆమె.

ఆ మధ్య ఒక స్నేహురాలి ఇంటికి శుభకార్యమయింది. అప్పుడు వసంతమ్మ, ఆమె కూతురూ వచ్చారు. ఆ అమ్మాయి పేరు విమల. విమల అందం, గుణం, మాణిక్యముని ఆకర్షించాయి. బాగా చదువుకున్నదట కూడా. వసంతమ్మ, మాణిక్యము స్నేహితురాళ్ళు. కాలేజీలో ఇద్దరూ సహాధ్యాయులు. వరసరం ఏంతో అభిమానంగా వుండేవారు. ఆ తరవాత పెళ్ళిళ్ళు విడిపోయారు.

భూషణం లాయరగా పేరు పొంది బాగా ఆర్జించాడు.

వసంతమ్మ భర్త భూస్వామి. వదువుకున్నవాడయినా వ్యవసాయాన్ని అభిమానించి సాంఘికంగానే స్థిరపడిపోయాడు. బాగా అప్తిసాస్త్రం న్న వాళ్లనని తెలిసింది. ఆయన ఏడాది క్రితం పోయానని తెలిసి విచారించింది; మాణిక్యము. తన విచారాన్ని వసంతమ్మకి వక్తం చేసింది. స్నేహితురాళ్ళిద్దరూ అస్సాయంగా కలుర్లు చెప్పకున్నారు. ఒకరి సంగతి ఒకరు తెలుసుకున్నారు, ఆ సందర్భంలోనే ఒక విశ్లేషణానికి వచ్చేసిన మాణిక్యము తన మనసులోని మాటని మానవప్రాయంగా తెలియచేసింది. స్నేహాన్ని బంధుత్వం ద్వారా బలపరచుకుంటాడు.

వరుసుకోవాలన్న ఆకాంక్ష పెద్దడించింది; వసంతమ్మకి.

వసంతమ్మ ఆలోచనలో పడింది.

ఏమిటి ఆలోచిస్తున్నావు? నీ ఆశక్తి న్నకి మేము తగవునా? మాకన్నదేదో వివరంగా చెప్పమగదా! కర్నూడు బుద్ధిమంతుడు చదువండి. నా సంగతి నీకు తెలుసు. నీకూతుర్ని కడపులో పెట్టుకుంటాను. సంతకం ఏమిటి? అని రొక్కించింది మాణిక్యము.

'ఏం లేదు' అని తటపటాయించింది వసంతమ్మ.

'పిల్లా, పిల్లవాడూ ఒకర్నొకరు చూసుకుని ఇష్టపడాలని నీ అభిప్రాయం రాగుంది?'

'అది కాదనుకో'

'అమ్మాయిని నేను చూశాను. నాకు వచ్చింది. అబ్బాయికి వచ్చినట్లే. నీ మావాడి సోతో ఇస్తాను చూపించు అమ్మాయి ఇష్టపడితే ఇంక అడ్డముంది?' 'అవుననుకో.'

'మరి ఇంక తాత్పరం దేనికి? ఒక మంచి రోజు చూసుకుని నీకు పుత్రరం రావే మేము వస్తాము. ఏదో సాంప్రదాయ కంకనే అన్నీ మాట్లాడుకుని తాంబూలాలు పుచ్చుకుందాము. ఏదిగి వచ్చిన అడపిల్ల. వెంటనే పెళ్ళిచెయ్యకుండా గుండెల మీద కూర్చో పెట్టుకోవటం నీకు మాత్రం సుఖమేమిటి?' అంటూ హితవరిగా ఏంతో చెప్పి మొత్తానికి వసంతమ్మ చేత ఆవునని పించింది మాణిక్యము.

ఇంటికి వెళ్ళగానే శాస్త్రుర్లని పిలిపించి ముహూర్తాలు సంగతి విచారించింది. దగ్గర్లోనే ముహూర్తాలూ వున్నాయని తెల్సింది. వెంటనే భూషణంతో సంప్రదించి తాము వస్తున్నట్టుగా ఉత్తరం రాసి పడేపెట్టి వసంతమ్మకి.

రోడ్డు వంకర్లు తిరుగుతూ పోతో వుంది. గిత్తులు చెంగు చెంగున ఏగుర్నూ పోతూ వున్నాయి. వాటి వెడల్లో మువ్వలు మోగుతున్నాయి. చూసిడి తోటల మధ్యన మెలికలు తిరుగుతూ పోతున్న బొట్ట, యిష్టం పొలుమరించిన

అంతా ముగించుకొని కన్నెపిల్ల మెదడులోని వన్ను బంగారుగొలుమలా వుంది. పిల్లగాలి ఒంటికి కిత్ కిత్ లు పెడ్తూ వుంది. దూరాన ఒకటి రెండు ఇల్లు కనపడి మరల చెట్లచాటున అదృశ్యమయ్యాయి.

'ఊరు దగ్గర పడినట్లుంది?' అంది మాణిక్యమ్మ.

ఆ యువకుడు వెనక్కి తిరిగి నవ్వాడు. 'అవునండీ. ఇంక పదినిముషాల్లో ఇల్లు చేర్తాము' అన్నాడు.

కనులు మూసుకుని ప్రయాణపు బడలికని మర్చిపోవటానికి ప్రయత్నించింది మాణిక్యమ్మ.

పదినిముషాల్లో ఇంటిముందు బండి ఆగింది. చుట్టుప్రక్కల ఇళ్ళవాళ్ళు కుతూహలంతో చూసారు.

బండి దిగి కాళ్ళు కడుక్కుని రోపలికి వెళ్ళారు మాణిక్యమ్మ, ఆమె భర్త.

సామాను రోపలపెట్టి బండిని తీసుకు పోయాడు ఆతను.

భోజనానికి భూషణానికి ముందు వరండాలో వక్కవేళారు. మరునిముషం విదళానికి జారిపోయాడు ఆ మానవకుడు కుర్చీలు వేసుకుని దొడ్లో వెన్నెట్లో కూర్చుని స్నేహితురాళ్ళ కబుర్లలో పడ్డారు.

'మమ్మాయి ఏమి? కనపడదే?' అడిగింది మాణిక్యమ్మ.

'వస్తుంది. ఇంకా తన స్నేహితురాలి పెళ్ళి. అందుకని వెళ్ళింది. ఈ పూజోనే.'

'ఇంతకీ తన పెళ్ళి తోసుకువస్తున్న నంగతి ఆ పిల్లకి తెలిసా?' మాణిక్యమ్మ నవ్వింది. నవంతమ్మా నవ్వింది.

'ఇంతకీ ఆ అబ్బాయి ఏవరు? మమ్మల్ని స్టేషన్ వుంది తీసుకువచ్చాడు. కూర్చుంటున్నాడు. వ్యవసాయం చేస్తున్నాడా?'

'అతనా? మావారి ఇల్లెల్లి కొడుకు. విం. పి. వల్లూలో వుద్యోగం చేస్తున్నాడు, చం. రు. పెలవులకని ఇంటికి

వచ్చాడు.' 'వేనట్లా అనుకోలేదు నుమా! పెళ్ళి యిందా?'

'ఇంకా లేదు'

'నక్క. ఆ వన్నె ఇవ్వడం కుగవి. ఆరులు విషయానికి వచ్చాము. ఇంతకీ కూతురికి ఎంత కట్నం ఇచ్చి పంపిస్తామనీ నీ వుద్దేశ్యం?'

వనంతమ్మ నవ్వింది. 'సున్న అవ్వడం ఇవ్వడం అట్లాగే నవ్వుతావు. కాని ఇవ్వడం అట్లా నవ్వి తప్పి చుకోలేవు. వారికి కోర్టు వక్కున్నాయట రేపురమే అన్నీ ప్రిరపర్చుకుని మేము రైల్వేకొలి' అంది మాణిక్యమ్మ.

తోసుకువచ్చిన ఈ కల్యాణం వనంతమ్మకి సంతోషం కలిగించింది గాని ఆమె విందుకో నంకుమున్నా వుంది.

'ఊ. కానీ. ఎంత ఇద్దామనీ?' రొక్కింది మాణిక్యమ్మ

'ఇంకా ఈ రోజుల్లో కట్నాలు అపి

ఆమె రాచరిక సౌందర్య రహస్యం

బిటెక్స్

సౌందర్య సాధనములు

ముప్పై సంవత్సరములకు పైగా ప్రసిద్ధి చెందిన సౌందర్య పరికరాలు

Aravind Laboratories
MADRAS-33

AL-3

విక్రమార్కులు? ఆ వద్దకులు పోయాయి గదా! ప్రభుత్వమూ యాక్టు చేసింది గదా!

'అవును సర్. నిలాగయినా సంప్రదాయం అంటూ వుంది గదా.'

'అలా అయితే నీ కొడుకే నీ మా అమ్మాయికి అమ్మలావా?'

'అదేం గదా. ఆచారం వుంది గదా! ఆడ పిల్లకి కట్టం ఇవ్వటం అప్పుది...'

'ఈ కట్టాలు వాటి మీద నాకు వమ్మకలేదు. అమ్మాయిని మానుకున్నావుగా. బుద్ధిమంతుడవు. మొదటప్పుంది కట్టుదిట్టంగా పెంచాను చదువు చెప్పించాను. పెద్దల వీడల గౌరవం, అణకువ బోర్చును. దాన్ని కోడలుగా చేసుకుంటే మువ్వ ముఖవడగలవని గట్టిగా చెప్పగలను.'

'అవును సర్. అందుకే గదా నేను మోజా వడతూంటు?'

'మరింక ఈ కట్టాలు ఇవన్నీ ఏందుకు? అన్నీ బాజావట్టిన ఆచారాలు గదా?'

'ఏమయినా ఆచారం ఆచారమే గదా. మన పెద్దవాళ్ళు ఏర్పారంటే మరిన్నీ అవి ఇప్పుళ్ళుగా అమలు జరుగుతూ వస్తున్నాయంటే అందులో మంచి వున్నదని మనం ఒక్కకోక తప్పుడు గదా! పిద్దాంతికరించింది మాణిక్యమ్మ.'

'ఏముంది? అందులో మంచి? కొడుకుని కన్నవాళ్ళు కూతుర్ని కన్నవాళ్ళు

సంధి సమయం

పిల్లి పిప్పి చెయ్యటం, కూతుర్ని కన్నం దుకు వాళ్ళేమో దుంప నాశనమయి పోవటం. ఇదేమి మంచి? కామంచి?'

'నువ్వు అలా మాట్లాడవద్దు. అన్నగారు వుంటే నీకు వచ్చుచెప్పి వుండేవారని వా విశ్వాసం.'

వసంతమ్మ దీర్ఘంగా నిట్టూర్చింది. 'వారు లేరు. వారువుంటే నాకింత బాధర బందీ వుండేదిగాదు. ఆశలన్నీ అమ్మాయి మీదే పెట్టుకుని బ్రతికాను. ఆ శుభ కార్యమయితే నిశ్చింతగా మిగతా బ్రతుకు విశ్రాంతిగాను. అదే నా రోయం.'

'మరి అటువంటప్పుడు నువ్వు ఇంత మొండిపట్టుదల విందుకు వట్టున్నావో వాకు అర్థంగాదు. కట్టంలేకుండా చేసుకుంటే రేపు నలుగురూ నీమనుకంటారు? వచ్చురా?'

'వల్లగురి నంబి తీసెయ్య. కొన్నాళ్ళు పోతే వాళ్ళకోళ్ళు మూతలు నోతయ్య. మరెద్దరం మంచి ప్రేమితులంగదా! నీ నంబి చెప్ప. మనకుద్య ఈ కట్టా అంగడలు ఏంక?'

'అవును సర్. కాని పెళ్లలు ఏర్పరచిన సంప్రదాయాన్ని కాదని నడవటం నాకు ఇష్టంలేదు. నీకు నీమి లేకపోతేగదా ఇదంతా. అన్నీ వున్నప్పుడు ఇవ్వగలిగిన సోమతు వున్నప్పుడు మాంకోసం ఇవ్వకే వట్టింపులు ఏం దుకు? చెప్ప' అంది.

వసంతమ్మ నిట్టూర్చింది 'నేను ఏమి ఇవ్వగలను? నా కూతుర్ని నీకు కట్టుండా ఇవ్వగలను అంతే.'

'అదేమిటి?'

'అవును. వారు పోగానే దాయాదులు కోర్టుకెక్కి అప్రెంటిసులు చాలవరకూ తన్నుకుపోయారు. ఇక నేను మిగిపోయాను' వసంతమ్మ కళ్ళు వత్తుకుంది.

మాణిక్యమ్మ బిత్తురపోయింది. అయోమయంగా చూసింది.

'అదేమిటి? నేను అట్లా అనుకోలేదే! సావం! వూరుకో' ఓదార్చింది స్నేహితురాలి.

వసంతమ్మ బెక్కుతూ చెప్పింది. 'ఇక నా ఆశలన్నీ నీమిదే స్నేహితురాలిగా నువ్వు అడుకుంటావన్న నమ్మకం నాకుంది.'

'నర్లే. నర్లే. అలోచిద్దామ. బాగా ప్రాద్దుపోయింది. ఇక వడకందామా? నాకూ బద్దకంగా వుంది' అని సంభాషించి తుంచేసింది.

స్నేహితురాలి ఇద్దరూ వడకలు విక్కారు.

మాణిక్యమ్మకి నిద్రపట్టలేదు. 'ఏంత పొరపాటుగా అంచనా వేసాన, ఇంతా నయం. ముందే అన్నీ మాట్లాడకుండా పెళ్ళి జరిపించేసి వుండలేదు. భగవంతుడు మేలుచేసా. ఏంత స్నేహితం అయితే మూతం ఈ దరిద్రపుగట్టు సంబంధం చేసుకోవాలని ఖర్చు వాకేంటి?' అనుకుంటూ వుండిపోయింది దూరాన్నించి పెళ్ళిరండి వినిపిస్తోంది. విల ఇంటికి వచ్చేదాకా వసంతమ్మ నిద్రపోలేదు.

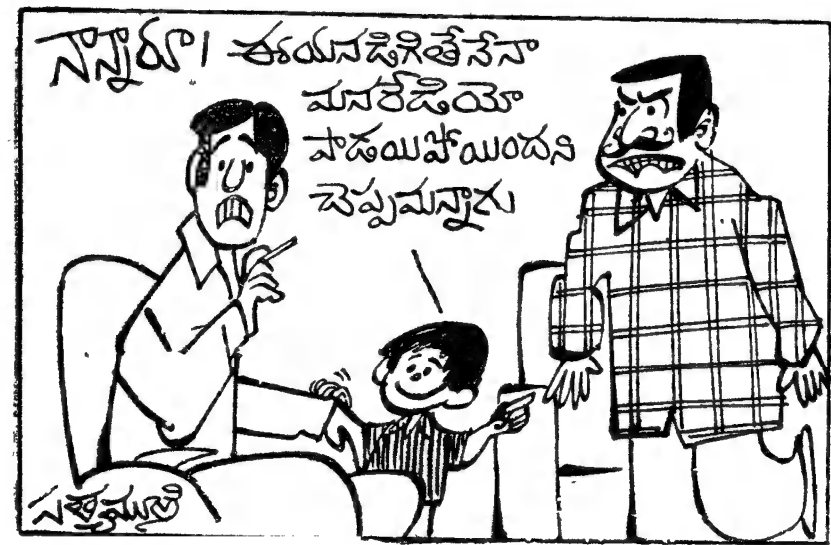
'ఇక నయం. అంతస్తులూ అయ్యి ర్యాల్లా అనుకుని విమలని వరకకూవంలో వడేయలేదు. విలం ఏట్లా అయినా తెలివిగలది, నా మూర్ఖత్వాన్ని తొడిగించడాన్ని మంచి వురాయమే చెప్పింది. అయినా పిల్లల మనసులు కలవాలిగాని మిగతా విషయాల్ని గురించి పెద్దలు మూర్ఖింప గూడదు' అనుకుంది.

విమల వచ్చింది. వసంతమ్మ తేలికూతలు దగ్గరకెళ్ళి కూర్చుని అప్యాయంలా అళ్ళు నిమిరింది

'వాళ్ళు వచ్చినట్లున్నాడు గదా అమ్మా!'

అంది విమల.

'అదే'

సరస్సులో బంగారుపట్టణం

2

* కొంబియా ప్రాంతంలో ఒక నరస్సు వుంది. ఈ నరస్సు అడుగు లోతుగా వుంది. ఈ వూరిలో కోటా కోట్ల విలువైన బంగారం, మణులూ వజ్రాలూ వున్నాయని నడతలి.

ఈ నరస్సు అనలుపేరు గాబులిటా. కానీ, ఏన్ డోరాడ్ అని అంతా పిలుస్తూ వుంటారు.

నదవారన జాబ్బంలో పైనికుటా, సాపాసికులు అనేకమంది ఇంట్లాడునుంచి స్పెయిన్ నుంచి జర్మనీ నుంచి బయల్దేరి ఈ నరస్సువేటకు వెళ్లారు. నరస్సు గురించిన కథలు వింత వింతలుగా అంతా చెప్పుకుంటూ వుంటారు. అశతో వెళ్లి నవారంతా నదులు దాటలేక, కీకరణ్యాలు దూరలేక, అకలితోనీ, క్యూరమ్యుగాలతోనూ, విషజ్వాలతోనూ మరణించారు. కానీ వేటమాత్రం అడలేదు.

ఏన్ డోరాడ్ కథ చాలా విచిత్రంగా వుంది. అది స్పానిష్ దండయాత్ర 'నమయంలో' జరిగిందని విసికడి.

గాబులిటా దగ్గర ఒకజాతి ప్రజలు నివేస్తూ ఉండేవారు. ఆ జాతి పెద్ద మహా సంపన్నుడు. ఏన్ డోరాడ్ అని అతన్ని పిలుస్తూ వుండేవాళ్లు.

ఈ జాతి పెద్ద ప్రతివంశత్వం వంటినిండా బంగారపుపూత పూసుకునేవాడని, ఈ నరస్సులో స్నానంచేస్తూ వుండేవాడని - కథ. అతని ఆనుచరులంతా నాల్గ్ వాళ్లు దగ్గురున్న నాలన్నీ ఈ నరస్సులోకి విసిరేస్తూ వుండేవారట!

ఈకథ మరోవిధంగా కూడా వినబడుతూ వుంటుంది: జాతి నాయకుని భార్య ఈ నరస్సులో మునిగిపోయింది. ఆమె అత్త మాత్రం అక్కడే వుంది. ఒక దేవతగా అవతరించి పూజలందుకుంటూ వుంది. ఆమె అత్త కొంతకొసం ప్రతిసంవత్సరమూ పూజలు జరుగుతూ వుంటాయి, కొత్త

నాయకుని దిన్నుకున్నప్పుడూ మరల పువంగా ఈ వేడుకలు జరుగుతాయి.

వగ్గుంగా పూరేగి వెళ్తారు. వారి వంటినిండా బంగారపుపూత వుంటుంది. కొంతమంది నిండా బంగారపు తోడుగులు. మణులూ నజ్రాలూ ధరిస్తారు. నాయకుడు బంగారు రథమీద పూరేగుతూ వెళ్తాడు. అతని వంటినిండా బంగారపు పూతతో 'బంగారుమనిషి'లా తిరిగిస్తూ వుంటాడు. అందుకే అతనికి ఏన్ డోరాడ్ అని పేరు వచ్చింది.

నాయకుడు నరస్సులోకి దిగి స్నానంచేసి వంటిమీద బంగారపుంతా కడిగేసుకుంటాడు. అక్కీనవారంతా వారిదగ్గురున్న నగలూ డబ్బా అంతా నరస్సులోకి విసిరేస్తారు. ఇదో వండగ.

స్పాన్ ష్ లో ఈ కథ చిలరలు వలనలుగా చెప్పుకుంటూ వుంటారు. జనానికి విపరీతమైన ఆశక్తినించేది కూడా ఈకథ.

ఏన్ డోరాడ్ ని కనుగొనడానికి 20 జిల్లా ప్రయత్నించాయి. 1541 లో ఒకసారి విఫలప్రయత్నం జరిగింది.

తర్వాత రెండు వందలమంది స్పానిష్ వారు 4000 ఇండియన్ బానిసలతో, ఆహారం, వేటకుక్కలు, యుద్ధసామగ్రితో ఈ స్థలాన్ని వెతకడానికి బయలుదేరారు.

బానిసల కంట్రాక్టు గొలమలమేసి తీసుకెళ్తూ వుండేవారు. ఏ బానిస అయినా అలసిపోతే అతని కంఠం కత్తిరించి గొలమలనుంచి విముక్తి కలిగించేవారు.

అదంతా రెడ్ ఇండియన్లమయం. వాళ్లచేత నిజం చెప్పించడానికి సజీవంగా దహనం చెయ్యడంగాని. వేటకుక్కలకి వారిని ఆహారం చెయ్యడంగాని చేస్తూ వుండేవారు.

ఇంత వటాటోపంగా బయటదేరినా, వారికి అకలిబాధ, శత్రుభయం, క్రూరమృగాల భయమూ తప్పేవి కావు.

ఇంతమందికొనూ ఒక అరన్నేమంది

మాత్రమే మిడిలారు. అంతా అమెజాన్ లో ప్రయాణించి డీక్ష విడవకుండా వెదికారు. బంగారు పట్టణం ఒకచోట కాదని మరొకచోట, మరొకచోట కాదని మరొకచోట ఇలా వెదికివెదికి వేసారి పోయారు.

అక్కడ భవనాలన్నీ బంగారంతోనూ వెండితోనూ నిర్మించారనీ, ప్రతివంశీ బంగారు పాత్రలని ఉపయోగిస్తూ వుండేవారనీ కథలు!

ఇలాంటి కథలు - విన్నవాడెవడైనా పిచ్చెత్తి పోతాడు.

1595 ఫిబ్రవరిలో రాలి అనే ఆయన మళ్ళీ ప్రయత్నించాడు. అతనికి కొంత బంగారమయితే దొరికింది కానీ, ఆశించినంతగా లేదు.

అతనికి చాలా నష్టం వాటిల్లింది: తన పరిశోధన వంతటినీ ఒక పుస్తకంగా రాశాడు. క్విన్ నిలిజబెల్ ని పాఠం అడిగాడు. ఆమె నిరాశపరచింది:

నిలిజబెల్ తర్వాత ఆమె వారసుడు ఒక స్పాన్ ష్ అంబాసిడర్ పాఠంతో ఈ నిధికి గాలం వేశాడు. అదీ విఫల ప్రయత్నమే అయింది.

అప్పటినుంచి ఇప్పటిదాకా ఈ వేట కొనసాగుతూనే వుంది.

నరస్సునయితే కనుగొన్నారనిగానీ, అందులో నిధులు విసరికీ కనిపించలేదు. ఏక్కడబడితే అక్కడ గోతులుమాత్రం వున్నాయి.

కానీ లక్షల రూపాయలు ఈ వేటలో వాతమైపోయాయి.

మట్టిలో బాగా లోతుగా ఈ నిధులు వున్నాయని ఇంజనీర్లు అంటున్నారు.

విప్రుడో ఒకప్పుడు కొత సాధనం వస్తుంది. దాంతో ఈ నిధుల్ని బయటికి తియ్యవచ్చు.

(ఇంకా వుంది)

పి. కె. సికింద్రాబాదు

మీరు రాస్తున్న 'మూడోమిషన్'పై ఆధిపత్యం తెల్పుటకు మీ చిరునామా కావాలి.

సీరియల్ పూర్తి అయ్యింది. ప్రతి భాగానికి— 'అబ్బ! అద్భుతం' 'అయ్యో పాపం,' అంటూ— మీ రివ్వడం, నేను వినడం— వాస్తవ్యవధంగా వుంటుంది. కొంచెం వాసిక వట్టండి.

బి ఎస్. వి, తుని

ప్రీ జీవితానికి సంపూర్ణత్వం ఇవ్వేది ఏది ?

వ్యక్తిత్వం చంపని వివాహబంధం.

కె జి. ఆర్, కొత్తపల్లె

భార్యభర్త లిద్దరూ ఉద్యోగాలన్న వారు, వారిలో ఒకరు వదలి త్యాగంచేస్తే కొంత నిరుద్యోగనమస్య తీరు తుంది కదండీ.

చాలాకాలం నుంచి పోషణ భారం వహించి అలసి పోయారు మగవాళ్ళు. మేం యిప్పుడిప్పుడే ఆర్థికంగా— స్వంత కాళ్ళ మీద విలబడాలని ప్రయత్నిస్తున్న ఆడవాళ్ళం— ఎవరు వదలి త్యాగం చేయాలో మీరే చెప్పండి అయినా ఆడవాళ్ళ ఉద్యోగాల మానేస్తే నిరుద్యోగ నమస్య తీరు తుందని ఎవరు చెప్పారు? అది మీ వూహ మాత్రమే లేక కోర్కె అయివుండాలి.

ఎమ్. డి. ఎస్, హైదరాబాదు

మాతృ పేమకు నిర్వచనం ఏమిటి ?

ముద్దాస్తే నెత్తిన పెట్టుకోవడం. కోసం ఘోషే విత్కొట్టడం.

పి. ఆర్. ఆర్, సికింద్రాబాదు

పెద్దవాళ్ళ మాటలే విందుకు వినాలి? అనుభవమీద అన్నీ — తెలుసుకోవచ్చు కదా ?

అనుభవం నుంచి లేవరే. కానీ ఫరీ దెక్కువ కదా?

ఆర్. జి. ఆర్, దుర్గాపూరు

నేను ఒక ఆమ్మాయిని ప్రేమించాను, అమ్మాయి వచ్చి ప్రేమించింది' పెళ్లి చేసుకొందామంటే అమ్మాయి నా న్నకి యివ్వలేదు.

ప్రేమించడాని కక్కుర లేని నాన్నగారి పరమిషన్ పెళ్లి కెందుకు? ఆర్థికంగా ఎవరి మీదా ఆధార పడి లేకుండా వుంటే, అమ్మాయి మైనరుకాకుండా వుంటే— హాయిగా పెళ్లి చేసుకోండి.

కె ఆర్; కె. ఎస్. కె. జె. కె. ఎమ్, కాజూరు

కలసి వుంటే కత్తెడు సుఖం. కాని ఈ

రోజుల్లో అంతా వేరు గా వుండటానికి యిష్టపడతారు విందుచేత?

కలసి వుంటే ఫరీదెక్కువ. ప్రయోగనే తక్కువ. అందుచేత.

డి హెచ్. ఎమ్. ఆర్, ఖైరతాబాద్

సాధించేదేం వుండదు గాని — యీ రోజుల్లో వినాదాకేం కొదవలేదు.

నిజమే ఆడవాళ్ళ కోసం గొంతు విందుకు దెబ్బలాడడం సులభం— వాటిని అనుసరించాలన్న తాపత్రయం కంటే!

మీరు వర్సజ్జాలా?

కాదు బాబూ, ప్రతివాళ్ళూ అజ్ఞానులే— ఏదో ఒక విషయంలో.

మనోజ్, హైదరాబాదు

నీవంత ఆనమర్చురాలిని మన దేశంలో వివ్వరూ లేరు. మీ ఆడవాళ్ళను నల్లిని కాల్తో రాసినట్టు రాసి పారేస్తూంటే గాని దారిలోకి రాదు. త్వరగా యీ వుద్యోగంలోంచి విరమించి మహాకవులు అయిన దివాకర్ల వెంకటాచార్యుల వంటి మహాత్ములను యీ వదలిని యివ్వగోరు తున్నాను. ఈ లేఖ ప్రచురించినా ప్రచురించక పోయినా వాదలేదు.

ఎందుకు ప్రచురించను— నేను చదివి అనం దించేది నా సొటి వారికి వంశాలి కదా! అయినా పాపం అవధాని మేష్టా రిన్నేనా మీ రడిగేని యితాంటి ప్రభులే కదా! . . . . మీ కాలి కింద నల్లిన ఆడ నల్లల విషమే కాబోలు మీ ఒళ్ళంతా పాకి సభ్యతని పంస్కారాన్ని మీలోంచి పారదోలింది! సాపం! యింతలాంటి పాత పద్ధతి నల్లలని చంపడం మానేయండి. ఆరోగ్యం బాగు పడు తుంది. . . . . అయినా ఆడవారంటే ఎందు కంత కసి మీకు?, మీ తల్లి, మీ సోదరి, మీ భార్య వీరంతా ఆడవారు కాదా? వీరికీ— మీ ప్రేమిమంటు— అంతేనా? మీలాంటి వాళ్ళని చూస్తే నవ్వుతో— ఏదవతో తెలియడం లేదు!

పి.ఎస్.ఎస్.వి. తిక్కా - అమరావతిలో

రామలక్ష్మిగారూ మీకు చక్కటి గౌరవం వుందని వున్నాను. ఒక్కసారి.

ఎవరు ప్రచారం చేస్తున్నారు బాబూ—యీ వదంతులు!

నాకో స్నేహితుడున్నాడు. వాడు విన్నడు మాట్లాడను 'దేవుడు లేడు' అని అంటూంటాడు వాడినెలా నచ్చచెప్పడం ?

అలాంటివారికి నచ్చచెప్పడం ఎందుకు—మన సమయం వృధా. దేవుడెక్కడ వున్నాడన్న ప్రశ్నకే తావులేదు భూమంతా నిండివుండటని యిల్లు. ప్రతిపాదా దైవాంశతో వెల్లు తూరే వుంటుంది. ఎటోస్తే—మూడదల్లుకున్నవాడే పాదరక్షలు వదలి ముందుకి సాగుసాతాడు. లేనివాడికి ఏమీ కనిపించదు.

ఎమ్. ఎస్. కె, ఖుర్దారోడ్డు

మనిషిని మనిషిని కలిపేది ఏమిటి?

వాక్కు. అది సవ్యంగా వుండాలి.

ఎమ్ ఎమ్ ఆర్, సంగారెడ్డి

ఆడవారినిలా అర్థం చేసుకోవాలి?

ఆడవారి విషయంలో—ముగింజలను మెచ్చుకో. లోపాలను చూసి చూడనట్టు వూరుకో— అనిపెద్దం మాచన!

వై. హెచ్. ఎస్, కొత్తపాలెంప

తను మరణించే లోవున ఈ జీవితం విరర్థకం అని అనుకోనివారు వివరైనా వున్నా ?

ఎవరూ అనుకోరు. అందుకే కదా—వివరి క్షణాదాకా ఆశతో కొట్టుకోవడం.

పి. ఎస్, గుంటూరు

ఉద్యోగంచేపే ఆడవారిని చుంకవగా చూపారెందుకు ?

ఇన్ ఫీరియారిటీ కాంప్లెక్సు వల్ల.

డి. జి ఎమ్, ఖర్గపూరు

పైరు మనమాట వినితా చేయాలంటే ఏం చేయాలి?

ఎదుటివారిని మననైపు మెచ్చించుకోవడం చేతలతో కాదు చెవులతో వారేం చెప్పున్నారో వినడం అలవాటు చేసుకుంటే—వారే మనమాట వినడం ప్రారంభిస్తారు.

ఎమ్. ఎమ్ ఆర్, విజయవాడ

విజయవంతమైన తమిళ చంప చిత్రాలని మక్కికి మక్కి, కాఫీకొడుతూ—మన తెలుగు విద్యార్థులు పబ్లిసిటీలో వాటిపేరేనా చెప్పకపోడం దారణం: విందుకిలాచేస్తారు?

తెలుగునీనా నా కెస్స్ అయితే—స్వంతం అని చెలామణి అయిపోతుందని!! పినిమాల విషయంలో జనం పుట్టి గౌరెలమంద అనిను! అ

మేము చూసిన అమెరికా గుమ్మడి, వాణిశ్రీల అభిప్రాయాలు!

✱ విదేశ వయవాన్ని విజయవంతంగా కొనసాగించి వచ్చిన కుమారి వాణిశ్రీ, శ్రీయుతులు గుమ్మడి నాగభూషణం, రాజబాబు, ఆర్. యన్. రాజు, శ్రీమతి కాంతమ్మారాజు 'తా' మాచిన అమెరికాను గూర్చి పాత్రికేయులతో ముచ్చటించడానికిగాను జూన్ 23 వ తేదీ సాయంత్రం న్యూయార్క్ లాండ్స్ హోటల్ లో గోప్తి వోకడాన్ని ఏర్పాటు చేశారు.

అందరూ కలిసి వెళ్లారు, కలిసితిరిగారు, కాబట్టి అందరి తరపున గుమ్మడి వెంకటేశ్వరరావు, కుమారి వాణిశ్రీ, తమ అభిప్రాయాలను తెలియపరచారు.

గుమ్మడి మాట్లాడుతూ 'మే 9 వ తేదీ బయలుదేరిన మేము 10 వ తేదీ సాయంత్రం న్యూయార్క్ చేరుకొని, 11 వ తేదీ మాడనలసిన ముఖ్య సందే

శాలను కొన్నింటిని చూచి ఆనందించాము. 12 వ తేదీ చిత్రోత్సవం ప్రారంభమైంది న్యూయార్క్ లో. అమెరికాలో తెలుగు వారి జనాభా వదిలించి నదిపానువేలదాకా వుండడం అటుంచి, వారిలో ముస్లిమిక భాగం న్యూయార్క్ లోనే వుండడం, వారందరూ ఈ చిత్రోత్సవంలో పాల్గొనడం మాకు మహదానందకరమైంది మన తెలుగువారితోబాటు కొద్దిమంది అమెరికన్లు, తమిళులు, కన్నడిగులు వచ్చి చిత్రోత్సవాన్ని సేతకర్తల చేశారు.

ఆరంభంలో అన్ని చిత్రాలు అనుకోవు విధంగా రాకపోవడంతో, మొదటిరోజు మాత్రం 'దస్తాబుల్లాడు' చిత్రాన్ని, మరినటి రోజున మిగిలిన చిత్రాలను (బుల్లెట్స్ - బుల్లెట్స్, తాత-మనవడు, మరపురాని తల్లి) సందర్శించడం జరిగింది. వాషింగ్టన్ హండ్స్ ఫెస్ట్, హ్యాప్పీన్, లాస్ ఏంజెల్స్, చికాగో, బ్రెస్టోల్ లో సైచిత్రాల ప్రదర్శనలు జరిగాయి,

హాలీవుడ్ సటిస్టులను చూద్దామని వుబలాట నడ్డంగాని వారందరూ యూరస్ వెల్లి యుండడం మా ఆశకు అంతరాయం కల్పించింది. హాలీవుడ్ లోని 'యూనివర్సల్ స్టూడియో'ను చూడడం జరిగింది. భారీ విజ్ఞాన సకల సౌకర్యాలతో నిర్మించబడింది ఆ స్టూడియో. 38 సౌండ్ స్క్రీన్లతో, 420 ఏకరాల్లో ప్రహ్వంధంగా అను రింది ఆ స్టూడియో నిర్మాణం. సన్నివేశా, సందర్భాలను అనుసరించి పెట్టు వేసు కోవడానికి మాత్రం విధానాలు ఏర్పాటు చేయబడి ఉన్నాయి. అప్పటికప్పుడు అవి అనుకోకుండా కొన్ని బంగళాలను, రక రకాలు నిర్మించి యున్నారు. ప్రళయం లాంటి భయానక దృశ్యం కావాలంటే అక్కడున్న 'రిమోట్ కంట్రోల్' స్వీచ్ వొక్కతే చాలు.

విశ్వవిఖ్యాతి గాంచిన 'డిస్నీలాండ్',

ఫింటాసీ, అండర్వీలాండ్, ప్రెమిటివ్ లాండ్, హ్యాపీన్ లో 'స్టేన్ సెంటర్' ముచ్చగు సందేశాలను తనివితీర చూచాము: 'స్టేన్ సెంటర్'లో 'స్ట్రీలాబ్' లోకి డెక్లబ్ బాయ్ వారుండి ఎప్పటికీ. వారికి రిపోర్టులు వున్నందున, వార్ని చూచే అవకాశం కల్గలేదు.

వాణిశ్రీ

అమెరికా మాజీ ఉపాధ్యక్షుడు శ్రీ హ్యూబర్ట్ హంప్రీని, శ్రీ రోబర్ట్ కెన్నెడీ కలుసుకోగలిగాము, సెట్ కార్యక్రమాలను దగ్గరుండి సాక్షికంగా పరిశీలించాము.

అమెరికాలోని జనుల జీవనం అర్థికంగా మెరుగ్గా వున్నా, నైతికంగా పతనావస్థలో వుండనే చెప్పచ్చు. పాపులర్ నో సమస్య లేకపోయినా, పొల్కాడన్ ను న్యూ నిడ్రెక్కంటుండి అదేశం. కార్మి వల్ల పొల్కాడన్ అధికంగావుంది.

అమెరికా దేశంలోని మన దేశీయుల వుమ్మడి కలుంటాలని చూచి మనకది ఖలా సాధ్యమౌతున్నదో వారికి అర్థం కావడం లేదని తమ వందేహాన్ని వ్యక్తపరచారు.

గుమ్మడి వెంకటేశ్వరరావు

(చిత్రకారుడు : శ్రీ నవీన్ కుమార్)

'...కొద్దిరోజుల్లో తిరుగుబాటు జరుగుతుంది'

'ఇన్నటి డిగ్రీ చదువున్నీ ఉప యోగం లేనివి. వ్యతంత్రంగా జీవించడానికి ఉపాధి కల్పించే చదువులుంటే ఇంక ఏ రుద్యోగం వుండేవుండేది కాదు-' అంటాడు ఆరాధ్యుల శ్రీనివాసమూర్తి. కడప ఆర్ట్స్ కాలేజీలో విసిసీ చదివాడు.

అధికారం వుంటేనే వివసయినా సక్రమంగా చెయ్యడానికి వీలవుతుంది, వాకు డెవలప్ మెంట్ అంటే ఇవ్వాలి. మా ప్రాంతాన్ని పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి చెయ్యాలి. వాతంతో ఉన్న అందుకే అయ్యేదీకే చెబున్నాను. అధికారం చేతిలోకి వచ్చాక వాళ్ళాన్ని వెరనేర్చుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను... పారిశ్రామికంగా, అభివృద్ధి చెందితేనే దేశం సుభిక్షంగా వుంటుంది'-

క్రైస్తవత్వం

అంటూ పెద్ద పెద్ద పనిమా డైలాగు లతో మాట్లాడతాడు.

పీనిమాల మామూలుగా చూస్తూ ఉంటాడు. ఈమధ్య చూచిన పీని మాల్తో 'ధనమా డైనమా,' వచ్చింది.

పీనిమార్ డిప్టీ అంటే అభిమానం. పీని చిత్రాలు నిడవకుండా చూస్తాడు. మిగతావి బాగున్నాయని వివరంగా చెబితే చూస్తాడు. హిరోయిన్స్ లో వాళ్ళి అంటే అభిమానం.

హిందీలో రాజేష్ కపూర్, హేమ కౌలిని ఇష్టం.

కాలేజీలో అమ్మాయిల శాతం నాం వరకు వుండటం. అమ్మాయిలతో 'లోకం నిడతూ' గురించి మాట్లాడతాడు. అమ్మాయిలతో కానాని లోకం

విషయాం గురించి మాట్లాడతాడు. ప్రస్తావన వచ్చినప్పుడే మాట్లాడతాడు!

కోవిడ్యువేన్ వుంటే ఒక వాకరు అర్థం చేసుకోడానికి వీలవుతుంది. అంతా 'పాషెరుగా చదువుతారు' అన్నాడు.

రాజకీయాలు అంటే ప్రత్యేకించి యిష్టంలేదు. కానీ ప్రత్యేక రాష్ట్ర వాడులమీద సానుభూతి వుంది.

'మనకి నమర్దంగా నిర్వహించే నాయకులు లేరు. ఇలా కొంతకాలం జరిగితే తిరుగుబాటు జరుగుతుంది'

ఆరాధ్యుల శ్రీనివాసమూర్తి

అన్నాడు మీదుకూ? అంటే ధరణి వివరితంగా పెరిగిపోతున్నాయి రానురాను ఇబ్బందులు ఏక్కువయి పోతున్నాయి అని సమాధాన మిచ్చాడు.

ఇంతా చెప్పి రూలింగ్ కాంగ్రెస్ నిధానాన్ని పమర్దిస్తాను అన్నాడు. వ్యక్తిగతంగా ఇందిరాకాండీని ఆరాధిస్తాను అన్నాడు.

ఒక ఇండస్ట్రియల్ జీవితంలో స్థిరపడి పెరిగే చేసుకుంటాను- అన్నాడు శ్రీనివాసమూర్తి.

—నికరాజ్.

మేము చూసిన...

వారి సాంఘిక జీవనం మన మనుషునేంత సుఖమయంగా లేదు. మననివారి జీవితం చాలా దమనీయంగా వుంటుంది. వారికి దేశంలో సునశ్శాంతి లోటు కచ్చడుతోంది. అందుకే 'హరేరామ, హరేకృష్ణ' నామాన్ని విత్తము జపిస్తుండేవాళ్ళి మా కళ్యాణ మాచాము

మనదేశంలో తయారయ్యే పా రా జీ క చిత్రాలను -దేశానికి వంపితే, వాటికి మంచి ఉదరం. అభిమానం లభిస్తాయ- ద్వితీక మౌతుంది. ఈ వధకాస్తి సక్రమంగా వెత వేర్పడానికి తోటిగారందరితో వంపిందింపలు శరవడానికి నిశ్చయించాము' అన్నాడు గుమ్మడి.

అభినేత్ర వాణ్ణి ఆమెరికాలో తాను చూచి- వింతలను, విశేషాలను ఇలా చెప్పింది. 'భారతీయ చిత్రాల్లోని ఒకకాణ అయిన మన తెలుగు చిత్రాలకు ఆ దేశంలో గిరాకీ కంటుందని పూహించాను. కాని పూహ తారుమారు అయింది. అందుకు కారణాలు ఏమిటని అలోచిస్తే రెండే రెండు కొట్టొచ్చినట్టు కన్పిస్తున్నాయి. ఒకటి మన చిత్రాల పబ్లిటీటీల్స్ లేవు. రెండు మన చిత్రాల నిడివి ఏక్కువ నిట్ టైటిల్స్ తగ్గించి చిత్రాల నిడివి 10-12వేల అడుగులు చేస్తే మా రెక్కల్ రావచ్చు అని ఒక ఆశ. కానీ అది సాధ్యం కాని పని. అమెరికనులకు వారలో క్లూ రోజ్ మాత్రమే తీరుుడి. అందులోను మూడు, వాల్స్ గంటలసేపు కూర్చోని వారు చిత్రాలను చూడేరు. చిత్రాలను ఇక్కడిలా థియేటర్లలో ప్రదర్శించే ఆన కాశం వుండదు. ప్రయత్నాలు ఆడిటోరి యంలో మాత్రమే ఆ పని జరుగుతుంది.

అమెరికన్లు వేసిన వింత ప్రశ్నలను లోలా చెప్పింది. నేను ధరించుకొన్న గజాలను చూచి మీ దేశంలో గూడా ఐంగరం వుందా? అని ఆశ్చర్యంగా ప్రశ్నించారు. మన దేశంలో పున్నవారందరూ లే మి తో బాధపడేవారని వారి ప్రదేశ్యం. వారికి ఐక్యరం పున్నా మనశ్శాంతి వుండకా మమతామరాగలకు దగ్గర బంధువులు వారెరు.

[64వ పేజీ చూడండి]

డబ్బుచుట్టుతిరుగుతాంది భూగోళం

యడవల్లి సుజాత

✱ నాది గుర్రండ్ల కూడలి,
 అక్కడో అంగడి.
 దాని ప్రక్కనే ఓ చెట్టా
 దానికింద ఓ బిడ్డ
 దానిపై మూర్తి.

20-7-73

ఏవో కొన్ని సందర్భాలలో - తప్ప,
 దివ్యుడు ఏవరూ ఆటలుచూపినా -
 ఆ కొట్టులో అవసరమైన వస్తువులు
 ఉన్నా లేకపోయినా -
 కొత్త డిజైన్ క్రాంగల్ ఫ్యాషన్

డ్రెస్ తో 73 స్ట్రయర్ క్రాఫ్ తో, హో
 మధ్య పిగరెట్ కాటాకూంటి చేత స్టేట్
 దిక్కుపై టిన్ ఉంచుకని అస్సలించే
 కళ్ళతో కూర్చోనున్న మూర్తి మాత్రం
 తక్కువ కబ్బిస్తాడు!!

ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్యం

WHEN NATURE FAILS
New Super eight మరింత ఎక్కువగా గుర్తించబడినది (2 మండి 8 అం. వరుస పూచీ) మీరు పొదుకుగా పెదజంతుకుంటే (వంశవంశాలపొందిన మా పై లెక్క) **HYTEX** బాదాన్ని వాడండి. వయోపరిమితి లేదు. (స్త్రీలు, పురుషులు కూడా పుచ్చుకోవచ్చు. **HYTEX** is a great name and meant for popular people. వెం : బుడ్డి 1 కి (20 Tabs) Rs. 3-75. పోస్ట్ జి అదనం.

SCIENCE HAS SOLVED THE PROBLEMS
STOP GREY HAIR పిచ్చువారుగా అగుపించండి. మీరు పిచ్చువా **GREY HAIR** దైవత్వే మీకు అనిపిస్తుంది. (Feel) **Unobtainable anywhere else in the world.** వంశవంశాలగు జరిపిన పరిశోధనా ఫలమైన **BAL KALA TEL** Brilliantine Hair Colour అద్భుతం కల తెల్లబట్టును కాళ్ళకుగానే శ్రమించినట్లబడేట్లు చేస్తుంది. వెం : బుడ్డి 1 కి Rs. 3 only. పోస్ట్ జి అదనం. 3 బుడ్డి Rs. 7-50 పోస్ట్ జి ఉచితం. తల తెల్లగా గాని, రంజు చేసేట్లుగాని అగుపించదు.
 వరా : ఉత్తరాల ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.
M/s UNITED COMMERCIAL COY
 Beat No. 29 (A.M.W/7)
 Flat Door No. 3883 X,
 Ambala Cantt. (N, India) Pin 133001

కొత్త కాయా రీ
హాం పిపిమా ప్రొజెక్టర్
 పిపిమా హాల్లూవేలె ఇంటి వద్దనే మా కుటుంబముగ్గిమిత్రులతో స్క్రీన్ పిద (35 ఎం.ఎం.) సినిమా చూడటం రంగు లో నటించుట, దాపుచేయుట చూడ వచ్చును. విశ్లేషక బల్బు లేక బాల్బు ల్లాబరీలో ప్రొజెక్టరును వదునవచ్చును. 25 గజములు పిరింగ్ (Illus) వహించి ఉచితం. య రు. 30 కి పోస్ట్ జి రు. 6. జర్నల్ మాడల్ (Sup) య రు. 45 కి పోస్ట్ జి రు. 7. రిఫ్లెక్టింగ్ స్క్రీను య రు. 5. అదనపు పిరింగ్ 1 గజం 25 పై నలు.
పోలింగ్ 50 షాట్ పిస్టల్
 (రైఫిల్స్ అక్కరలేదు)
 దొంగలు మరియు క్రూర మృగముల భయంకరమైన యెన్ మాడల్ పిస్టల్ లో రక్షించుకొండి.
 (దామరకు, సర్క్లస్ అలలుకు ఉపయోగకరమైనది 100 పైల్లు ఉచితం. య రు. 12.50 మరియు పోస్ట్ జి రు. 2.50. ఓరిక్స్ (Sup) రు. 20 పోస్ట్ జి రు. 3. బెల్జ (Sup) లో క్రాఫ్ లెడర్ షు రు. 8. అదనపు పైల్లు 100 కి రు. 2.

STAR TRADING CO.
 (WAP) Chhapeti, Aligarh (U.P.)

డబ్బు చుట్టూ...

అంతేగాదు అతనిచుట్టూ అంగరక్ష కల వలె మిత్రబృందం! అతనికి జే కొడతూ కోకా కోలా టీ పిగెట్ గ్లాస్ (ట్రాగేసుంటారు!!)

ఆ జే జేల కబ్బం వెల్వెట్స్ వతి నందర్పాల్ మా అతని జేబులోని కరెన్సీ ఇచ్చుచుంటుంది.

మూర్తిక చెందిన కళ్ళ అన్నేపట అగినవోట పరికిస్తే— ఓ అందమైన కళ్ళ జత కచ్చిస్తుంది! అవును.

అంతేగాదు నదరు ఆ అందమైన కళ్ళ మూర్తివైపే ఎక్కువెట్టుబడనా యిప్పు విషయం గూడా వచ్చింది.

ఆ అందమైన సోగకళ్ళు.

ఓ కన్నెరడచు.

ఆ అందాల బొమ్మ ఆ మేడ వరం దాలో ఇటీవల అదే ఎనిగా నిలబడుతూ ఉంటుంది మరి వచ్చింది.

ఆ అందమైన వడుముకి యవ్వనం మరి అందాన్ని పెంచేస్తున్నది. ఆ కనుల లోని నిరీక్షణ మరి పరి ఆకర్షణని పెంచేస్తున్నది. ఆ నిరీక్షణవలన అలా నిశబద్ధంవలన చూస్తూ ఉంటుంది వలన— అగాధంలో ఏ గోసున్న ఆ పృథ్వీలో నిలి గింతలు.

అని రోజూ కలలు తెప్పించుకొన్నాయి.

ఆ కలలలో దివ్య మేడలు! రాత్రిపు వాలక వగలా అని రంగు రంగులుగా మునుడకోసాగాయి.

ఇక కలలెలా మిగిలేది ప్రేయతమా అంటూ విరహగీతలావన కమలద్వార ప్రసారం.

మూర్తి అనబడే వ్యక్తి కళ్ళజత దాన్ని రిసీవ్ చేసుకుని బదులు వందేశం వలన తూండగా

ఆ రెండూ మార్గమధ్యలో కల్పకుని గగన మండలంలోకి విగసించారెన్న—

నేనుచుట్టూ తిరుగుతూ ఉంది భూగోళం

తిరిగింది తిరుగుతున్నది తిరగాలెను అవును నిజం కమ్మదనం

అప్పు భావగీతాలు మూగగా పాడు కుంటూ—

‘నే మాత్తున్నా గుడి మధ్య చాలా పారిష్ లేదా. పేదోళ్ళ బాధల బోర్ దిద్దించబడలేదు, ప్రదాని పోష

లిషివి మెచ్చేసుకుంటున్నాడు— కదేటి గురూ పర్మిట్ లోన్ లాంటివి కొట్టే పినా?’

గురుపీఠంపైని మూర్తి చిత్రమైన చిచ్చువ్వ పినరాడు. దాని అర్థం తెలియక తలగోక్కుంటున్న ఆ బృందంలోని ఓ రోమియోకి రోజూ అదానిన వెళు తూన్న ఓ విద్యార్థిని కన్పించింది.

‘అదుగో ఆ బ్యూటీయే గురూ నేను చెప్పింది. ఇక మళ్ళీ అరున్నరకుగాని ట్యూషన్లుండి తిరిగిరాదు. నే చెప్పే దేంటంటే రహస్యం వివరం దగ్గరకు రండి, కమాన్ మనం ఆ బ్రిడ్జి వద్ద ఉన్నా మంటే ప్రభుత్వంవారి పుణ్యమని విధి లైట్లు లేవు చీకటి గాఢాధికారం. అరచినా వెడలెదూ వెడకినా కన్పించం వలన.’

‘మిస్టర్ రోమియో లా టీవనలు నభ్యతకాదు మంచిది కాదు. అరలు అదాల్లా వెనక తిరగటం కూడా అరోగ్యకరం కాదు’

అన్నాడు మూర్తి. అన్న మాటలకూ కొడగాని ఆ చివరిమాటకు అక్షరాలా ఆ చివరిమాటలకే— ఇందిరాగాంధీ ప్రత్యేక రాష్ట్రం ఇస్తున్నాను ప్రజలలా అంటే కలిగినంత ఆశ్చర్యం కలిగింది.

అందుమీదట ఒక రోజు కరు చూసు కున్నారు. వాళ్ళకు సమాధానం ఇచ్చినక పోయేసరికి జాట్లు పీక్కున్నారు. అతనో మిస్టర్ అయ్యాడు.

‘మెడలు కరాలు కట్టిపోతున్నట్లు భయం భయంగా ఉందిరోయ్.’

అని అరిచేశాడు.

ప్రక్కనే ఉన్న మరొకతను—

‘వాయర్ ఆరు స్క్రైంగ్, టీ అన్నాడు. కావున జేబులు తడముకోవాలిని ఆ సగం కల్గింది మూర్తికి ప్రత్యేకంగా.

చిల్లర తగలబుందేదు. తను ఇన్ కస్ తే వద్ద తికి భంగం కలిగితే గురి సరిస్తే వర వతి క్షీణిస్తే.

మేడమేడపైని అందమైన అల్లి బిల్లిగా తిరక్కుండా నిశ్చలంగా తనని తన కేసి అలా పరిశీలనగా చూస్తున్న కళ్ళు చాటి తాటుకు అందం, అందం తాడుకు ఆకారం.

చివరికి తగిలిందోటూ: వగధ్యంగా పైకి తీశాడు:

ఆ బృందం బ్యూటీ వమ్మన్నట్లు పాప్యరించింది ముందుగా వచ్చిన చీకటి, వాళ్ళలా బయటదేదూ.

మిగిలిన మూర్తికి వేడపైని అందం కన్పించలేదు.

విషయమేమిటి? అననుకుంటూ చింతించ బోతున్న తరుణంలో వేడిలో పూల పెట్టెలో కన్పించి ఉరలు కల్పించింది.

అంతేకాదు రోడ్డు ముందుకు వెళ్తున్నప్పుడు తోడు రమ్మని సైగపేసేట్లు భావించాడు మూర్తి.

అందమైన వడుచు ఖరీదైన వడుచు తనని వరించిన వడుచు తనకై నిరీక్షిస్తున్న వడుచు అందం — సోషలిజం వర్తిల్లాలి.

వైస్ గ్రాఫ్ సర్దుకున్నాడు మూర్తి. సైకిల్ లేచాడు.

గుడి బయట వేంచేయున్న కొబ్బరి కాయలు అరటిపళ్ళ పూలు తదితర వ్యాపారస్తులు దైవానుభవం కొరకు వలపున్నవారు తీసికెళ్ళడం చూచి చిన్ననాడు.

భక్తులు తర్కించుకుంటున్నారు దింతెంత ఖర్చుపెడితే విన్న కొబ్బరికాయలు కొడితే దేముడు దగ్గరవుతాడు? కోరింది. వెనవేడసాడు?

‘ధర్మం చెయ్యబాబూ వి.త చేత్తో అంతకు కొన్నింటలుగా దేవుడు మీకు కల్పిస్తాడు’— అనలుతున్నారు ముప్పివాళ్ళ భావంలోని ఈ వ్యవస్థ ప్రతిఫలాల.

లోక అసీస్ మంగిలు నోటీస్ బోర్డులో కుంకుమపూజ యాభై పైసలు— కర్పూరహారతి నెలభై పైసలు— అద్దాల మరాలు దర్శనం ముప్పై పైసలు— కొబ్బరికాయ ముప్పై పైసలు దర్శనం ఇరవై పది— ఫలిహార ముప్పై— చక్కెర పొంగలి నెలభై — నడ యాభై— అడ్డు ఒక్కరూరాయి.

కర్పూరహారతి పూజారి

అధిక మోతాదులో కానుకలు తెచ్చిన వారివంటే చూస్తున్నాడు ఖరీదుగా ఉన్న వారివే వేగిరిస్తున్నాడు.

తాంబూలంలో నడుతున్న రక్షణలను చూచి చూస్తున్నాయి పూజారిగారి కళ్ళు పెద్ద వాణాలు నిలువైనవి నడతూంటే కళ్ళు మెరుస్తున్నాయి. అలాటివారికి మరి కాస్త తీర్థం మరికొన్నిసార్లు శ్రావణం మట్టి మట్టి అశిర్వాద మంత్రాచారణ ఇలాగే నిలబడితే అలభ్యమృద్ధి అన

కాశం జారిపోతుంది. నమయం మింగిపోతే బజార్లో అంగళ్ళూ ఉండవు దాక్టర్లూ ఉండరు.

అటునుంచి అటే వినరేసింది పూలను. ఇటు చూసింది—మూర్తి వచ్చింది. అతను నవ్వాడు.

అమె నడచింది. అతనూ నడిచాడు.

గుడినుండి రోడ్డుకి, రోడ్డునుండి నడికి.

నది ఒడ్డుని ఇనుకలో ఒకచోట— పాడి పాడిగా ఉన్నచోట తడి కోరికలతో ఉన్న ఆ ఇద్దరూ కూర్చున్నారు.

దూరాన నీటిలో బండపైని గుడ్డల మోత వంతెనపై రిపేర్ చేస్తున్న కార్మికుల నమ్మబడెబ్బలు.

‘ఏమి కోరారు భగవంతుడిని?’

అనక్తిగా అడిగింది ఆ అందం.

‘మీమట్టు తిరగుతూన్న నా మనస్సులో భగవంతుడికి స్థానమేదీ? మీరో?’

‘మిమ్మల్నే నాకు శాశ్వతం చెయ్యమని’

అమాట లోనందుకు నంకోచించలేదామె.

పెద్ద బరువుతో పోల్చివచ్చాడు చిన్న బరువు తేలికవుడేమో!

రెండబద్దాలు ధీకొంటే విజం అవిష్కరించబడుతుందా? దీనికి సమాధానం కాస్తవేతనం లాభిలోనా మేధావుల ప్రవచనాలేవా?

అవిడ చెప్పల్సిని జంకిం బంగారు రంగు తళుక్కున మెరుస్తున్నది. చేతుల గజలు వాటిపైని రాళ్ళు, ప్రేలిపుంగరం మెడలోని దండ అనక్తిగా స్పర్శించాడు వాటిని. ‘చాలా బాగున్నాయి!’ అన్నాడు గూడను.

ఏం బాగులే అన్నట్లు వ్యంగింపి: ‘చాలా బాగున్నాయి అందంగాను ఖరీదుగాను’

‘ఓంట్ నాకు చాలా భారంగా ఉన్నాయి! అమ్మేమో సేన్లో ఉన్నవన్నీ అలంకరించుకోవలసింది. నాకు సింపుల్ గా ఉండాలంటే యివ్వండి!’

‘మీ సంవదంతా బంగారంలోకి మార్చేకారా ఏంటి?’— లోకనాత్మకంగా అడిగాడు పాదా సోజ పెడుతూ.

ఈ వగలపై లోతు నర్త ఆ కన్నె వడుచు కంత యివ్వలగాలేదు.

‘దీవ్యదా అక్కడే ఉంటారు ఆ పిల్ల మీదా?’

‘రీ ఫీ ఇలాటివి ఓ యాభై కలిసినా వా రెవరోకి అంతస్సుకి సరిపోవు. మీకోసం మిమ్మల్ని చూస్తూ నడపాల్సిని కమర్షాల్స్ లి’

‘నన్నుక్కిరి బిక్కిరి చేయకండి బాబూ! యుగయుగాలగా దివ్య జన్మలుగా మన బంధం కొనసాగిస్తుంది ఆ

‘మనస్సువేదం’ అనుక్షణం స్మృత్యునుతుడేము!
అంతేతో జీవితంలో పెరిగితే
హాతున్నా!

త్రాచి ఏకజంతు తొలింది!! నన్ను
పుకలించజేసింది నా తనన్ను ఫలించింది
—మీకోసం వేను నాకోసం మీరు.'

విజంగ! విజంగనా!! తనని అంత
గతంగా ప్రేమిస్తున్నదా? పరిశీలిస్తూ
వూదా! తను విజయం పొందాడు: తను
అదృష్టవంత డే.

ఇంత విజంగ తనని ప్రేమిస్తున్న
అతన్ని తను మనస్ఫూర్తిగా తికరణ
కుద్దిగా ప్రేమిస్తున్నదా? తను చెప్పిం
దంతా నిజమేనా? తను అబద్ధాన్ని దాచే
స్తున్నది. విజం చెప్పేస్తే? పూచూర
చెప్పలేదు. చెప్పేందకు లేదు చెప్పి కలల్ని
భగ్నం చేసుకోలేదు. తన పూజలు ఫలించ
బోతూంటే తను అజ్ఞానం ప్రదర్శించ
బుచా! ఏమైనా సరే ఈ అవకాశాన్ని
జాగ్రత్తపడకుండా.

అలాగే చాలాసేపు తర్కించుకుంటూ
ఒకప్పుడకు మానుకం గడిపారు.

పైరన్ మోగింది వినిపించుకుంది
పావులించింది.

డక్టరు పేకట కెల్లిపోతాడు మందం
షిపులు మూసేసారు. తల్లి జబ్బు —
జబ్బుతో తల్లి - సంవత్సరాలుగా తల్లితో
స్నేహం చేస్తున్న దీర్ఘరోగం - రోగన్ని
పెంచేస్తున్న దారిద్ర్యం. మేడనీడ ఓ పెద్ద
చీకటి. ఆ నీడలో గుడిపె ఓ చీకటిలాంటి
విజం! మళ్ళీ ఆ గుడిపెలో కటిచీకటి ఆ
చీకటిలో కుక్కి మంచం మంచంపై
తల్లి.

తల్లిచుట్టూ చీకటి.

తల్లి లోపం రోగం.

రోగం కోరతున్న మందులు:

మందులు కోరతున్న డబ్బు.

డబ్బులేని తన కుటుంబం:

వ్యాయమెన సంపాదనా మార్గాలు
దూరమని ఈ వ్యవస్థ.

ఏమీ చేయలేని తన అశక్తత.

పైకి లేచిందరూ.

వడవకూడదని నడుస్తున్నారు దూరం

తగ్గకూడదని నడుస్తున్నారు. గడపు

దగ్గరవడతున్నదని తప్పు నడతున్నారు

తప్పు ప్లాన్ రెండూ నాలుగు మనుష్యు

లగా నడుస్తున్నారు.

డబ్బు చుట్టూ ...

ఇల్లు దగ్గరవడతున్నది. చేరగానే చీలి
పోతాము, బలబరిగా యింటికెళ్లాం. ఉత్తి
చేతుల్తో వెళ్లాం. అవకాశం పోగొట్టుకుని
వెళ్లాం. మూర్తి కళ్ళకి అబద్ధా చూస్తు
న్నాయి. లోట్టవేసుకుంటున్నాడు. జంకీలు,
ఉంగరం గజాలు హారం హారం గజాలు
ఉంగరం జంకీలు ఉంగరం హారం జంకీలు
గజాలు గజాలు గజాలు ఉంగరం గజాలు
ఉంగరం గజాలు జంకీలు జంకీలు ఉంగరం
హారం హారం గజాలు ఉంగరం బంగరం
బంగరం మార్కెట్ డబ్బు అప్పు పరువు
చాలెంజ్ ఏమైనా అనుకుంటుందేమో?
చుల్కరిగా - బాధపడుక్కేమో? తనని మోస
గడని భావిస్తుందేమో? తనది బూటకం
అని భీకడిలే?

ఇంకా సేవలో తప్పనిసరిగా వేరుకాలి.
నివర్తనా చూడొచ్చు నిలిచాడు నిలిచింది -
ఇద్దరూ ఒకేసారి!

ఊపిరి తిప్పుకోనివ్వని ఆలోచనలు:

అడగాల్సా? వద్దా?

నంశయం నంకోపం అవసరం నరపు
ప్రతిష్ట మాతృప్రేమ సంఘభయం అని
వార్తం.

'మీవద్ద ఓరంద ఉంటే నర్తం డ
అర్జున్ గా ఓ స్నేహితురాలికి అవ్వాలి,
ప్రామిస్ చేశాను. ఈరోజు బ్యాంక్ లేదు
రేపు ద్రాచేసి ఇచ్చేస్తాను' అని అనగలిగింది.
చాలా నేర్పుగా అనగలిగానని తృప్తిపడింది.

నంశయం తనని వండడిగింది?
ఈరోజు బ్యాంక్ లేదు!

అతని వధకం నవ్వేది. నలనరుకుల
బాకీ వినిమిడికెల్లా చెల్లించేయాలి లేకుంటే
నరుకిచ్చేదిలేదు మరొకర్నిచ్చనిచ్చేది లేదు
అన్నకెట్టి - ఆం నెల్ల అద్దె ఇవ్వనివక్కాన
బయటికి గెంటేస్తానని బెదిరించిన ఇంటి
ఓనర్. తన ప్లాన్ ఆ ప్లాన్ కేసేటి న
ఇప్పు అంతా కూడబలుక్కుని శక్తివంతంగా
వికటాట్టహాసం చేస్తూంటే...

అడగి గిట్టే నగలు జాలిగా చూస్తు
న్నాయి.

భూగోళం తిరుగుతూ ఉన్నది! ●

ఒకవారం వివరీతం

(11వ పేజీ తరువాయి)

బల్లలు తుడిచే బాలుడి అదృష్టం

సినిమా షూటింగు కోసం వూట్ వెళ్ళి వో
హాట్ లో బన చేసిన నటుడు శశివర్మ అహోబిలు
లో బల్లలు తుడిచే పని చేస్తున్న 11 ఏళ్ళ బాల
సుబ్రహ్మణ్యం అనే కుర్రాడిని చూసి, ముచ్చటపడి,
అతడిని పెంచుకుంటానని ఆ కుర్రాడి తలిదండ్రు
లకు చెప్పి, వారికి కొంత డబ్బుయిచ్చి, అతన్ని తన
వాడిని చేసుకుని మద్రాసుకు తీసుకొనివచ్చి బొప్పిను
కాన్వెంటులో జేర్పాడట - అదృష్టమంటే యిదే
కదా!

పటుంబ నియంత్రణ - భయాలు

కుటుంబ నియంత్రణ పథకంలో అత్యధిక
భయ, శ్రద్ధాభక్తులు చూసి, దీనిని అమలుపరచడం
నల్ల రాజాను కొన్ని కుర్రాల్ని క్షీణించి, తుదకు నశించి
పోతాయని, దీనివల్ల రాను రాను హిందూమతమే
వల్లబడి పోవచ్చునని కొందరు మేధావులు భయ
పడుతున్నారు - కానీ, యీ విషయం కోసం,
భయపడి, జనాభాను పెంచితే దేశం విషయం
ఏం కాను అని కేంద్ర ఆరోగ్య, కుటుంబ నియంత్రణ
శాఖ సహాయమంత్రి ఖాదిర్ కర్ అన్నారు. ●

మేము చూసిన ...

(60వ పేజీ తరువాయి)

మన చిత్రాలన్ని ఏదో ఒక ప్రయోజ
నాన్ని మాత్రమే నూచిస్తూ నిర్మించబడు
తుంటాయని, జాతి పున్నతి, దృక్పథాలకు
వంబడించినవిగా రూపొందించబడడంలేదని
వారి అభిప్రాయం.

తెలుగువారి జ్ఞానకార్పణంగా గజాలు,
నంది బరికొబ్బ, పట్టుశాలలు నా కానక
లగా తీసుకెళ్లి అమెరికన్లకు ఇవ్వాలను'
అంది తారాపథంలో పుష్పక నందుకొచ్చి
చాణ్ణి.

రాజబాబుగార్ని మీ అభిప్రాయాలేమిటని
ప్రశ్నించగా, 'తను చెప్పడంమకొప్పది;
చెప్పనలసింది అంతా తన సోపాన కళాకారులు,
తోటి యాత్రికులు చెప్పేవారు' అని
నవ్వుతూ బదులిచ్చారు.

—త్రీనివాస్ ●

“జగమోమాయ” లో మనందిని.

స్వచ్ఛమైన స్నేహానికి ఉదాత్తమైన రూపకల్పన.....

జి.అచ్యుతరామరాజు సమర్పణ

శ్రీవాణీ కంట్రీస్ వారి

స్నేహబంధం

నర్తన
యక్తి వి.సుబ్బరాజు
నర్తన
పి.చంద్రశేఖరరెడ్డి

మాటలు
దాసరినారాయణరావు
పాటలు సంగీతం కె.మరా
ఆశ్రయ సమైక్యం వి.వి.ఆర్.చౌదరి

ఆషాఢపూర్ణా ఫిలింస్ ప్రెజెంట్.

ANNAPURNA

